

Sürdürülebilirlik
Raporu

20
19

20
19

İÇİNDEKİLER

05	RAPOR HAKKINDA
06	GENEL MÜDÜR MESAJI
08	RAKAMLARLA TÜPRAŞ
18	ÖZEL BÖLÜM: EŞİTLİK İÇİN ENERJİMİZ BİTMEZ
22	YÖNETİM YAKLAŞIMI
32	YETENEK YÖNETİMİ
44	SORUMLU ÜRETİM
54	AR-GE, İNOVASYON VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM
72	SORUMLU DEĞER ZİNCİRİ YÖNETİMİ
80	TOPLUMSAL GELİŞİM
92	PERFORMANS VERİLERİ
96	GRI İÇERİK İNDEKSİ
98	İLETİŞİM

RAPOR HAKKINDA

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu Tüpraş, sadece ürettiği ekonomik katma değerle değil, gerçekleştirdiği öncü uygulamalarla da Türk ekonomisinde lider bir konumda yer almaktadır.

2019 yılı itibariyle raporlama uygulamalarının yanında sürdürülebilirliği bir yönetim unsuru olarak değerlendirerek sistematik biçimde yönettiğimiz çalışmalarımız on birinci yılı geride bırakıyor, faaliyetlerimizin sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerini ve bu alanlarda gerçekleştirdiğimiz çalışmalardan elde ettiğimiz sonuçları paydaşlarımızın bilgisine sunuyoruz.

Bu rapor, GRI Standartları: "Temel" seçeneğine uygun olarak hazırlanmıştır. Rapor içeriğinin temelini oluşturan öncelikli konular, GRI Standartları'nda belirtilen raporlama ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilen süreçler sonucunda elde edilmiştir. Rapor içeriğinde yer alan açıklamalar yapılırken GRI Standartlarında yer alan "konu" ve "açıklamaların" yanında UN Global Compact İlerleme Raporu gereklilikleri de göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca, sektör genelinde kabul gören performans göstergelerine de raporda yer verilmiştir.

Raporda yer alan bilgiler, 1 Ocak 2019 - 31 Aralık 2019 tarihleri arasında Tüpraş'ın Türkiye'de gerçekleştirdiği rafinaj faaliyetlerini kapsamaktadır. Kurum bütünlüğünü yansıtmak adına rapor içeriğinde Tüpraş'ın bağlı ortaklıkları Opet Petrolcülük A.Ş., Körfez Ulaştırma A.Ş. ve Ditaş'a ait genel tanıtıcı bilgilere de yer verilmektedir. Takip edilen finansal raporlama ilkeleri gereği, bağlı ortaklıkların finansal verileri Tüpraş performans rakamlarına dahil edilmiştir.

Raporun PDF versiyonuna ve geçmiş dönemlere ait raporlara www.tupras.com.tr adresinden erişebilirsiniz.

Genel Müdür Mesajı

Değerli Paydaşlarımız,

Sorumlu tüketim, ekonomik eşitsizlik, iklim değişikliği, dijitalleşme ve yenilikçilik, gibi konuların önemi her geçen gün artıyor. Bir süredir dünyayı sarsan pandemi, bir kez daha tüm bu sorunların çözümü olan sürdürülebilirlik bakış açısını gerek kurumsal gerekse bireysel olarak daha çok gündemimize almamız gerektiğini bizlere hatırlatıyor.

Sürdürülebilirlik temelli üretim politikalarımız ve kurumsal sorumluluk anlayışımızla, dünyanın yaşadığı bu zorlu döneme rağmen, ülkemizin enerji ihtiyacını kesintisiz karşılamaya devam ediyoruz.

2008 yılından beri geliştirmekte olduğumuz sürdürülebilirlik anlayışımızın merkezine Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını koyuyoruz. Faaliyetlerimizi aralıksız devam ettirirken, sürdürülebilirliği tedarik zincirimizden, satış sonrası operasyonlarımıza kadar tüm süreçlerimize entegre ediyoruz.

Bu sürecin önemli bir parçası olan ve daima en değerli sermayemiz olarak gördüğümüz çalışanlarımıza sunduğumuz emniyetli çalışma ortamını geliştirmeye ve geleceğin nitelikli iş gücünü yetiştirmeye ise hiç ara vermeden devam ediyoruz. “Geleceğim Emniyetim” önceliğiyle sürdürdüğümüz üretim yolculuğunda insanı ve iş güvenliğini tüm süreçlerimizin merkezinde tutuyoruz.

Aynı zamanda, rafinaj gibi erkek egemen görülen bir sektörde uzun yıllardır eşitlikçi ve kapsayıcı iş ortamı oluşturmanın destekçisi ve takipçisi olduk. 2019 yılında bu yaklaşımımızı destekleyen uygulamalarımız paralelinde ülkemiz rafineri sektöründe ilk kez kadın saha operatörleri ve teknisyenlerini aramıza kattık.

Sorumlu üretici bilinciyle hareket ederek, hem üretim süreçlerimizde hem de ürünlerimizde verimlilik odaklı ve yenilikçi uygulamalarla sektörümüzde örnek alınan bir şirket olmayı hedefliyoruz. Bu çerçevede, 2019 yılında 268 milyon TL tutarında çevre yönetim ve yatırım harcaması gerçekleştirdik.

Enerji tasarrufu ile ilgili en ileri teknoloji ve programları uygulamaya raporlama döneminde de devam ettik. Enerji tasarrufu projeleri ve modernizasyon çalışmalarımızın sonucu olarak, 2018 yılında 99,1 olan enerji yoğunluk endeksimizi 2019 yılında 98,4'e düşürdük.

Rafinerilerimizde su tüketimini azaltan, proseslerde atık suyun yeniden kullanıldığı uygulamalarla, su kaynaklarını koruyor, doğal alıcı ortamın biyoçeşitlilik değeri üzerindeki olumsuz etkiyi azaltmak için çalışıyoruz. Su ihtiyacının geri kazanımdan karşılama oranını yüzde 41 olarak gerçekleştirirken, işlenen ham petrol başına su tüketimini, 0,6 m³/tona düşürdük. Atık yönetimi anlamında, öncelikle atık miktarının azaltılmasını, oluşan atıkların kaynağında ayrıştırılarak geri kazanılmasını amaçlıyor, döngüsel ekonomiye katkı sağlıyoruz.

Dijital dönüşüm, Ar-Ge, kurum içi girişimcilik ve açık inovasyon stratejilerini bütünsel bir şekilde yönetiyoruz. Bu kapsamda çevreye duyarlı ürünler ve üretim teknolojileri geliştirmeye odaklanarak fark yaratmaya devam ediyoruz. 2019'da Ar-Ge çalışmalarına toplam 43,5 milyon TL aktardık.

Avrupa Birliği, Ufuk 2020 destekli projelerimizle, atık yönetimi, enerji, karbon yakalama gibi odak alanlara yoğunlaşıyor, verimli teknolojiler geliştiriyoruz. Ar-Ge Merkezimiz, hayata geçirdiği 12 Avrupa Ufuk 2020 projesiyle toplam 6,02 milyon avro destek almaya hak kazanarak, bizlere bu alanda ülkemizin en başarılı sanayi kuruluşu olmanın gururunu yaşattı.

İnovasyon çalışmalarımız kapsamında dünyada gelişen yeni teknoloji ve iş modellerini değerlendirerek, operasyonlarımızda bu yeniliklere uygulama alanı yaratarak, katma değer sağlamaya devam ediyoruz.

Dijital dönüşüm alanındaki strateji ve uygulama adımlarımızı, rafineri süreçlerini ve üretimi destekleyen, iş emniyeti ve siber güvenlikten taviz vermeyen teknolojiler geliştirmek üzerine kurguladık. Bu kapsamda “Dijitalleşme”, “Endüstri 4.0 Uygulamalarında Data Analitiği ve Optimizasyon”, “Üretim ve Saha Faaliyetleri” olarak odak alanlarımızdaki çalışmalara yoğunlaştık. Veriye dayalı karar verme disiplini çalışma kültürümüzün vazgeçilmez bir unsuru haline getirirken, Endüstri 4.0 öncü uygulamaları devreye alıyoruz.

Değer zincirimizin önemli bir bileşeni olan tedarik zinciri ve lojistik operasyonlarımızın çevresel ve sosyal etkilerini iyileştirmek için çalışıyoruz. Düzenli değerlendirme, denetim ve iletişim ile operasyonlarımızın sürdürülebilirliğini sağlıyoruz. 2019 yılında %80'e ulaşan yerel satın alma oranı ile ekonomiye katkı sağlamaya devam ettik. Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün (IMO) deniz yollarındaki sülfür oranının %0,5'den az olması kuralına uyum çerçevesinde, 3 tankerimize scrubber yatırımı yaptık. Türkiye'nin ilk hibrit lokomotifleri için anlaşmaya vardık.

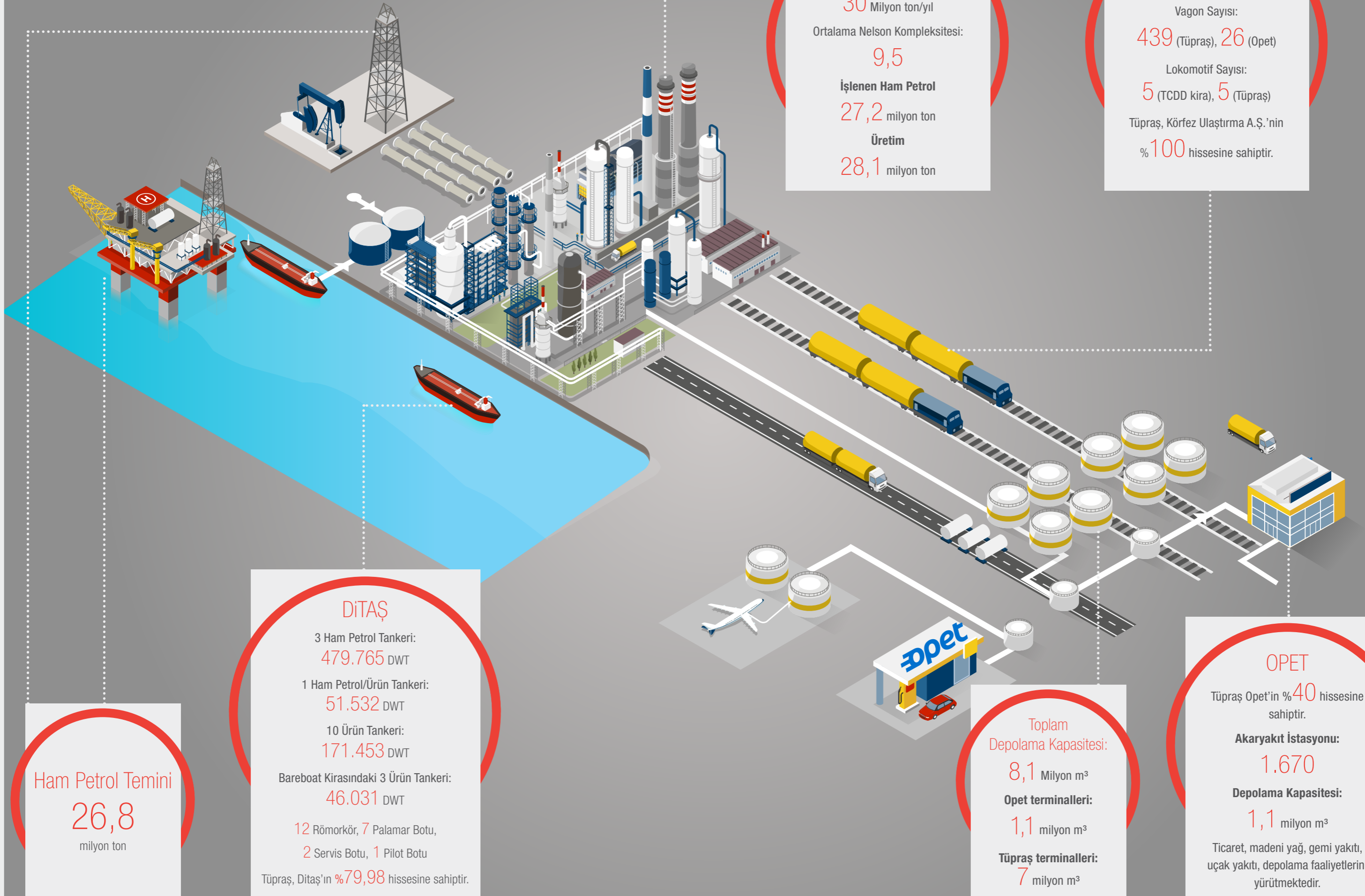
Türkiye'nin enerji ihtiyacını karşılamakta üstlendiğimiz sorumluluğun yanında, kurumsal vatandaş olma bilinciyle toplumsal gelişimi destekleyecek projeler yürütüyoruz. Bu doğrultuda yeni nesillerin teknolojiye erişimini artırmak hedefiyle Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle “Enerjimiz Geleceğe; Kodluyorum, Modelliyorum, Üretiyorum” projesini hayata geçirdik. Projemiz birçok başarılı çalışma arasından seçilerek, Koç Holding Ülkem İçin Ödülü'ne layık görüldü. Toplumsal cinsiyet eşitliği alanında toplumda farkındalığı artırmak hedefiyle “Eşitlik İçin Enerjimiz bitmez” diyerek, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) HeForShe hareketi ve Fenerbahçe Spor Kulübü ile başlattığımız iş birliğimize hız kesmeden devam ediyoruz.

İş modelimiz olarak benimsediğimiz sürdürülebilirlik anlayışımız doğrultusunda, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakabilmek için tüm enerjimizle çalışmaya devam edeceğiz.

Sürdürülebilirlik yolculuğumuzda bizlere destek veren, hedeflerimize ulaşmamızda emeği bulunan başta çalışanlarımız, tedarikçilerimiz ve iş ortaklarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza teşekkürlerimi sunarım.

İbrahim Yelmenoğlu

2019 RAKAMLARLA TÜPRAŞ

2008'DEN GÜNÜMÜZE GERÇEKLEŞTİRDİKLERİMİZ

EKONOMİK ETKİLER

335,6

Milyar TL Vergi Ödemesi

+1,5

Kurumsal Yönetim
Derecelendirme Notunu Artırdık

11,5*

Milyar TL Tedarik Operasyonunun

%66* 'sını

Yerel Tedarikçilerden Sağladık

*Ham petrol ve petrol ara ürün/ürün
tedariki hariçtir.

281,5

Milyon Ton Ham Petrol İşledik

279,5

Milyon Ton Ürün Ürettik

315

Milyon Ton Satış

329,5

Milyon TL Ar-Ge Harcaması

SOSYAL ETKİLER

%76,5

Kadın Çalışan Sayısını Artırdık

14.378

Öğrenci Staj Yaptı

2,9

Milyon KişixSaat Eğitim

1,2

Milyon KişixSaat İSG Eğitimi

208,7

Milyon TL Bağış ve Sponsorluk

ÇEVRESEL ETKİLER

98,4

Enerji Yoğunluğu Endeksine
Ulaştık

2,6

Milyar TL Çevre Harcaması
ve Yatırımı

%45,5

İşlenen Ham Petrol Başına
Ham Su Kullanım Oranını
Azalttık

160.200

Fidan Dikerek,

60.083

Ton/Yıl Sera Gazı Salım Azaltımı
Sağladık

%7,3

Geri Kazanılmış Suyun Toplam
Tüketime Oranını Artırdık

%11,5

Katı Atık Geri Kazanım Oranını
Artırdık

503

Enerji Verimliliği Projesiyle,

34.953

TJ Enerji Tasarrufu,

2,4

Milyon Ton CO₂e Sera Gazı
Emisyonu Azaltımı Sağladık

TÜPRAŞ 2020 HEDEFLERİ VE 2030 BM SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI

Tüpraş, 2008 yılından bu yana paydaşları ile çevre, sosyal ve kurumsal yönetim performansını ve uygulamalarını her yıl düzenli olarak paylaşmaktadır.

Tüpraş, sürdürülebilirliği bir yönetim unsuru olarak değerlendirerek yatırım kararlarından, çalışma yöntemlerine kadar tüm faaliyetlerimizde ön planda tutmaktadır.

Bu doğrultuda, Tüpraş Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı küresel sorunlara yaratıcı çözümler üretme adına önemli bir rehber olarak

görmektedir. İş hedefleri ve sürdürülebilirlik stratejisi paralelinde bu amaçlara katkı sağlayacağı alanları belirlemek üzere çalışmalar yürütmektedir.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerimiz doğrultusunda attığımız bu adımla paydaşlarımızın sürdürülebilirlik uygulamalarımızın performansını somut hedefler ile takip edebilmelerine olanak tanımayı, böylelikle daha sorumlu ve etkili raporlama uygulamalarını hayata geçirmeyi planlıyoruz.

YÖNETİM YAKLAŞIMI

SKA	2019 Yılı Hedeflenen	2019 Yılı Gerçekleşen	2020 Yılı Hedeflenen
	Üst Ve Orta Düzey Yönetimde Kadın Temsilinin Korunması	%17 Üst Ve Orta Düzey Yönetimde Kadın Temsili %18 Yönetim Kurulunda Kadın Temsili	%17 Üst Ve Orta Düzey Yönetimde Kadın Temsilinin Korunması
	Tüpraş Etik Kuralları Ve Uygulama Prensipleri Rehberi İle İş Etiği İlkelerinin Kurum İçinde Yaygınlaştırılması	Tüpraş Etik Kuralları Ve Uygulama Prensipleri Rehberinin yaygınlaştırılmasına devam edildi.	Çalışanlara Yönelik Etik Eğitimlerinin Düzenlenmesi
	BIST Sürdürülebilirlik Endeksinde Yer Almaya Devam Etmek	BIST Sürdürülebilirlik Endeksinde yer almaya devam edildi.	BIST Sürdürülebilirlik Endeksinde Yer Almaya Devam Etmek
	Sürdürülebilir Değer Yaratma Ve Sürekli İyileştirme Anlayışıyla Çalışmalar Yürütmek	Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisinde Kalder EFQM Mükemmellik Yönetim Modeli Yetkinlik Seviyesi 5 yıldız yükseltildi.	BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Paralel Olarak Şirket Değer Yaratma Modelinin Oluşturulması
	Risk Yönetimi Takip Modülü (SAP GRC) güncelleme çalışmaları	Risk Yönetimi Kapsamı belirlendi ve Risk Envanteri güncellendi.	Kurumsal Risk Yönetimi metodolojisi kapsamında risklerin ve anahtar risk göstergelerinin belirlenen standartlar çerçevesinde kapsamlı olarak değerlendirilmesi ve analiz edilmesi, böylelikle Şirket yönetiminin risk ve fırsatları, Şirket stratejileri paralelinde risk iştahına uygun ve etkin bir şekilde yönetmesi

YETENEK YÖNETİMİ

SKA	2019 Yılı Hedeflenen	2019 Yılı Gerçekleşen	2020 Yılı Hedeflenen
	Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensiplerine (WEPS) Uygun Olarak Projeler Yürütülmesi	Eşitlikçi Ve Kapsayıcı İşyeri Modeli geliştirildi ve projeler oluşturuldu.	Uygulamaların Tüm Rafinerilere Yaygınlaştırılması ve Yeni Projelerin Hayata Geçmesi
	Kadın Saha Çalışanları Projesinin Hayata Geçirilmesi	Kadın saha çalışanları rafinerilerde görevlerine başladı.	Kadın Saha Çalışanları Projesinin Değerlendirilmesi
	Liderlik Eğitimlerinin Artırılması	719 kişiye liderlik eğitimi verildi.	Liderlik Eğitimlerinin Devamı

AR-GE, İNOVASYON VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM

SKA	2019 Yılı Hedeflenen	2019 Yılı Gerçekleşen	2020 Yılı Hedeflenen
	Ar-Ge Alanında İş Birliklerini ve Proje Sayısını Artırmak	20 Uluslararası Ve Ulusal Proje Başvurusu 3 Kabul Alınan Proje Sayısı	Ulusal ve Uluslararası Proje Başvurusu ve Kabul Alan Proje Sayısını Artırmak
	Ufuk 2020 Programı Proje Sayısının Artırılması	Tüpraş, 12 proje ve 6,02 Milyon avro ile Ufuk 2020 Programında en başarılı Türk sanayi kuruluşu oldu.	Devam Eden Projelerin Hedeflerinin Gerçekleştirilmesi Ve Yeni Projelerin Devreye Alınması Horizon2020 Programını En Başarılı Türk Sanayi Kuruluşu Olarak Tamamlamak
	Karbon Yakalama ve Dönüştürme (Carbon Capture and Utilization - CCU) Alanında Proje Başvurularında Bulunmak	Ufuk 2020 Programı kapsamında CCU projeleri COZMOS Ve MOF4AIR projeleri başlatıldı.	CCUS (Carbon Capture, Utilization and Storage) Konusunda Demo Ölçekte Yeni Teknolojilerin Farklı Rafineri Sahalarına (İzmir, Kırkkale) Kazandırılmasına Yönelik Horizon2020 Proje Başvurusunda Bulunmak
	55 Kişi İnovasyon Gönüllü Sayısının Artırılması	124 Kişi İnovasyon Gönüllüleri	İnovasyon Gönüllüleri Sayısının Artırılması ve Özel Programların Geliştirilmesi
	Kurum İçi Girişimcilik İç Mentor Programının Oluşturulması	Seçilen kurum içi girişimcilere iç mentorluk eğitim ve gelişim programları düzenlendi.	İç Mentorların Kurum İçi Girişimcilik Programında Ve Açık İnovasyon Çalışmalarında Aktif Görev Alması
	Açık inovasyon Çalışmalarına Başlanması	Hızlandırma programlarına destek olundu. Yurtiçi ve yurtdışı startupların demo/POCleri gerçekleştirildi. Startup değerlendirme ekibi oluşturuldu. KWorks Inowhatif Programı ile tüpraş odak alanlarına yönelik hızlandırma programı başlatıldı.	Uluslararası Açık İnovasyon Programları İle İş Birliği Ulusal Ve Uluslararası Açık İnovasyon Çalışmaları İle İş Birliklerini Bir Çatı Program Altında Yönetmek
	ODTÜ ve İTÜ Teknokent Tüpraş Veri Analitiği Merkezleri ile Endüstri 4.0 çağına hazırlamak ve veri analitiği alanındaki gelişmeleri yakından takip etmek	Bağlı çalışanlar, bağlı süreçler, bağlı rafineri ve bağlı saha operasyonları olmak üzere 4 ana alana odaklanan yeni dijitalleşme vizyonu oluşturuldu.	Dijital ve analitik yapıların yaygınlaştırılması, Kullanımının artırılması
	Veri Analitiği Alanında Çalışacak Analistler Yetiştirilmesi	"Analitik Tüpraş" Eğitim Programı oluşturuldu. Veri Analitiği çalışmaları düzenlendi.	Farklı birimlerden Veri analistleri ile proje Süreçlerinin iyileştirilmesi
	Büyük Veri Sisteminin Kurulması	Büyük Veri Sisteminin Kurulması	Büyük Veri Sistemini kullanan yapıların yaygınlaştırılması ve kullanımının artırılması Pentaho yazılımının kullanımının artırılması
	Dijital dönüşüm çalışmalarının uluslararası platformlarda değerlendirilmesi	World Economic Forum (WEF) firmaların Endüstri 4.0 olgunluğunu değerlendirdiği Global Lighthouse başvuru süreci takibi yapıldı.	Global Light House Başvuru Projelerinin Belirlenmesi
	Siber Güvenlik Çalışmaları	Siber güvenlik alanında gelişen teknolojilere yatırımlara devam edildi. Operasyonel Teknolojiler (OT) konusuna çalışan özel bir ekip kurulumu, süreç ve politikaların oluşturulması ve hayata geçirilmesi sağlandı.	Rafineri Proses Ünitelerinde Sahada Kablosuz Ağların Kurularak süreçlerin Kesintisiz Devam Etmesi Ve Dijital Süreçlerin OT Alanındaki Çalışmaların Artırılması

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

SKA	2019 Yılı Hedeflenen	2019 Yılı Gerçekleşen	2020 Yılı Hedeflenen
 	Çalışanların Emniyet Algısını Güçlendirmek	<p>Yetkinlik Yönetimi Çalıştayı yapılarak gelişim alanları belirlendi.</p> <p>Tekrarlayan olayların kök sebepleri ve saha gözlemlerinde öne çıkan konular hakkında emniyet kampanyaları düzenlendi.</p> <p>Çalışanlarla kritik olay araştırmaları/aksiyonları ve çıkarılan dersler paylaşıldı.</p>	<p>Emniyet Kampanyaları Ve Farkındalık Eğitimlerinin Devamı</p> <p>Tüpraş Ve Yüklenici Çalışanları İçin Proses Emniyeti Farkındalık Eğitimleri Ve Çalıştayı Çalışanlarla Kritik Olay Araştırmaları/Aksiyonları Ve Çıkarılan Derslerin Paylaşılmasına Devam Edilmesi</p>
  	Riskleri Önceden Değerlendirerek Kazaların Önüne Geçilmesi Amacıyla Uygulamalar Geliştirilmesi	<p>Yüklenicilere yönelik Ortak Sağlık Güvenlik Birimi Uygulaması çalışmaları başlatıldı.</p> <p>Tehlike ve Etkileri Yönetim Sürecinde risk analizi ve sağlık risk değerlendirilmesi revizyonları yapıldı.</p> <p>İş izni öncesi saha kontrollerinin sıklığı ve kalitesi artırıldı.</p> <p>Proses Emniyeti dış denetimleri yapıldı.</p> <p>TPY – DYS entegrasyonu ile DYS'nin sıkı takibi yapıldı.</p>	<p>Ortak Sağlık Ve Güvenlik Birimlerinin Tüm Rafinerilere Yayılması</p> <p>Elektronik İş İzni Pilot Çalışmaları İş Kontrolü (Control Of Work) Sistematiğinin Yerleştirilmesi</p> <p>Proses Emniyeti Dış Denetimlerine Devam Edilmesi Ve Rafineriler Arası İç Denetimlerin Başlatılması</p>

SORUMLU ÜRETİM

SKA	2019 Yılı Hedeflenen	2019 Yılı Gerçekleşen	2020 Yılı Hedeflenen
  	Sıfır Atık Yönetim Sisteminin Kurulması Ve İzlenmesi	Proje çalışmaları başlatıldı.	Rafinerilerin Sıfır Atık Belgelerinin Alınması
  	İklim Değişikliğiyle Mücadele Konusunda Uluslararası Kurumlar ve Platformlarla İş Birliği Geliştirilmesi	<p>COP25 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'na katılım sağlandı.</p> <p>Enerji sektöründe küresel trendler ve yeni teknolojiler takip edildi.</p>	Enerji Sektöründe Küresel Trendler Ve Yeni Teknolojilerin Takip Edilmesi
   	-0,64 Enerji Yoğunluğu Endeksinde Düşüş (delta)	-0,5 Enerji Yoğunluğu Endeksinde Düşüş (delta)	-0,85 Enerji Yoğunluğu Endeksinde Düşüş (delta)
 	Doğal kaynak tüketimini azaltmak amacıyla atıksu geri kazanım hedefleri belirlenmesi	Su Riskleri Değerlendirme Yöntemleri belirlendi.	Belirlenen Yöntemlerin Pilot Ölçekli Uygulamaya Başlanması
 	Döngüsel Ekonomiye Katkı Çalışmalarının Yürütülmesi	Endüstriyel simbiyoz projeleriyle atıklar hammadde olarak değerlendirildi.	Döngüsel Ekonomiye Katkı Projelerinin Devam Etmesi

SORUMLU DEĞER ZİNCİRİ YÖNETİMİ

SKA	2019 Yılı Hedeflenen	2019 Yılı Gerçekleşen	2020 Yılı Hedeflenen
 	Denetlenen 765 Tedarikçisinin Denetimlerinin Devamlılığı	Tedarikçi denetim uygulamaları kapsamında 841 firma kontrolden geçirildi.	Tedarikçi Denetim Uygulamalarının Devamı
	Müşteri Portalı'nın kullanım kolaylığı sağlayacak şekilde iyileştirilmesi ve müşteriye hizmet veren bir çağrı merkezi kurulması	Müşteri Portalı'nın dijitalleştirilmesi sonrası kullanım kolaylığı ve hız sağlandı. Müşteri Web Sitesinin kullanıma açıldı ve çağrı merkezinin kapsamı genişletildi.	Müşteri Bildirimlerini Daha Aktif, Standartlara Uygun Şekilde Yönetebilmek Ve 360° Müşteri Deneyimini Ölçümleyebilmek İçin SAP-CRM'de Yeni Bir Yazılım Tasarlanması
 	2020 Uluslararası Denizcilik Organizasyonu (IMO) Uyum Çalışmaları	Ditaş, 3 tankerine 2020 Uluslararası Denizcilik Organizasyonu kurallarına uyum amaçlı baca gazı temizleyicisi (scrubber) kurdu.	Uyum Çalışmalarının Devamı ve 1 Tankere Daha Scrubber Takılması
 	Yurtiçi Ürün Taşımacılığı İçerisinde Karayolu Taşıma Oranlarının Azaltılması	Yurtiçi ürün taşımacılığı içerisinde karayolu oranı %3'e indirildi, demiryolu taşımacılığı artırıldı.	Çalışmaların Devamı

TOPLUMSAL GELİŞİM

SKA	2019 Yılı Hedeflenen	2019 Yılı Gerçekleşen	2020 Yılı Hedeflenen
  	Öğrencilerin Yeni Nesil Teknolojiler Ve Dijital Becerilere Sahip Olmasına Katkı Sağlanması	Enerjimiz Geleceğe; Kodluyorum, Modelliyorum, Üretiyorum Projesi ile 12.000 öğrenciye ulaşıldı.	Projenin Faaliyet Gösterilen Bölgelerdeki Okullarda Yaygınlaştırılması
  	Öğrencilerin STEM (Bilim, Teknoloji, Matematik) Temelli Eğitime Erişim Olanağı Sağlamak	Enerjimiz Öğrencilere Projesi ile 3.000 öğrenciye ulaşıldı.	Deney Kitlerinin On-Line Eğitimlere Dönüştürülmesiyle Daha Çok Öğrenciye Erişilmesi
  	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Konusunda Eşitlik İçin Enerjimiz Bitmez: Birleşmiş Milletler Kadın Birimi HeForShe Küresel Dayanışma Hareketi ve Fenerbahçe Spor Kulübü İş Birliği ile Farkındalığın Artırılması	AÇEV iş birliğiyle cinsiyet eşitliği eğitimleri Fenerbahçe Kulübü'nden 1.068 kişiye ulaşıldı.	Çalışanlarda Farkındalık Yaratılması İçin Projeler Yürütülmesi
 	Kültür Sanat Varlıklarının Korunmasına Yönelik İş Birlikleri Yürütülmesi	YKY ile Anadolu Uygarlıkları Kitap Serisi hazırlandı.	Kamuoyunda Kültür Sanat Varlıklarının Korunmasına Yönelik Bilinliliğin Artırılması
  	Denizlerin ve Denizlerdeki Biyolojik Çeşitliliğin Korunması	TURMEPA Deniz Temiz Derneği ile iş birliği ile atık toplandı.	Kamuoyunda Bilinliliğin Artırılması

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YOLCULUĞU

2008

- TCDD ile imzalanan anlaşma doğrultusunda demiryolu taşımacılığına başlandı.
- Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nin yapımına başlandı.
- OSAR-Risk Değerlendirme Tablosu devreye girdi.
- GRI Raporlama Çerçevesiyle uyumlu ilk kurumsal sosyal sorumluluk raporu yayımlandı.
- Kurumsal Yönetim Notu 8,20 olarak güncellendi.

2009

- Müteahhit Yönetim Sistemi devreye alındı.
- Müşteri İlişkileri Yönetimi Sistemi'ne (CRM) geçildi.

2010

- Ar-Ge Merkezi açıldı.
- Tüpraş Etik Değerleri güncellendi.
- Atık Yönetim Otomasyon Yazılımı devreye alındı.

2013

- ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistem Standardı sertifikasyonu gerçekleştirildi.
- ISO/IEC 27001:2005 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistem Standardı sertifikasyonu gerçekleştirildi.

2014

- İzmit Rafinerisi Fuel Oil Dönüşüm Tesisi tamamlandı.
- Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Endeksi'nde listelenmeye başladı.
- Ar-Ge Merkezi Kampüsü açıldı.

2015

- Tüpraş Paris Anlaşmasının kabul edildiği 21. İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP21) yer aldı.

2016

- İzmit Rafinerisi'nde İSU Körfez Atık su Tesisi deşarj suyunun rafineride işlenerek endüstriyel amaçla kullanımına yönelik Gri Su Arıtma Tesisi devreye alındı.
- Kırıkkale Rafinerisi Vagon Bakım ve Onarım Atölyesi, Bakımdan Sorumlu Birim Sertifikası olarak Türkiye'nin en kapsamlı Vagon Bakım ve Onarım Atölyesi oldu.
- Tüpraş Tedarikçi Portalı devreye alındı.
- Tüpraş Ar-Ge Merkezi'nin üç projesi Ufuk 2020 Çok Uluslu Araştırma ve Inovasyon Programı'na rekor değerlendirme puanlarıyla kabul edildi.
- EBRD tarafından, çevre ve enerji verimliliği kapsamında Tüpraş'a 150 milyon ABD dolarlık kredi verildi.
- Tüpraş 22. İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP22) yer aldı.

2017

- Tüpraş Körfez Ulaştırma A.Ş. ile Türkiye'nin ilk özel demiryolu tren işletmecisi oldu.
- Ar-Ge Merkezi ilk katalizör pilot tesisi kuruldu.
- Tüpraş, 23. İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP23) iki sunumla yer aldı.
- Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri (WEPS) imzalandı.
- ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi sertifikasyonu gerçekleştirildi.
- Inovasyon Müdürlüğü kuruldu ve Fikir Ünitesi Portalı devreye alındı.

2019

- Körfez Ulaştırma 5 yeni lokomotif teslim aldı.
- Körfez Ulaştırma Türkiye'nin ilk hibrit lokomotifleri için anlaşmaya vardı.
- Tüpraş, AB Ar-Ge ve Inovasyon Programı Ufuk 2020'nin "En Başarılı Türk Sanayi Kuruluşu" oldu. "MOF4AIR", "MACBETH", "FACTLOG" ve "HYDROPTICS" projeleri desteklenmeye hak kazandı.
- Kırıkkale Rafinerisi Yeni Kuvvet Santrali, 8. ICCI Enerji Ödülleri'nde yılın projesi ödülüne layık görüldü.
- Ditaş, 3 tankerine 2020 Uluslararası Denizcilik Organizasyonu kurallarına uyum amaçlı baca gazı temizleyicisi (scrubber) kurdu.
- Enerjimiz Geleceğe: Kodluyorum, Modelliyorum, Üretiyorum Projesi ile 12.000 öğrenciye robotik kodlama ve üç boyutlu modelleme eğitimi verildi.
- Enerjimiz Öğrencilere Projesi kapsamında 260 deney ile 3.000 öğrenciye ulaşıldı.

2018

- Kurumsal Yönetim Notu 9,48 seviyesine yükseldi.
- Birleşmiş Milletler Kadın Birimi'nin (UN Women) yürüttüğü "HeForShe" hareketine destek amacıyla, UN Women, Tüpraş ve Fenerbahçe Spor Kulübü arasında küresel iş birliğine imza atıldı.
- Tüpraş 24. İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP24) sunum gerçekleştirdi.
- Müşteri memnuniyetini geliştirme çalışmaları kapsamında Tüpraş Çözüm Merkezi kuruldu.
- Londra Ticaret Ofisi açıldı.
- ODTÜ ve İTÜ Teknokentleri'nde Veri Analitiği Merkezleri açıldı.
- Türkiye Girişimci Kurumlar Platformuna dâhil olundu.

ÖZEL BÖLÜM: EŞİTLİK İÇİN ENERJİMİZ BİTMEZ

Kadınların iş gücüne katılımının artması, ülkelerin ekonomik kalkınmasında ve gelişiminde itici güç oluşturmaktadır. Tüpraş bu bakış açısıyla sektörel alışkanlık ve fikir kalıplarının ötesinde hareket ederek, kapsayıcı ve eşitlikçi bir iş yeri olmayı sürdürülebilirlik stratejisinin öncelikli konularından biri olarak takip etmektedir.

Şirket, "Eşitlik İçin Enerjimiz Bitmez" mottosuyla, her platformda kapsayıcı, eşitlikçi ve çeşitliliği destekleyen bir iş yeri olma hedefiyle çalışmalar yürütmeye raporlama döneminde de devam etmiştir.

Tüpraş, kapsayıcı iş yeri koşulları oluşturma ve fırsat eşitliği yaratma konusunu önemli gündem maddesi olarak takip etmektedir. Bu kapsamda, iş yerinde her türlü ayrımcılığın engellenmesi, tüm kademelerde kadın çalışan istihdamının artırılması, kadınlara yönelik gelişim olanakları, kadın çalışanların profesyonel çalışma hayatını kuvvetlendirilmeye yönelik uygulamalarla kadın çalışan sayısının artırılması hedeflenmektedir.

Bu çalışmalar neticesinde, 2008'den günümüze kadın çalışan sayısı %76,5 oranında artarak, 2019 yılı itibariyle kadın çalışan oranı %12'ye ulaşmıştır.*

Şirket, yönetim seviyelerinde daha fazla kadın olmasını önemsemekte ve bunun için gelişim programlarıyla hazırlıklarını desteklemektedir. Bu alandaki öncelikleriyle uyumlu olarak, yürütülen gelişim ve liderlik programları kapsamında 2019 yılında; 6 kadın yönetici mentorluk, 2 kadın çalışan koçluk programına katılmış ve kadın çalışanlara yönelik 3.487 kişixsaat liderlik eğitimi gerçekleştirilmiştir.

Tüpraş, 2017 yılında Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri'ni (WEPS) imzalayarak enerji sektöründe kapsayıcı ve eşitlikçi iş yeri olma hedefini paydaşlarına duyurmuş, bu konuda şirket içi uygulamalar geliştirirken, toplumda da bu alanda farkındalık yaratacak ve dönüşümü tetikleyecek öncü projeler yürütmeye devam etmiştir. Bu yaklaşım ile şirket, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından beşincisi "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği"ne de katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Tüpraş, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi'nin (UN Women) 2015 yılından bu yana dünyanın dört bir yanında erkekleri kadınlarla omuz omuza toplumsal cinsiyet eşitliğinin savunucusu olmaya davet eden "HeForShe" hareketine de destek vermektedir.

In support of

WOMEN'S EMPOWERMENT PRINCIPLES

Established by UN Women and the
UN Global Compact Office

 723

Kadın Çalışan Sayısı*

 %12

Kadın Çalışan Oranı*

 80 Saat

Kadın Çalışanların Kişi
Başı Eğitim Süresi

*Alt işverenler dahil

Kadın Saha Operatörleri ve Teknisyenleri

Kapsayıcı ve eşitlikçi iş yeri olma hedefi doğrultusunda ilerleyen Tüpraş, geliştirdiği proje ile rafineri sahalarında kadın saha çalışanlarını istihdam etmiştir.

Böylece yapısal olarak kadın çalışan sayısının az olduğu rafinaj sektöründe fark yaratmayı hedefleyen Tüpraş'ta göreve başlayan kadın saha operatörü ve teknisyenleri, Türkiye'de bu alanda çalışan ilk kadınlar olma unvanının da sahibi olmuştur.

Kadınların sahada görev almasına yönelik gerçekleştirilen proje ilk kez 2019 yılında Batman Rafinerisi, Kırıkkale Rafinerisi ve İzmit Rafinerisi'nde uygulanmaya başlamıştır. 2020 yılında sahada kadın istihdamının kuvvetlendirilmesine yönelik çalışmalar devam edecektir.

Kadın istihdamının artması ile birlikte sahada fiziki koşulların düzenlenmesi yönünde aksiyonlar alınmıştır.

"Benim Enerjim Rafinerim" Rafinerici Anneler Mentorluk Programı

Tüpraş, "Rafinerici Anneler Mentorluk Programı" ile yeni anneleri ve anne adaylarını, doğum sonrası işe adaptasyonlarını kolaylaştırma, anneliği ve kariyeri birlikte yürütebilme konularında desteklemektedir. "Benim Enerjim Rafinerim"

mottosuyla gerçekleştirilen program çerçevesinde Tüpraş bünyesinde çalışan deneyimli anneler, yeni annelere ve anne adaylarına mentorluk yapmaktadır. 2019 yılında, Batman Rafinerisi'nde 5 mentor ve 5 menti eşleşmiştir. Kırıkkale Rafinerisi'nde ise 10 Tüpraş çalışanı mentorluk eğitimi almıştır.

"Eşitlik İçin Enerjimiz Bitmez" Öneri Kutuları

8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında çalışma hayatının iyileştirilmesine yönelik önerileri almak üzere, genel müdürlük ve rafinerilerde öneri kutuları kullanıma açılmıştır. 2019'da 153 öneri alınmıştır. 72 farklı öneri 4 başlıkta incelenmiş, aksiyon planları hazırlanmış ve projeler devreye alınmaya başlanmıştır.

Rafinerilerde Baba Destek Programı

AÇEV iş birliğiyle ilk olarak 2018 sonunda Batman Rafinerisi'nde başlatılan "Baba Destek Programı" (BADEP) 2019 yılında İzmit, İzmir ve Kırıkkale rafinerilerinde de uygulamaya alınmıştır. Program kapsamında babaların veya baba adaylarının çocuk bakımında sorumluluk üstlenmeleri çocuklarıyla demokratik bir ilişki kurarak gelişimlerini etkin bir şekilde desteklemeleri hedeflenmektedir. 10 hafta boyunca süren programa, 112 Tüpraş çalışanı katılmıştır.

Pınar Eroğlu

Batman Rafinerisi Teknik Emniyet ve Çevre Müdürlüğü İşyeri Hekimliği Memur

"Teknik Emniyet ve Çevre birimine bağlı olarak 2011'den bu yana görev yapmaktayım. Öğretmenlerimin etkisiyle seçtiğim mesleğimde başlangıçta bazı zorlandığım noktalar olmuştu. Severek ve işimin gerektirdiği titizlikle çalışarak bu zorlukları aştım. Tüpraş'ın kadın çalışanlara göstermiş olduğu desteği çok kıymetli buluyorum."

Gülşen Dal

Batman Rafinerisi, Üretim Müdürlüğü Operatör

"Dolum operatörü olarak 9 aydır görev yapmaktayım. Bu işi yapabileceğim konusunda beni cesaretlendiren ilk kişi, yine bir kadın, annem oldu. Başlangıçta ilk kadın operatörlerden biri olmak düşüncesi beni biraz ürkütse de, bu duygu zamanla heyecana dönüştü. Projeyi destekleyen müdürlerim, şeflerim ve çalışma arkadaşlarımda desteğiyle, işime seveerek devam ediyorum. Önceden tamamı erkek çalışanlardan oluşan bir bölümde çalışıyorum ve bu süreçte herkes birbirine uyum sağlamaya çalışıyor. Karşılıklı anlayış ve hoşgörü içerisinde, hep birlikte çalışarak daha güçlü bir toplum olacağımıza inanıyorum."

Fatma Nur Haskılıç

Kırıkkale Rafinerisi Yardımcı Tesisler Üretim Müdürlüğü - Dolum Ünitesi Operatör

"Yardımcı Üretim Müdürlüğünde Kimya Teknisyeni olarak 6 aydır çalışıyorum. Bölümde işe başlarken içimde pek çok korku vardı. Fakat çalışma ortamı ve çalışma arkadaşlarımda uyum sağlama sürecimi kolaylaştırdı. Tedarikçiler ilk zamanlarda bu ortam için uygun olmadığını, yapamayacağımızı düşünürken, zaman geçtikçe titiz çalışmalarımızdan memnuniyet duymaya başladılar. Bu zorlu süreci aşmamızdaki en önemli şey sabır ve azimdir. Bizler yapabileceğimizi biliyorduk."

Gül Şen

İzmir Rafinerisi Kalite Sistemleri Müdürlüğü Laboratuvar Teknisyeni

"Rafinerici bir babanın kızı olarak en büyük hayalim Tüpraş'ta çalışmaktır. Rafineri ve Petrokimya bölümünü bitirdim. İlk işbaşı yaptığım süreçte uyum sağlamakta biraz zorlanmıştım. Fiziki güç gerektiren işlerin yoğunluğu sebebiyle ağır çalışma ortamına alışmam biraz zaman aldı. En üst seviyede performans göstererek bu yoğun tempolu ve ağır işlerin üstesinden gelebildim. Bizler hem kadın hem anne olarak hayatımızdaki her türlü zorlukla başa çıkabilecek güce sahibiz."

%17

Üst ve Orta Düzey
Yönetimde Kadın
Temsili

%18

Yönetim
Kurulunda Kadın
Temsili

9,5

Kurumsal Yönetim
Derecelendirme
Notu

YÖNETİM YAKLAŞIMI

Tüpraş, adil, şeffaf ve hesap verebilir bir kurumsal yönetim anlayışı ortaya koymaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen Kurumsal Yönetim İlkeleri ve uluslararası yönetim normları ile şekillendirilen Tüpraş Kurumsal Yönetim Modeli sürekli geliştirilmektedir.

KURUMSAL YÖNETİM YAKLAŞIMI

Tüpraş Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından belirli sürelerde görev yapması adına seçilmiş, 4'ü bağımsız olmak üzere 11 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri arasında icrada görev alan üye bulunmamaktadır. Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük görevleri farklı kişilerce yürütülmektedir. Tüpraş Yönetim Kurulu'nun görevlerini yerine getirmesinde etkinliğin artırılması adına Kurumsal Yönetim Komitesi, Risk Yönetim Komitesi, Denetim Komitesi, Yürütme Komitesi ve Etik Kurul görev yapmaktadır.

Tüpraş üst yönetiminde çeşitli alanlarda uzmanlıklarını ve mesleki yetkinliklerini kanıtlamış 31 üst düzey yönetici görev almaktadır. Genel Müdür'ün başında bulunduğu üst yönetim, Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan stratejik planların ve kurumsal politikaların hayata geçirilmesinden sorumludur.

Kadın çalışanların iş hayatının her kademesinde yer almasını tüm gücüyle destekleyen Tüpraş'ın Yönetim Kurulu üyelerinin 2'si kadındır.

Bunun yanında orta ve üst düzey yönetimde

38

kadın yönetici görev almaktadır.

RISK YÖNETİMİ

Kurumsal Risk Yönetimi ve Mevcut Komiteler

Kurumsal Risk Yönetim süreci, Şirketin mevcut değerlerini koruyup paydaşlar için yeni değerler yaratarak risk ve fırsatları yönetecek, transfer edilebilecek risklerin sigorta kanalıyla transferini sağlayarak, Yönetim Kurulu ve Şirket Üst Yönetimi'nin kabul edilebilir seviyede olduğunu değerlendirerek yönettiği risk iştahına uygun olarak tüm fonksiyonlarda tanımlanan risklerin birimler/ süreçler arasındaki iletişimini sağlayacak şekilde geliştirilmiştir.

Tüpraş, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne ve Etik Değerlere bağlılığı çerçevesinde beyan ve politikalar oluşturarak kurumsal kültürünü güçlendirmekte ve gerekli komitelerin kurulmasını sağlamaktadır.

A. Riskin Erken Teşhisi Komitesi

Tüpraş'ın 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karar ile 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesi ile SPK'nın Kurumsal Yönetim Tebliği'ne uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmak üzere Riskin Erken Teşhisi Yönetim Komitesi kurulmuştur.

B. Risk Takip Komitesi

Risk Takip Komitesi, Kurumsal Risk Yönetimi uygulamalarını takip eden, Genel Müdür'e bağlı komitedir. Komite üyeleri; Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ile Risk Yönetimi ve Denetim Müdürü'nden oluşmaktadır. Komite'nin amacı, Şirket'in varlığını ve sürdürülebilirliğini tehlikeye düşürebilecek tüm risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli tedbirlerin alınması, kurumsal risk yönetimi süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi için gerekli politikaların ve uygulamaların geliştirilmesi ve risklere ait aksiyon planları ile risk trendlerinin anahtar risk göstergeleri vasıtasıyla periyodik olarak takip edilmesidir.

C. Bilgi Güvenliği Komitesi

Tüpraş, kurumun tüm fiziksel ve elektronik bilgi varlıklarının gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini, yasal uyumu sağlayarak ticari ve kurumsal imajını koruma taahhüdünde bulunmaktadır.

Bilgi güvenliğinin tam olarak sağlanabilmesi, bilgi güvenliği bilincinin oluşturulması, farkındalık seviyesinin artırılması ve bilgi güvenliğinin sağlıklı bir şekilde işletilebilmesi amacıyla ISO 27001 Standardının 5.3 Kurumsal Roller Sorumluluklar ve Yetkiler maddesi uyarınca Bilgi Güvenliği Komitesi kurulmuştur. Bu komiteye ilave olarak Operasyonel Teknolojiler Siber Güvenlik Komitesi tarafından alınan kararların yayılımı ve geri dönüşlerinin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için tüm Rafinerilerde de alt komiteler oluşturulmuştur.

D. Tüpraş Risk Envanteri ve Yönetim Süreci

Yapılan risk değerlendirmesi sonrasında Tüpraş, risklerini 7 ana başlık altında kategorize etmiştir.

- 1- Teknik Emniyet ve Çevre Riskleri
- 2- Finansal Riskler
- 3- Ticari Riskler
- 4- Operasyonel Riskler
- 5- Stratejik Riskler
- 6- Uyum ve Yasal Riskler
- 7- İtibar Riskleri

1- Teknik Emniyet ve Çevre Riskleri

1.a – Teknik Emniyet Riskleri

Tüpraş, faaliyetlerinde riskleri tanımlayarak riskleri ortadan kaldırma, ulusal ve uluslararası standartlar çerçevesinde kabul edilebilir düzeye indirme hedefleri doğrultusunda gelişimini sürdürmektedir. Bu kapsamda Uluslararası standart ve uygulamalar referans alınarak hazırlanan Proses Emniyeti öncül ve artçıl temel performans göstergeleri aylık olarak izlenmektedir.

1.b – Çevre Riskleri

Tüpraş, ulusal çevre mevzuatı gerekliliklerini yerine getirmenin yanı sıra sektörü ilgilendiren uluslararası çevre mevzuatlarını da takip ederek uygulamakta, Şirket sürdürülebilirliği ve yatırımların çevre etkisi değerlendirilerek Çevresel Riskleri yönetmektedir.

2- Finansal Riskler

Tüpraş, işletme sürekliliğinin sağlanması için gerekli olan Stratejik Finans Yönetimi anlayışını sürdürülebilir kılmaya ve kurum kültürü haline getirmeye önem vermektedir. Finansal kaynakların ve risklerin yönetimi mevcut politikalar çerçevesinde proaktif olarak gerçekleştirilmektedir.

Kur Riski

Finansal yükümlülüklerin yabancı para birimi cinsinden olması ve ham madde ithalatı gibi nedenlerden ötürü kur riski doğabilmektedir. Kur riskinin yönetimi kapsamında döviz pozisyonu limitleri belirlenmekte ve türev araçlar kullanılmaktadır.

Likidite Riski

Vadesi gelen yükümlülüklerin eldeki nakit veya nakit benzeri varlıklarla karşılanamaması riskine karşı Şirket likiditesi, etkin nakit akış planlanması ve aktif-pasif yönetimi ile günlük olarak takip edilip yönetilmektedir.

Karşı Taraf Riski

Vadesi gelen alacakların tahsil kabiliyetinin ortadan kalkması durumunda meydana gelebilecek karşı taraf riski teminat alınmak suretiyle yönetilmektedir.

Tüpraş'ın, 2007 yılında dahil olduğu Kurumsal Yönetim Endeksi'nde 7,91 olarak belirlenen Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu, yıllar içerisinde sağlanan gelişmeler paralelinde 2019 yılında

9,5* 'e yükseltilmiştir.

*SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

3- Ticari Riskler

Emtia Fiyatları Riski

Tüpraş, faaliyetleri gereği önemli miktarda ham petrol, ara ürün ve ürün stoku bulundurmaktadır. Ham petrol ve ürün fiyatlarındaki düşüşler sonucunda stokların değer kaybına uğrama riski bulunmaktadır. Stok değer düşüklüğü riskinden korunma politikaları çerçevesinde, fiyat riskine maruz stok miktarı, sene başında çeşitli türev araçlar kullanılarak hedge edilmektedir.

4- Operasyonel Riskler

Operasyonel riskler, Şirket içi kontrollerdeki aksamalar sonucu hata ve usulsüzlüklerin gözden kaçmasından, Şirket yönetimi ve personeli tarafından zaman ve koşullara uygun hareket edilmemesinden, Şirket yönetimindeki hatalardan, bilgi teknolojisi sistemlerindeki hata ve aksamalar ile deprem, yangın, sel gibi felaketlerden kaynaklanabilecek kayıplara ya da zarara uğrama ihtimali olarak tanımlanmaktadır.

Tedarik/Taşıma

Tüpraş'ta tedarik süreci, ham petrol, yarı mamul, son ürün ve malzeme ikmal işlemlerinden meydana gelmektedir. Tedarik kaynaklarının çeşitlendirilmesi, tedarik zincirinde riskin dağıtılması, fiyat ve navlun avantajı sağlanması ve Şirketin operasyonel kabiliyetinin artırılmasına yönelik olarak alım operasyonlarında optimizasyona gidilmektedir.

Üretim ve Satış Süreçlerinde Ürün Analizleri

Tüpraş Rafinerilerinde Türkiye Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş laboratuvarlar faaliyet göstermektedir. Akreditasyon kapsamı, satış ürünleri spesifikasyonlarında yer alan tüm analizleri içermektedir. Laboratuvarlar, üretim ve satışın her aşamasında gerekli ölçümleri yapmakta, hatalı ürün üretilip satılması risklerini bertaraf etmektedir.

Bilgi Teknolojileri Riskleri

Bilgi Teknolojileri alanında ortaya çıkabilecek risklerin yönetimi hakkındaki uygulamalar Bilgi Varlıkları ve Bilgi Teknolojileri Risk Yönetimi Standardında tanımlanmaktadır. Bilgi Teknolojileri riskleri Tüpraş'ın hem Bilgi Teknolojilerine hem de Operasyonel Teknolojilerine ait risklerini içermektedir.

5- Stratejik Riskler

Tüpraş'ın kısa, orta veya uzun vadelerde belirlemiş olduğu hedeflerine ulaşmasını engelleyebilecek yapısal riskler bu başlık altında sınıflandırılarak yönetilmektedir. Tüpraş'ın maruz kalabileceği stratejik riskler ülke riski ve alternatif enerji kaynaklarını içermektedir. Ek olarak, elektrikli araç dahil ulaşım sektöründeki yenilik ve gelişmeler bu süreç içerisinde takip edilmektedir.

6- Uyum Ve Yasal Riskler

Yasal düzenlemelerde meydana gelen değişiklikler sonrasında faaliyetlerin olumsuz etkilenmesi, düzenlemelerin yanlış yorumlanması, dokümantasyonun eksik ya da geç yerine getirilmesi sonucu hakların beklenenden düşük, yükümlülüklerin ise beklenenin üzerinde gerçekleşme ihtimali bu riskin içeriğini oluşturmaktadır.

7- İtibar Riskleri

İtibar riski kurumların uygulamaları hakkında potansiyel olumsuz ün olarak tanımlanabilir. Tüpraş markasının saygınlığını ve kurumsal itibarını her daim güçlü tutmak adına çeşitli politikalar ile kriz yönetim süreçleri belirleyerek hayata geçirilmektedir.

İÇ DENETİM VE KONTROL

"Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek, Tüpraş Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülmektedir.

Belirlenen denetim konuları Şirketin ilgili birimleriyle her yılın başında paylaşılarak yıllık risk temelli denetim planları oluşturulmaktadır. Tüpraş'ın faaliyet merkezlerinin tamamında temel mali ve süreç denetimleri yılda iki kez gerçekleştirilmektedir.

Tüpraş'ın faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan ve konsolide finansal tablolarda kullanılan bilgilerin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini, zamanında elde edilebilirliğini sağlamak amacıyla devamlı olarak gerçekleştirilen iç kontroller sırasında oluşan tespitler Şirket Yönetimi ile paylaşılmakta ve süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara eşlik edilmektedir. Denetim tespitleri Şirket içinde zaman kaybetmeksizin yayımlanarak gerekli düzeltici tedbirlerin alınması sağlanmaktadır. Denetimlere ilişkin tespit edilen düzeltmeler ve iyileştirme önerileri Risk ve Aksiyon Portalı üzerinden takip edilmektedir. Söz konusu platform sayesinde aksiyonların önem derecelerine göre daha sistematik takibi yapılmaktadır.

Gerçekleştirilen denetimlere ilişkin bulgular ve sonuçları hakkında yıl içerisinde Denetim Komitesi'ne bilgi verilmiştir. Tüpraş Denetim Komitesi yılda en az 4 defa ve gerektiğinde daha sık toplanmaktadır. 2019 yılı içerisinde 7 toplantı gerçekleştirilmiştir.

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

Tüpraş, faaliyetlerini sürdürürken yasal düzenlemelere ve iş etiği ilkelerine sıkı sıkıya bağlı kalır. Şirketin varlığının ve iş devamlılığının sürdürülebilmesini sağlamak, itibarını korumak ve uyum risklerini yönetmek üzere Etik Davranış Kuralları ile uyumlu olarak hazırlanan "Tüpraş Yolsuzlukla Mücadele Politikası" ile ek "Yolsuzlukla Mücadele Rehberi" ve "Dış Ticaret Kontrol Uygulama Rehberi" Temmuz 2017 tarihinde yürürlüğe konulmuştur. Tüm çalışanlar, Tüpraş'ın bağlı ortaklıkları ve bu ortaklıkların tüm çalışanları, Tüpraş adına iş yapan üçüncü şahıslar ilgili politikaları okuyup kavramakla yükümlü olup, bu politikalara uygun hareket etmek zorundadır. Özellikle belirtmek gerekir ki, bu politikalar kurumsal hiyerarşide pozisyonu ne olursa olsun tüm Şirket çalışanlarını ve yöneticilerini kapsayacak şekilde uygulanmaktadır.

Yönetim Kurulu'na bağlı Tüpraş Etik Kurulu ise, etik kurallara uyum gösterilmesi ve etik kuralların ihlalinin tespiti halinde gerekli aksiyonların alınmasından sorumludur. Etik kuralların ihlali durumunda Şirket Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü sürece dahil olarak gerekli inceleme çalışmalarını gerçekleştirir.

Etik kurallar dokümanı rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konularını da düzenlemektedir. Denetim çalışmaları sırasında rüşvet ve yolsuzlukla mücadeleye yönelik risk tespit edilmesi durumunda, konu inceleme yapılarak Tüpraş Etik Kurulu'na aktarılır. Etik Kurul'un verdiği karar doğrultusunda gerekli yaptırımlar uygulanır ve düzeltici/önleyici faaliyetler ivedilikle gerçekleştirilir.

Tüm Tüpraş çalışanları, bir etik kural ihlali ya da rüşvet ve yolsuzluk şüphesiyle karşılaştığında bu durumu ihbar etmekle yükümlüdür. Çalışanların ve ilgili diğer paydaşların etik kuralların ihlaline yönelik şüphe uyandıran durumları Risk Yönetimi ve Denetim Müdürlüğü'ne aktarabilmesi adına çeşitli iletişim kanalları oluşturulmuştur. İletilen ihbarlar gizlilik çerçevesinde değerlendirilir. Tüpraş çalışanlarına bildirimleri sebebiyle yaptırım uygulanmaz.

Tüpraş, hiçbir dini, siyasi veya ideolojik düşünce, eğilim ya da örgütlenmenin tarafı olmaz, siyasi parti, politikacı ve adayların faaliyet veya kampanyalarına doğrudan ya da dolaylı olarak destek vermez. Şirket faaliyet sahalarının ya da şirket kaynaklarının bu gibi çalışmalar için kullanılmasına ve şirketin özel çıkarı için lobi faaliyeti yürütülmesine izin verilmez. Tüpraş, kamu kuruluşlarıyla kurduğu şeffaf ilişkiler çerçevesinde karşılıklı bilgi paylaşımında bulunur ve sektör hakkındaki bilgi taleplerini yanıtlar.

Sektörel sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına destek vererek sektördeki sorunların çözümüne katkıda bulunur. Kamu kuruluşlarının müşteri konumunda bulunduğu durumlarda ve ihale alım süreçlerinde serbest rekabet kurallarına ve yasal prosedürlere tam uyum içinde hareket eder.

2019 yılında Tüpraş Etik Değerleri, evrensel insan haklarının ihlali ya da yolsuzluk vakaları konusunda iletilen bir ihbar bulunmamaktadır. Aynı şekilde, dönem içerisinde yasa ve düzenlemelere uyumsuzluktan

dolayı şirket aleyhine açılmış herhangi bir dava bulunmamaktadır.

Uyum risklerinin, özellikle de uluslararası yaptırımlara tabi olan karşı tarafların tespit edilmesi amacıyla online yazılım programlarından faydalanılmaktadır. Söz konusu yazılım programları aracılığı ile karşı taraflardan herhangi birinin yasaklı kurum ya da kişi olarak statüsünün değişmesi durumunda Şirkete uyarı mesajı gelmekte ve bu suretle iş ilişkisinin devamı boyunca da tüm muhatapların yaptırım mevzuatı çerçevesindeki durumları takip edilmektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Tüpraş, etkili bir sürdürülebilirlik yönetim modeli ortaya koymak adına faaliyet coğrafyasında yarattığı ekonomik, sosyal ve çevresel etki alanlarının bilinciyle hareket eder. Tüm bu etkileri yönetirken benimsediği "değer yaratma" ilkesi çerçevesinde çaba sarf eder.

Sürdürülebilirlik öncelikleri, Tüpraş Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun yürüttüğü önceliklendirme süreci ile belirlenmiştir. Önceliklerin belirlenmesinde, paydaş beklentileri, risk alanları ve fırsatlar, şirket stratejileri ve şirket dışı uzman görüşleri dikkate alınmıştır.

Şirket üst düzey yöneticilerinin de dahil olduğu bir ön değerlendirme ile sosyal, ekonomik ve çevresel konulardan oluşan bir konu evreni tasarlanmıştır. Konu evreni içerisinde belirlenen öncelikli konular Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından bir kez daha değerlendirilerek öncelikli konu portföyüne son hali verilmiştir. Raporlama döneminde öncelikli konu portföyüne yönelik uzman görüşü alınmış, yapılan değerlendirilme doğrultusunda herhangi bir değişiklik gerekli bulunmamıştır.

TÜPRAŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖNCELİKLERİ	SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI
İş Sağlığı ve Emniyeti	3 SAĞLIĞI BİREYLER, 17 HEDEFLERİN ORTAKLIKLARI
İnovasyon, Ar-Ge ve Dijitalleşme	7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ, 9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPU, 17 HEDEFLERİN ORTAKLIKLARI
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	1 YOKSULLUĞA SON, 4 NİTELİKLİ EĞİTİM, 5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ, 8 İNSANA YAKINLIK VE EKONOMİK BÜYÜME, 10 EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI, 17 HEDEFLERİN ORTAKLIKLARI
Çevre, İklim ve Enerji	6 TEMİZ SU VE SAĞLIKLI YAŞAM, 7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ, 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM, 13 İKLİM BİLİMİ, 14 SORUMLU YAŞAM, 15 KARABİLENLİK, 17 HEDEFLERİN ORTAKLIKLARI
KURUM İLKELERİ	
Müşteri Memnuniyeti	12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM, Varlık Yönetimi ve Emre Amadelik, 3 SAĞLIĞI BİREYLER, Yasal Uyum, 16 BARIS VE ADALET

PAYDAŞ KATILIMI

Tüpraş, paydaş katılımının esas alındığı bir yönetim anlayışı benimser. Paydaşların karar ve uygulama süreçlerine katılımı çeşitli yollarla teşvik edilir. Paydaşlarının görüşlerini ve önerilerini iletebilmeleri adına çeşitli paydaş iletişim mekanizmaları oluşturulmuştur. Paydaş grubuna özgü olarak belirlenen iletişim yöntemleri bir yandan paydaşların Tüpraş faaliyetleri ve faaliyetlerden doğan etkiler konusunda bilgilendirilmesine hizmet ederken bir yandan da karar ve uygulamaların paydaş görüşleri doğrultusunda zenginleştirilmesine katkı sağlar.

Çalışanlar	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Çalışan Bağlılığı Araştırması (yıllık), İç İletişim Toplantıları (yıllık), Performans Değerlendirme Toplantıları (yıllık), İş Sağlığı ve Emniyeti Kurulları (aylık), Teknik Emniyet Bültenleri (haftalık/aylık), İç Bilgilendirme Duyuruları (anlık), Toplumsal Projeler (sürekli), Sosyal Etkinlik Kulüpleri (sürekli), Rafine Öneriler Sistemi (sürekli), Tanıtım, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi (sürekli), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), Toplu İş Sözleşmesi (sürekli), Çalışan Eğitimleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Rafineri Bilgi Bankası (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) ve Kurumsal Portal (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Pay Sahipleri ve Yatırımcılar	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Genel Kurul Toplantıları (yıllık), Ara Dönem Faaliyet Raporları (üç aylık), Bilgilendirme ve Özel Durum Açıklamaları (anlık), Roadshow ve Yatırımcı Sunumları (talep üzerine), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Analist Sunumları ve Telekonferanslar (talep üzerine), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Müşteriler	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Müşteri Memnuniyeti Araştırması (yıllık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Müşteri Portalı (sürekli), Müşteri İlişkileri Yönetim Sistemi (sürekli), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), Tüpraş Çözüm Merkezi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
İş Ortakları ve Tedarikçiler	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Tedarikçi Memnuniyet Araştırması (yıllık), Teknik Emniyet Bültenleri (haftalık/aylık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), İş Ortağı SEÇ-G Sistemi (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Dolaylı Çalışanlar	Teknik Emniyet Bültenleri (haftalık/aylık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Tüpraş Etik İlkeleri (sürekli), İş Ortağı SEÇ-G Sistemi (sürekli), Çalışan Eğitimleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Sendikalar	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), İş Sağlığı ve Emniyeti Kurulları (aylık), Toplantı ve Görüşmeler (sürekli), Toplu İş Sözleşmesi (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Kamu Kurum ve Kuruluşları	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Denetimler (periyodik/anlık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Ortak Projeler (talep üzerine), Teşvikler (talep üzerine), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Sivil Toplum Kuruluşları	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Ortak Projeler (talep üzerine), Bağış ve Sponsorluklar (talep üzerine), Üyelikler (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Eğitim Kurumları	Ar-Ge Ortaklıkları (proje bazında), Bağış ve Sponsorluklar (talep üzerine), Altyapı ve Eğitim Destekleri (talep üzerine), Yüksek Lisans ve Sektörel Uzmanlık Programları (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Medya	Sürdürülebilirlik Raporu (yıllık), Faaliyet Raporu (yıllık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Basın Toplantıları ve Bültenleri (anlık), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli) Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık)
Yerel Halk	Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık), Toplantı ve Görüşmeler (talep üzerine), Duyurular (anlık), Toplumsal Projeler ve Altyapı Destekleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli)
Toplum	Kurumsal İtibar ve Algı Araştırmaları (iki yıllık), Duyurular (anlık), Toplumsal Projeler ve Altyapı Destekleri (sürekli), İnternet Sitesi (sürekli), Paydaş İletişim Yönetimi Sistemi (sürekli)

KALİTE YÖNETİMİ

Tüpraş, ürün ve hizmetlerde standardizasyonun sağlanması amacıyla belirlediği şirket içi standartların yanı sıra uluslararası kalite ve yönetim standartlarını takip etmektedir. İş mükemmelliği modelini benimseyen Tüpraş, faaliyetlerini ISO 14001, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi standartlarından oluşan Entegre Kalite Yönetim Sistemi çerçevesinde yönetmektedir. 2019 yılında, Genel Müdürlük ve rafinerilerde Entegre Yönetim Sistemi İç Denetimleri gerçekleştirilmiştir.

Tüpraş laboratuvarlarının tamamı uluslararası düzeyde tanınırlığının ve kabul edilebilirliğinin belgesi olan ISO 17025 Laboratuvar Akreditasyon Belgesi'ne sahiptir. Tüpraş'ta bilgi güvenliğinin sağlanmasında, bilgi varlıklarına yönelik tehlikelerin sürekli analiz edildiği, risklere karşı hangi kontrollerin uygulanacağına karar veren ve bu kontrollerin doğru işletildiğini izleyen ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi kullanılmaktadır.

Tüpraş'ın kalite yönetim sistemlerinin işlerliği uluslararası sertifikasyonların yanı sıra Genel Müdürlük ve rafinerilerde gerçekleştirilen iç ve dış denetimlerle de garanti altına alınır.

Ayrıca, Kalite yönetimi kapsamında Yalın Altı Sigma Çalışmaları yapılmaktadır.

2019 yılında, KalDer ile "Ulusal Kalite Hareketi İyi Niyet Bildirgesi" imzalanmıştır. EFQM Modeli (European Foundation for Quality Management), şirketlerin tüm iyileştirme faaliyetlerini ve performans değerlendirme araçlarını bir arada yönetme olanağı sağlayarak, kuruluşun rakipleriyle ve diğer önde gelen kuruluşlarla karşılaştırılmasını yapan bir kıyaslama aracı olarak görülmektedir.

Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi'nde KalDer tarafından EFQM Mükemmellik Yönetim Modeli dış değerlendirmesi gerçekleştirilmiş, mükemmellikte yetkinlik derecesi 5 yıldız seviyesine yükselmiştir.

EFQM Mükemmellik Modeli temel yaklaşımı, kurum kültürü, kurumsal ve bireysel liderlik, işle ilgili dış çevrenin farkında olma, paydaş odaklılık, değişim ve dönüşümü yönetme, üstün performans, sürdürülebilir değer yaratma ve sürekli iyileştirme anlayışı bulunmaktadır.

EFQM modeli; küresel eğilimler, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve ekosistem kavramı dikkate alınarak ve dönüşüme odaklanarak güncellenmiştir. 2020 yılında, Tüpraş'ın hedefi EFQM Modeli'nin bu yeni versiyonunu Türkiye'de ilk uygulayan şirket olmak, sürekli iyileştirme kültürünü ve modelin içerdiği yaklaşımları yaygınlaştırarak değişen dünya düzeninde üstün performansını sürdürülebilir kılan bir şirket olmaktır.

%12

Kadın Çalışan Oranı*

%100

Saat Ücretli Çalışanlarda
Sendikalılık Oranı

201.813

kişi*saat İSG Eğitimi

44

Kişi Başı Ortalama
Eğitim Saati

YETENEK YÖNETİMİ

Tüpraş, bitmeyen enerjisi ile geleceğin nitelikli iş gücünü yetiştirmeye devam etmektedir. Tüpraş İnsan Kaynakları Politikasının özünü “En değerli varlığımız insan kaynağımızdır” felsefesi oluşturur. Bu felsefe doğrultusunda Tüpraş, çalışanlarını merkeze alan eşitlikçi, adil, kapsayıcı, insan haklarına saygılı, sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı sunar.

*Alt işverenler dahil

Çalışanların gelişimine devamlı olarak yatırım yapan Şirket, aynı zamanda yaratıcı, dinamik, bilgili, motivasyonu yüksek, etkin ve verimli insan kaynağını bünyesine katma hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir. İnsan kaynakları süreçleri uluslararası normlar ve yasal düzenlemeler çerçevesinde objektif sistem ve standartlar kullanılarak yürütülmektedir.

ÇALIŞAN HAKLARI

Tüpraş, çalışan hakları uygulamalarını yürütürken, benimsemiş olduğu UN Global Compact İlkeleri'ne uygun biçimde hareket eder. Hiçbir surette insan hakları ihlallerine taraf olmaz ve etki alanı içinde insan haklarının geliştirilmesini destekler. Tüpraş, çalışanlarının yanı sıra tedarikçi ve iş ortaklarından da Tüpraş ile özdeş ilkeleri benimsemelerini bekler. İş ilişkilerinin kurulmasında ve sürdürülmesinde ortak değerlere sahip olmak temel bir kriter kabul edilir.

İşe alımdan başlayarak tüm insan kaynakları süreçleri boyunca objektif bir yaklaşım benimseyen Tüpraş'ta yaş, cinsiyet, inanç, etnik köken veya başka bir kişisel özelliğe bakılmaksızın tüm çalışanlara eşit olanaklar sunulmakta, ayrımcılığa ya da ayrımcılığı çağrıştıran uygulamalara izin verilmemektedir. Tüpraş, faaliyetleri kapsamında çocuk işçi çalıştırma, zorla ve zorunlu çalıştırma, çalışan hakları istismarına ya da bu uygulamaları çağrıştıracak durumların yaşanmasına izin vermez. Bu ilkelerin tedarikçi ve iş ortakları tarafından da benimsenmesini zorunlu kılar.

Tüpraş, çalışanların ücretlendirilmesinde "eşit işe eşit ücret" ilkesini benimser. Çalışanlar arasındaki ücret farklılıkları yalnızca kıdeme ya da performansa dayalı farklılıklardan oluşmaktadır. Ücretlendirmede takip edilecek ilkeler, tedarikçilerle yapılan satın alma sözleşmelerinde de açıkça düzenlenmekte ve ziyaretler kapsamında denetlenmektedir.

Tüpraş, çalışanların sendikal haklarına saygı gösterir ve bu haklarını özgürce kullanabilmelerine olanak tanır. Çalışanların yasalar çerçevesinde örgütlenmiş olmak şartıyla sendikalara ve sivil toplum kuruluşlarına üye olmaları desteklenir. 2019 yılı itibarıyla Tüpraş'ta saat ücretli çalışanların tamamı, tüm çalışanların %76'sı toplu iş sözleşmesi kapsamında çalışmaktadır. Aynı zamanda, 2019 yılı itibarıyla 33 Tüpraş çalışanı üye oldukları sendikaların yönetiminde görev almaktadır. Tüpraş, sendikal hakların korunması konusundaki titiz yaklaşımının tedarikçi ve iş ortakları tarafından da benimsenmesini bekler. Tedarikçi ve iş ortakları operasyonlarında sendikal hakların eksiksiz uygulanıp uygulanmadığı takip edilir.

Çalışanlara Sağlanan Yan Faydalar

Tüpraş, çalışan bağlılığını ve mutluluğunu destekleyen tatmin edici bir iş ortamı vaat eder. Bu amaçla çalışanların ve ailelerinin yaşam standartlarının yükseltilmesine, refah seviyesinin artırılmasına katkı sağlayacak çeşitli olanaklar sunar. Çalışanlara sağlanan faydalar Tüpraş ve çalışanlarının karşılıklı menfaatini gözeterek belirlenir.

KoçAilem Programı kapsamında Tüpraş çalışanları emeklilik hayatları boyunca Koç Topluluğu şirketlerinin sunduğu ürün ve hizmetlerden avantajlı olarak faydalanabilmektedir. Bunun yanında, Tüpraş çalışanları ve aileleri isteğe bağlı olarak, Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı Sağlık Sigortasından yararlanabilmektedir. Genişletilmiş Sağlık Sigortası Programı kapsamında tüm Tüpraş çalışanları tamamlayıcı sağlık sigortası kapsamına alınmıştır. Program kapsamında çalışanlara çok uygun maliyetler ile özel sağlık kurumlarından kendileri ve aileleri için yararlanma imkanı sunulmaktadır.

Çalışan Destek Programı, Tüpraş çalışanlarının ve ailelerinin yaşam tarzlarına ve bireysel ihtiyaçlarına yönelik hizmet veren profesyonel bir destek programıdır. Program, konunun uzmanlarından mali, hukuki ve psikolojik danışmanlık ile günlük hayattaki özel ihtiyaçlara yönelik hızlı çözümler sunmaktadır. Yardımcı bir araştırma asistanı sağlayan program 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir.

Esnek bir ek yan hak uygulaması olan Flextra Paketi ile çalışanlar mevcut yan haklarına ilave edilmiş bir yan fayda havuzundan seçim yapmaktadır. Hayat sigortası, hediye ve indirim çekleri, bireysel emeklilik programları gibi seçenekleri içeren program kapsamında çalışanlar yaşam tarzlarına ve farklı ihtiyaçlara göre yan hak paketlerine değiştirme opsiyonuna sahiptir.

İşe yeni giren Tüpraş çalışanlarının kurum kültürüne ve işe adaptasyonunun hızlı bir şekilde sağlanması amacıyla, ilk 3 aylık uyum sürecinde Rehber Destek Programı yürütülmektedir.

İş-özel yaşam dengesine ve kariyer gelişimlerine destek olmak amacıyla kadın çalışanlara Kreş Yardımı Yan Hak Paketi sunulmaktadır. Dönem içerisinde 71 kadın çalışan kreş yardımı uygulamasından yararlanmıştır.

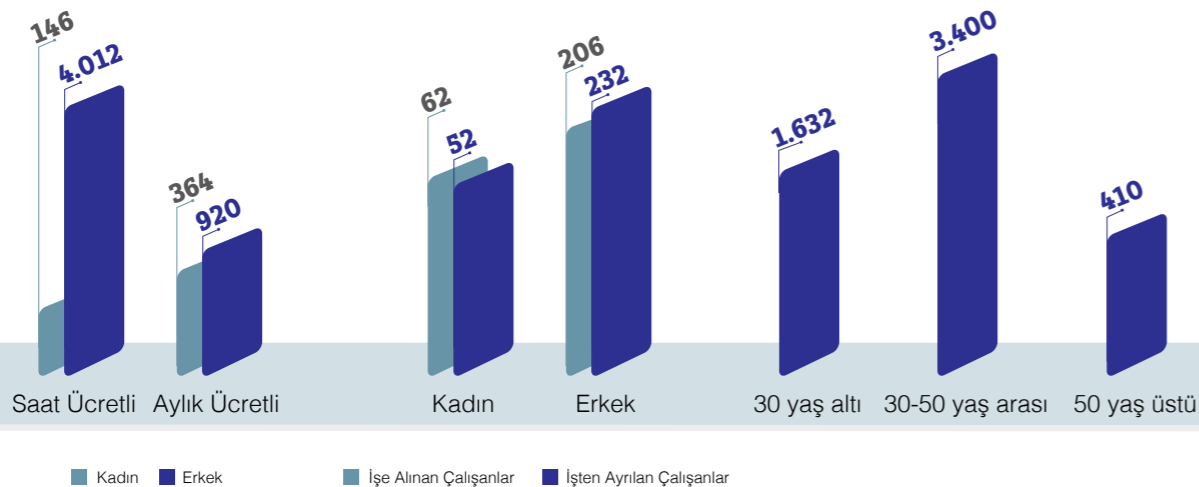
İş'te Destek Programı ile tüm rafinerilerde endüstriyel psikologlar tarafından taramalar, eğitimler gerçekleştirilmekte ve çalışanlara bireysel psikolojik destek verilmektedir. Program kapsamında yürütülen çalışmalar yıldan yıla çeşitlendirilmektedir.

Esnek Çalışma Saatleri uygulaması ile aylık ücretli çalışanlar, kişisel ihtiyaç ve tercihlerine göre günlük ve haftalık çalışma sürelerinin başlangıç ve bitiş saatlerini, yönetimin bilgisi ve belirli sınırlar dâhilinde düzenleyebilmektedir.

KATEGORİYE GÖRE ÇALIŞANLAR

ÇALIŞAN SİRKÜLASYONU

YAŞ GRUBUNA GÖRE ÇALIŞANLAR

ÇALIŞAN GELİŞİMİ

Tüpraş, nitelikli iş gücünü bünyesine çekerek yetenekleri en verimli biçimde değerlendirmeyi amaçlar. Çalışanların mesleki ve kişisel bilgi ve becerilerinin, davranışsal yetkinliklerinin geliştirilmesine yönelik eğitim ve gelişim planları hazırlar. Tüpraş'a özel olarak tasarlanan programlar ile çalışanların kariyer yolculuğunda en doğru şekilde desteklenmesi amaçlanır. Bu kapsamda, sektörün önde gelen iş okulları ve üniversite iş birlikleri ile eğitim ve gelişim aktiviteleri, proje çalışmaları, iş başı öğrenme ve rotasyon süreçleri tasarlanır. Çalışanların liderlik yetkinliklerinin geliştirilmesini hedefleyen gelişim programları, etkili iletişim, koçluk ve geliştirme, iş birliği geliştirme, geleceğe odaklı gelişim gibi konuları kapsamaktadır. Liderlik eğitimlerinden 2019 yılında 719 çalışan faydalanmıştır.

Eğitim çalışmaları Tüpraş İç Eğitim Yönetimi Standardına uygun olarak yönetilmekte ve eğitim süreçleri eğitim uzmanları tarafından takip edilmektedir. Eğitim programları çalışanların becerilerinin ve yetkinliklerinin geliştirilmesine odaklıdır. Eğitimlerin gerçekleştirilmesinin ardından anketler düzenlenerek eğitim içeriği değerlendirilmekte ve eğitim operasyonunun verimliliği ölçümlenmektedir.

Gelişim Diyalogu

Tüpraş çalışanlarının beklentilerini karşılayacak şekilde, gelişimi odağına alan bir yaklaşımla çalışan ve yöneticinin bir araya gelerek diyalog kurduğu "Gelişim Diyalogu" süreci tasarım çalışmaları devam etmektedir. Süreç kapsamında, aylık ücretli çalışanların teknik, mesleki ve davranışsal yetkinliklerini geliştirme amaçlı çözümler oluşturulmaktadır. Gelişim Diyalogu kapsamında Teknik ve Mesleki gelişim için hazırlanan Kalifikasyon Matrisinde, pozisyonlardan beklenen nitelikler ve bu niteliklere sahip olunabilmesi için alınması gereken eğitimler belirlenmektedir. Davranışsal yetkinliklerin güçlendirilmesi için ise Tüpraş'ın gelişim için önceliklendirdiği yetkinlikler ile eşleştirilmiş Eğitim ve Gelişim Kataloğu sunulmaktadır. Eğitim ve gelişim süreçleri Tüpraş'ın online eğitim platformu Enerjik üzerinden yürütülmektedir.

Performans Yönetimi

Çalışan gelişiminin önemli bir parçasını da iyi yapılandırılmış bir performans ve kariyer yönetim sistemi oluşturmaktadır. Ofis çalışanlarının performans değerlendirmesinde hedef kart sistemi kullanılır. Yıllık olarak gerçekleştirilen performans değerlendirme toplantıları ile çalışanlara performanslarına yönelik geri bildirim sağlanır. Saha çalışanlarına ise üst yönetim tarafından dönem sonuçları ve hedef beklentileri hakkında geri bildirim sağlanır.

ÇALIŞAN EĞİTİMLERİ	2019
Toplam Eğitim Saati (kişixsaat)	238.168
Kategori Bazında	
Saat Ücretli Çalışanlar	113.061
Aylık Ücretli Çalışanlar	125.107
Cinsiyet Bazında	
Kadın	40.919
Erkek	197.249
Çalışan Başına Ortalama Eğitim Saati	44
Kategori Bazında	
Saat Ücretli Çalışanlar	27
Aylık Ücretli Çalışanlar	98
Cinsiyet Bazında	
Kadın	80
Erkek	40

Yetenek Yönetimi

Yetenek yönetim süreci insan kaynağının en verimli şekilde değerlendirilmesini ve gelişim ihtiyaçlarının doğru tespit edilmesini sağlar. Yetenek yönetim sürecinde elde edilen veriler yıllık olarak gerçekleştirilen Stratejik İnsan Kaynakları Toplantılarında gözden geçirilir. Bu toplantılar kapsamında aylık ücretli çalışanların performans değerlendirmeleri yapılır ve yönetici pozisyonları için yedekleme planlamaları oluşturulur. Yedekleme planlaması dahilinde Tüpraş Liderlik Yetkinlik Setleri kullanılarak liderlik yetkinlikleri ölçümlenir ve gelişim programlarına yönlendirme yapılır.

İç yedekleme sistemi ile kritik pozisyonlar ve yedekleme planları oluşturulur, potansiyel yetenek havuzu belirlenir. Farklı seviyeler için tasarlanan yetenek havuzları ile Tüpraş içerisindeki yetenekli çalışanların bulunması amaçlanır.

İlk Kademe ve Orta Kademe yönetsel rollere geliştirilmek üzere iki seviye yetenek programı 2019 yılı içerisinde devreye alınmıştır.

Tüpraş, rafinaj sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün yetiştirilmesine katkıda bulunmak, sektördeki çalışmaların akademik bilgilerle zenginleştirilmesi amacıyla üniversitelerle iş birliği içerisinde yüksek lisans programları yürütmektedir. Çalışanların bu programlara katılımı desteklenmektedir. Programlara Tüpraş çalışanlarının yanı sıra akademik eğitimine devam etmek isteyen öğrenciler de katılmaktadır.

Tüpraş, saha çalışanlarının emniyetli bir şekilde işlerini yapabilmeleri adına Rafinerici Yetiştirme Programı yürütmektedir. Program, yenilikçi bir yaklaşımla uygulama kolaylığı sağlamak adına sürekli yenilenmektedir.

Tüpraş saha çalışanlarının teknik ve mesleki eğitimlerini kendi bünyesinde alabilmeleri için hayata geçirilen Kırıkkale Rafinerisi'nde Teknik Eğitim Merkezi kurma çalışmaları 2019 yılında da sürdürülmüştür. İçerisinde atölyelerin, eğitim sınıflarının, konferans salonu ve kütüphanenin yer alacağı merkezin 2020 yılında devreye alınması planlanmaktadır.

Tüpraş, iş ortağı çalışanlarına, lise ve üniversite öğrencilerine yönelik yürüttüğü projelerle mesleki eğitimin güçlendirilmesine katkı sağlamaktadır. 2019 yılında toplam 479 öğrenciye Tüpraş rafinerilerinde staj imkanı tanınmıştır.

Nextremers Programı

2019 yılında, üniversite öğrencilerinin mesleki gelişimine katkı sağlamayı hedefleyen uzun dönemli proje bazlı staj programı Nextremers hayata geçirilmiştir. Tüpraş genelinde, çeşitli üniversitelerden 25 lisans öğrencisi (Bilgi Teknolojileri (Analitik), Bakım, Mühendislik, Ar-Ge, Ürün veya Hizmet Tasarımı, Satış, Finansal İşlemler, Proje Yönetimi, Kurumsal İletişim)projelerini sunarak yaklaşık 3 ay süren programı başarıyla tamamlamışlardır. Nextremers Programı Türkiye'nin önde gelen üniversitelerinde eğitimlerine devam eden 17 proje öğrencisi ile başarıyla devam etmektedir.

ÇALIŞAN KATILIMI

Çalışan sadakat ve bağlılığının güçlendirilmesinde çalışanların karar alma süreçlerine katılımı önemli rol oynamaktadır. Tüpraş'ta çalışanların şirket içinde aktif rol almalarını sağlamak adına oluşturulmuş çeşitli mekanizmalar bulunmaktadır. Çalışanların görüşleri, hedef yayılım toplantıları, İSG kurul toplantıları, öneri sistemleri, anketler, toplu sözleşmeler ve sosyal etkinlik kulüpleri vasıtasıyla toplanır ve süreç iyileştirme çalışmalarında değerlendirilir. Çalışanların şirket başarısına katkı sağlayan davranış ve çabaları Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi kapsamında ödüllendirilir.

Çalışan katılım araçlarından biri olan Rafine Öneriler Sistemi ile çalışanlardan iyileştirme önerileri alınarak yaratıcılık ve üretkenlik becerileri desteklenir. Tüpraş çalışanları 2019 yılında Rafine Öneriler Sistemi kapsamında 254 öneri vermiş olup bu önerilerden 33'ü hayata geçirilmiş, diğer öneriler üzerine çalışmalar devam etmektedir.

Tüpraş çalışan katılımı uygulamaları kapsamında çalışanlarını sosyal sorumluluk projelerinde gönüllü olarak yer almaya teşvik eder. Çalışanlar aynı zamanda rafinerilerde bulunan sosyal etkinlik kulüpleri vasıtasıyla toplumsal faydayı gözetilen etkinlikler organize edebilirler.

Çalışan Bağlılığı

Tüpraş'ta Çalışan Bağlılığı Araştırması tüm çalışanların katılımı ile her yıl tekrarlanmaktadır. Araştırma, uluslararası bağımsız bir araştırma şirketi tarafından yapılan anketler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Çalışanların anket kapsamında verdiği geri bildirimler doğrultusunda çalışan memnuniyetini ve bağlılığını artırmaya yönelik uygulamalar hayata geçirilmektedir. 2019 yılında gerçekleştirilen Çalışan Bağlılığı Araştırma sonuçlarına göre, aylık ücretli çalışanların bağlılık skoru %52,9, saat ücretli çalışanların bağlılık skoru %29,1 olarak gerçekleşmiştir. Tüpraş Genel Bağlılık Skoru ise %35,8 düzeyindedir.

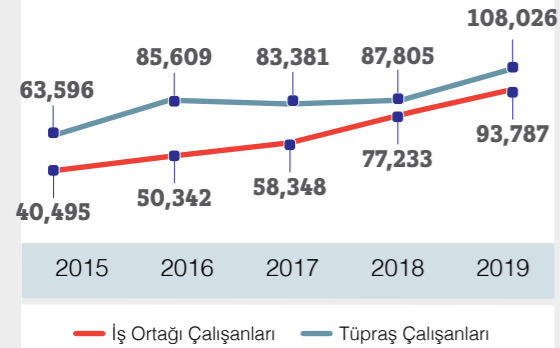

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Tüpraş'ın iş sağlığı ve güvenliği yaklaşımında temel hedef sağlık ve risklerin önüne geçmek veya riskleri standartlar çerçevesinde kabul edilebilir düzeye indirmektir. Tüpraş faaliyet sahasında bulunan tüm çalışanların ve paydaşların güvenliği, kazasız bir iş ortamının temini için SEÇ (Sağlık, Emniyet, Çevre) Politikası oluşturulmuştur. Tüpraş, çalışanlarının yanı sıra çözüm ortaklarından da bu politikaya ödünsüz bir biçimde uymalarını bekler.

İş sağlığı ve güvenliği konusu OHSAS 18001 Standardı ve yasal gereklilikler doğrultusunda yönetilir. İş sağlığı ve güvenliği performansı aylık ve yıllık olarak takip edilerek Teknik Emniyet Değerlendirme Toplantıları kapsamında gözden geçirilir. Bunun yanında, yılda iki kez olmak üzere tüm rafinerilerin dahil olduğu İSG Koordinasyon toplantıları ile İSG performansı değerlendirilir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİ (kişi*saat)

İSG Uygulamaları

Tüpraş, çalışanlarının emniyet algısını geliştirmek, risklerin önceden doğru olarak değerlendirilerek olası emniyetsiz durum ve kazaların önüne geçebilmek amacıyla 2019 yılında çeşitli uygulamalar yürütmüştür. Bu kapsamda,

- Uluslararası petrol – gaz sektöründe yaygın olarak kullanılan “Yetkinlik Yönetimi” çalışmalarını kendi bünyesine aktarmaya başlamış,
- Sahalarda belirli konular hakkında Emniyet Kampanyalarına hız verilmiş,
- İş Kontrolü (Control of Work) sisteminin daha etkin kullanılması amacıyla İşletme, Bakım ve İSG ekiplerinin ortak çalışması ile daha etkin tanımlama ve kontrol sistemleri hayata geçirilmiş,
- İş İzin Sisteminin daha etkili olabilmesi amacıyla sistem kullanıcıları ile birlikte gözden geçirmeler yapılmış,
- Çalışanlar uluslararası eğitim programlarına ve yoğun iç eğitim ve uygulama programlarına dahil edilmiş,
- Yüklenicilerin İSG hizmetlerinden daha etkin ve doğru olarak faydalanabilmesi için tek Ortak Sağlık Güvenlik Birimi (OSGB) uygulamasının zemini hazırlanmış,
- Genel Bakım Yüklenicisi olarak rafinerilerde daha tecrübeli ve kurumsal çözüm ortaklarının görevlendirilmesi ile yüklenici İSG istatistiklerinde iyileşmeler sağlanmıştır.

Tüpraş Genel Müdürlüğünde ve Tüpraş rafinerilerinde bulunan 5 İSG Kurulu'nda 10'u çalışan temsilcisi olmakla birlikte 35 üye görev almaktadır. Kurul toplantılarına 100 kişiye yakın katılım sağlanmaktadır. Katılımcılar arasında asil üyelerin yanı sıra rafinerilerdeki İSG uzmanları, birim yöneticileri ve birimlerden temsilciler yer almaktadır.

Tüpraş çalışanlarının ve yüklenici çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği bilgisinin artırılması, faaliyet sahasında sorumluluk bilinci ile hareket edebilmeleri adına İSG eğitimleri gerçekleştirilmektedir. 2019 yılında Tüpraş çalışanlarına 108.026 kişi*saat, yüklenici firma çalışanlarına 93.787 kişi*saat İSG eğitimi verilmiştir.

Tüpraş, enerji sektörüne güvenilir ve lider kuruluş kimliğiyle iş sağlığı ve güvenliği, proses emniyeti, acil durum müdahale alanlarındaki kazanım, tecrübe ve iyi uygulamalarını kongre ve sempozyumlarda paylaşmaktadır.

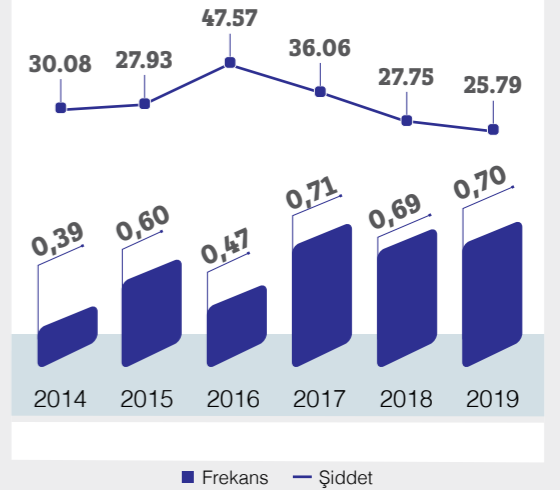
İş Güvenliği

Tüpraş operasyon sahaları dahilinde uyulması gereken iş güvenliği temel kural ve prensipleri Tüpraş Emniyet Prensipleri ve “10'suz Olmaz” Tüpraş Temel Çalışma Kuralları ile belirlenmiştir. İş güvenliği kültürünün güçlendirilmesi ve bu konudaki iletişimin sürekliliğinin sağlanması amacıyla Haftalık Kaza Paylaşımları, Emniyet Konuşması, “Bu Kazaları Önleyemez miydik?” toplantıları gerçekleştirilir.

Üretken ve sürdürülebilir bir güvenlik kültürünün inşası, olumlu emniyetli davranışların pekiştirilmesi, İSG farkındalığının artırılması, emniyet standartlarının saha uygulamalarının takibinin yapılabilmesi amacıyla “Görünür Liderlik” uygulaması yürütülmektedir. Uygulama kapsamında, davranış odaklı emniyet turları gerçekleştirilerek yönetim kademesinin aktif katılımı ile “Görünür Liderlik” sergilenmektedir. Uygulama ile çalışanların olumlu emniyet davranışları takdir ve teşvik edilmekte, kişilerin davranışlarındaki ve çalışma koşullarındaki riskler tespit edilmekte ve düzeltilmekte, emniyetli çalışma ortamı için iletişim ve diyalog güçlendirilmekte, farkındalık sağlanmakta, çalışanların emniyet ile ilgili görüş ve gözlemlerini paylaşabilecekleri bir ortam oluşturulmaktadır.

Tüpraş, iş güvenliğinde risklerin minimuma indirgenmesi ve potansiyel risklere karşı önlem seviyesinin yükseltilmesini hedefleyen bir yaklaşım benimser. İş sağlığı ve güvenliği süreçlerini risk değerlendirme ve sürekli öğrenme anlayışıyla yönetir.

OSHA LTI* FREKANS VE ŞİDDETİ

* LTI fr= Loss time injury per 1 million manhour = LTI*1M/mh

**LTI Sev= Days of LTI per 1 million manhour = Days*1M/mh

Bu kapsamda, Risk Değerlendirme Tablosu (RDT), Tehlike ve Etkileri Yönetim Süreci (TEYS), Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama (OSAR), Yüklenici SEÇ Yönetim Sistemi, Tüpraş Takip Sistemi (TTS) gibi çok sayıda şirket içi ve uluslararası standart, risk değerlendirme sistematiği ve çalışma prosedürü takip edilerek emniyet riskleri bertaraf edilir. 2019 yılında, TEYS sürecinde, risk analizlerinin hazırlanması kapsamında risklerin farkına varılmasına, yönetilmesine, sağlık risk değerlendirmesi çalışmalarının yapılmasına ve kritik işlere kaynak aktarılmasına öncelik verilmiştir.

İş Sağlığı

Çalışanların güvenliği kadar sağlığının korunması da Tüpraş için önceliklidir. Çalışanların hem mesleki hastalıklara hem de genel hastalıklara karşı korunması amacıyla çeşitli önlemler alınmaktadır. Tüm Tüpraş çalışanları işe alımdan itibaren çalıştıkları süre boyunca periyodik sağlık kontrollerinden geçirilir. Çalışanlara çeşitli sağlık hizmetleri sunulur ve aşılama gibi önleyici tedbirler alınır. Bunun yanında, tüm rafinerilerde Sağlık Risk Değerlendirmesi (SRD) çalışmaları yürütülür. Bu çalışmalar, çalışanların bulunduğu ortamdaki kaynaklanabilecek sağlık tehlikelerinin belirlenmesi ve bu tehlikelere bağlı risklerin değerlendirilmesini amaçlar. SRD çalışmalarında sahaya özgü kimyasal, fiziksel, biyolojik, ergonomik ve psikolojik etmenler detaylı olarak incelenir.

Tüpraş, çalışanlarının yanı sıra çalışan ailelerinin ve yüklenici firma çalışanlarının da sağlıklı bir yaşam sürdürmelerini hedefler. Bu doğrultuda sağlıklı yaşam ve önleyici tedbirlere yönelik eğitim programlarına çalışan ailelerini ve yüklenici firma çalışanlarının da katılımını teşvik eder. Tüpraş'ın çalışan sağlığı konusundaki titiz yaklaşımı sayesinde, raporlama döneminde Tüpraş çalışanları ya da yüklenici firma çalışanları arasında mesleki hastalık vakası yaşanmamıştır.

Proses Emniyeti

Tüpraş rafinerilerinde CCPS (Center for Chemical Process Safety) tabanlı Proses Emniyeti Yönetim Sistemi uygulanmaktadır. Sistem, yönetimin

liderliği ve sahiplenmesi ilkesi üzerine kurulu olup Operasyon Disiplin ile İşletme Mükemmelliğini hedefler. Sistem kapsamında CCPS, OSHA, API754 gibi uluslararası standartlar referans alınarak hazırlanan 16 proses emniyeti öncül ve artçıl performans göstergesi aylık olarak izlenir. Böylelikle kazalar olmadan önce önlem alınması ve yaşanan kazalardan ders çıkartılarak bu kazaların tekrarlamaması hedeflenir. Proses Emniyeti Yönetim Sistemi ile proses emniyeti kazalarına yol açabilecek bakım ve kontrol faaliyetleri, işletme prosedürleri, değişim yönetimi, proses tehlike analizi, eğitim ve yetkinlik, yüklenici yönetimi gibi tüm alanlar Tüpraş emniyet gereklilikleri kapsamında bir arada değerlendirilir. 2019 yılında Proses Emniyeti Olay Frekansı Tüpraş genelinde 0,87 seviyesinde gerçekleşmiştir.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
LTI	17	14	14	15	16	17
LTI fr	0,39	0,60	0,47	0,71	0,69	0,70
LTI Days	1315	651	996	764	646	625
LTI Severity	30,08	27,93	47,57	36,06	27,75	25,79
Manhours	43.719.384	23.308.809	20.939.650	21.186.894	23.276.864	24.236.448

Afet ve Acil Durum Yönetimi

Afet ve acil durum yönetimi Acil Durum Yönetim Merkezi Standardı olmak üzere, Tüpraş Güvenlik Politikası, Güvenlik Yönetimi Standardı, Ulusal Marker ile ilgili Teknik Emniyet, Çevre ve Güvenlik Tedbirleri Standardı, Arama Kurtarma Standardı, Elektronik Güvenlik Sistemleri Standardı çerçevesinde çağdaş güvenlik yönetimi uygulamaları ile ulusal ve uluslararası güvenlik normları esas alınır. Afet ve acil durum konusunun yönetiminden Genel Müdürlük'te Teknik Emniyet Direktörlüğü, rafinerilerde Teknik Emniyet ve Çevre Müdürlükleri sorumludur. Yangın, enerji ve su kesintisi, iş kazası, deprem, sel, terör ve sabotaj gibi tüm olağanüstü koşul ve afetlere karşı hayata geçirilecek uygulama ve planlar önceden belirlenmiştir.

Tüpraş, acil durumlara kapasitesi son teknolojiye sahip modern ekipman ve yetkin personeli ile müdahale eder. Acil durum koruma ve müdahale sistemlerinin modernizasyonu ve iyileştirilmesi, ekiplerin yetkinliğinin artırılması amacıyla gerçekleştirilen eğitimlerde ulusal ve uluslararası standartlar referans alınır.

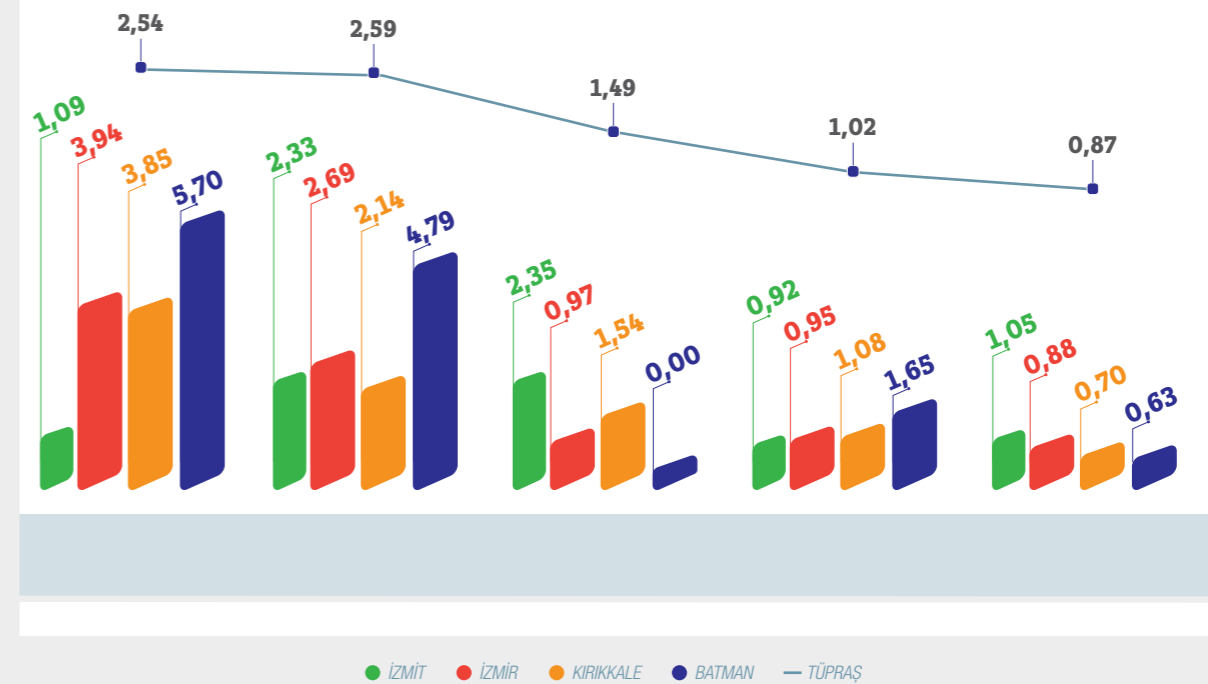
Tüpraş'ta afet ve acil durumlara hazırlık halini güçlendirmek için ilgili kanunların gerektirdiğinden fazla sayıda tatbikat düzenlenmektedir. Acil durumlarda oluşabilecek riskleri en aza indirmek ve müdahale edebilmek amacı ile tüm rafinerilerde yangın, felaket planı, hidrokarbon bulutu/toksik gaz yayılımı, çevre döküntüsü tatbikatları yapılmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarıyla beraber komşu tesisler de ekip ve ekipmanlarıyla, bu tatbikatlara paydaş olarak katılmaktadır. Tatbikatların performansı değerlendirilmekte ve toplantı sonrasında belirlenen aksiyonların takibi yapılmaktadır.

Tüpraş, tedarik operasyonlarında gerçekleştirilecek olası acil durum risklerine karşı sıkı önlemler almaktadır. Tedarikçilerden, ikmal güvenliğini sağlamak adına, taşımayı yapacak tankerlerde bazı standartları sağlamalarını talep eder. Özellikle ham petrol ithalinde, ISO 9001 ve sınıf sertifikalarına sahip "ISPS" kod (International Ship and Port Facility Security Code) koşullarına uygun ve limanlar tarafından kabul gören deniz tankerleri kullanılacak zorundadır. Böylelikle taşıma sırasında doğabilecek riskler büyük ölçüde azaltılmış olmaktadır. Tüm bu tedbirlere rağmen oluşabilecek herhangi bir kaza veya sızıntıya karşı mücadele edebilmek için, her rafineride gerekli donanım bulunmaktadır.

2019 yılında, Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Seveso-II Direktifi) uyarınca tüm rafinerilerde sayısal risk değerlendirmeleri yapılarak kritik senaryo analizleri ve aksiyonları belirlenerek Güvenlik Raporları hazırlanmış ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na sunulmuştur. Senaryo Bazlı Acil Durum Eylem Planları kapsamında ilgili ünite ve teknik emniyet personelleri ile masa başı ve saha tatbikatları yapılarak olası acil durumlara hazırlık yapılmıştır.

PROSES EMNİYETİ KAZA FREKANSLARI

24

Enerji Verimliliği Projesi

98,4

Enerji Yoğunluğu Endeksi

473_{TJ}

Yıllık Enerji Tasarrufu

0,6

m³/Ton İşlenen Ham Petrol Başına Ham Su Kullanımı

%69,5

Katı Atık Geri Kazanım Oranı

26,3

Bin Ton CO₂e Yıllık Sera Gazı Azaltımı

SORUMLU ÜRETİM

Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacını, çevresel etkisi azaltılmış ürünlerle, üretim süreçlerinde de minimum çevresel etkiyle karşılamak Tüpraş'ın önceliklerindedir. Bu kapsamda Tüpraş, çevre ve topluma karşı sorumluluk bilinciyle, ulusal, uluslararası ve sektörel gelişmeleri yakından takip ederek mevcut en iyi ürün ve üretim teknolojilerini bünyesine katmaktadır.

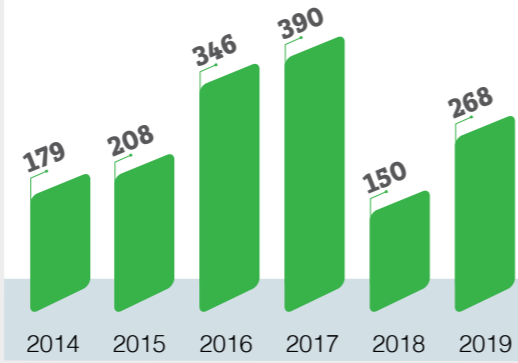
ÇEVRE YÖNETİMİ

Çevresel etkilerin yönetimi Tüpraş'ın risk yönetimi faaliyetleri dahilinde öncelikli bir alan olarak ele alınır. Bu çalışmalarla şirket faaliyetlerinin doğal alanlar ve canlılar üzerinde yaratabileceği potansiyel riskler tespit edilir ve tedbir mekanizmaları oluşturulur. Alınan bu kararlar doğrultusunda uzmanlık birimleri operasyon genelinde faaliyet gösterir. Bu kapsamda Tüpraş operasyonları genelinde çevresel konular Çevre Müdürlüğü tarafından yönetilmektedir. Bu konuların yönetiminde şirket içi ve uluslararası standartlar takip edilir. Bu kapsamda tüm faaliyetler ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardı uyumlu süreçlerle hayata geçirilir.

Çevre, iklim ve enerji konularının yönetimi geniş bir kapsamda değerlendirilirken temel ilke öncelikle ilgili yasal düzenleme ve mevzuatlara uyumun korunmasıdır. Çevre, iklim ve enerji yönetiminin ana çalışma alanları ise, enerji ve su verimliliği, atık ve diğer çevresel etkilerin azaltılması, sera gazı ve hava emisyonlarının takibi ve azaltılması, çalışanlarda ve toplumda çevre bilincinin artırılması, doğal hayatın korunması ve geliştirilmesidir.

Çevre yönetiminin önemli bir boyutunu da Tüpraş ve iş ortağı çalışanlarının ve toplum genelinde çevresel farkındalığın artırılmasıdır. Bu doğrultuda Tüpraş eğitim çalışmalarını kesintisiz sürdürmektedir. Bu kapsamda 2019 yılında 4.200 Tüpraş çalışanı ve 11.092 müteahhit çalışanına 14.127 kişis-saat çevre eğitimi verilmiştir. Diğer taraftan yıl içinde çevre yönetim faaliyetlerine ve yatırımlarına 268 milyon TL ayrılmıştır.

ÇEVRE HARCAMALARI (MİLYON TL)

Yıl içinde çevre yönetim faaliyetlerine ve yatırımlarına

268 milyon TL ayrılmıştır.

Tüpraş rafineri tesisleri endüstriyel faaliyetlere ayrılmış alanlarda yer almaktadır. Dolayısıyla fiziki etki alanı içinde 1. Derece doğal sit alanı, çevre koruma alanı, RAMSAR ya da benzeri biyoçeşitlilik değeri yüksek sulak alanlar bulunmamaktadır. Fiziki yatırım lokasyonlarına karar verilirken bu türden özel statülü alanlara uzak olması göz önünde bulundurulmuş bir kriterdir.

Tüpraş faaliyetleri genelinde çevre yönetimi çalışmaları denetlenmekte, elde edilen performans sürekli izlenmektedir. Çevre performansı, iç denetim çalışmalarının yanı sıra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı denetimi, yetkilendirilen bağımsız kuruluşların gerçekleştirdiği dış denetimler ve Koç Topluluğu Çevre Denetimi uygulamalarına da tabi tutulmaktadır. 2019 yılında çevre yasa ve düzenlemelerine uyumsuzluktan dolayı şirket aleyhine açılan bir dava ya da alınan belirgin bir büyüklükte para cezası bulunmamaktadır.

Raporlama döneminde Tüpraş Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda performans artırıcı çalışmalarına Yaşam Döngüsü Analizlerini de eklemiştir. Böylelikle operasyon ve yatırımlardan kaynaklanan çevresel etkilerin daha bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda öncelikle Tüpraş genelinde bu yaklaşımın benimsenmesi amacıyla çalışanlara Sürdürülebilirlik, Yaşam Döngüsü Düşüncesi ve Analizi (YDA) Eğitimi verilmiştir.

Yıl içinde yaşam döngüsü düşüncesinin operasyonlarda yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların ilk örnekleri hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda öncelikle rafinerilerde kurulması planlanan buhar geri kazanım üniteleri için farklı emisyon çıkış limitleri ve üretimde kullanılan farklı yakıt senaryolarının oluşturdukları emisyonların çevresel etkileri yaşam döngüsü bakış açısıyla incelenerek raporlanmıştır. İlave olarak; karbon dioksitten metanol ve dimetil eter (DME) üretimine yönelik "CO₂-to-fuels" Ar-Ge Projesi kapsamında da yaşam döngüsü analizinin kullanılması için gerekli alt yapı oluşturulmaya başlanmıştır.

Yatırım programında yer alan ana projelerin yaşam döngüsü analizi sonuçlarının, fizibilite çalışmaları sonucu ortaya çıkan ekonomik göstergeler ile birlikte değerlendirilmesi için altyapı çalışmaları devam etmektedir.

TÜPRAŞ İKLİM VİZYONU

Tüpraş, iklim değişikliği ile mücadele konusunda sorumluluklarını tespit ederek iyileştirici ve iyi uygulama örnekleri olabilecek faaliyetleri projelendirerek hayata geçirmektedir. Diğer taraftan Tüpraş, iklim değişikliğine yönelik ulusal ve uluslararası gündemiyakından takip etmektedir. Bu kapsamda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere yurt içinde ve dışında ilgili kurumların, sivil toplum örgütlerinin organize ettiği çalışma gruplarına, toplantılara, seminerlere katılarak iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarına destek vermektedir.

Tüpraş, 2015 yılından beri BM İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'nın aktif bir katılımcısıdır. Bu doğrultuda Tüpraş 2019 yılında İspanya'nın Madrid kentinde düzenlenen 25. Taraflar Konferansı'na (COP25) da katılmıştır.

Tüpraş, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen PMR (Karbon Piyasasına Hazırlık Ortaklığı) Projesi'ne de destek vermektedir. Projenin 1. fazı bitmiş olup, 2. fazı başlatılmıştır. Tüpraş projenin 2. fazında, gerçekleştirilecek yasal ve kurumsal alt yapının geliştirilmesine, emisyon üst sınırının belirlenmesine, tahsisat planlarının ve ETS kayıt sisteminin oluşturulmasına, emisyon ticaret sistemi simülasyon uygulamasının geliştirilmesine ve bileşenlerinin çalışmalarına destek vermeye devam edecektir. Diğer taraftan Tüpraş, TÜSİAD nezdinde yürütülen İklim Değişikliğiyle Mücadele çalışmalarına da destek vermektedir.

Tüpraş yatırım projelerini değerlendirirken içsel karbon fiyatlandırmasını da fizibilite çalışmalarında bir parametre olarak dikkate almakta olup projelerin içsel karbon fiyat ile değerlendirilmesini de sağlamaktadır.

Emisyon Yönetimi

Gerek iklim değişikliğiyle mücadele gerek hava kalitesinin kontrolü amacıyla Tüpraş faaliyetlerinden doğan sera gazı ve baca gazı emisyonları ciddiyle takip edilmekte, azaltıcı çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Tüpraş uzun yıllardır faaliyetlerinden doğan sera gazı emisyonlarını uluslararası standartların önerdiği ilkeler doğrultusunda takip etmektedir. "Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik" kapsamında da 2015 yılından itibaren tüm rafinerilerin yıllık sera gazı emisyon raporları hazırlanarak doğrulanmakta ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletilmektedir. 2018 yılında itibaren de seçilen bazı enerji verimliliği projeleri ile sağlanan sera gazı azaltım miktarları ISO 14064-2 Standardı uyarınca sertifikalandırılmaktadır.

Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği'ne uygun olarak Tüpraş rafinerilerinde anma ısıl gücü 50 MW üstünde olan tüm yakma tesisleri Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri ile donatılmıştır. Bu kapsamda rafinerilerde yer alan 31 adet bacada ilgili parametreler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çevrim içi olarak izlenmektedir. Baca gazı emisyonlarının takibinde ulusal mevzuata tam uyum sağlanarak, AB mevzuatına uyum çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Ayrıca tüm rafinerilerin emisyon teyit ve hava kalitesi ölçümleri yasal yükümlülükler doğrultusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yeterlilik almış firmalar tarafından gerçekleştirilerek, raporlanmaktadır.

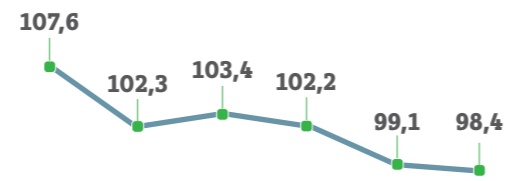
Raporlama döneminde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı öncülüğünde Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından yürütülen "Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Belirlenmesi ve Azaltılmasına Yönelik Uygulamanın Kolaylaştırılmasının Sağlanması Projesi"ne İzmit ve İzmir rafinerileri kapsamında destek verilmiştir.

ENERJİ YÖNETİMİ

Enerji verimliliği çalışmaları Tüpraş'ın daha verimli üretim ve sera gazlarının azaltılması anlamında kullandığı temel araçtır. Tüpraş operasyonları genelinde enerji ile ilgili konular Enerji Müdürlüğü tarafından rafinerilerin koordinasyonunda yönetilmektedir. Bu konuların yönetiminde şirket içi ve uluslararası standartlar takip edilir. Bu kapsamda tüm faaliyetler ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı'na uyumlu süreçlerle hayata geçirilir. Uluslararası standartlar uyarınca belirlenen ortak hesaplama kriterleriyle tüm rafinerilerde takip edilen anlık enerji değerleri analiz edilerek verimlilik projeleri planlanarak hayata geçirilmektedir.

Bu doğrultuda Tüpraş rafinerilerinde 2019 yılında 24 enerji verimliliği projesi hayata geçirilmiştir.

TÜPRAŞ ENERJİ YOĞUNLUĞU ENDEKSİ

2014 2015 2016 2017 2018 2019

Bu projeler sayesinde 2019 yılında 473 TJ enerji tasarrufu sağlanırken 26.292 ton CO₂e sera gazı azaltımı gerçekleştirilmiştir. Böylelikle işlenen ham petrol başına enerji tüketim değeri %5,3 azaltılarak 3,55 GJ/Ton seviyesine indirilmiştir.

Dünya genelinde rafinaj sektöründe faaliyet gösteren firmaların enerji tüketim performansının değerlendirildiği Enerji Yoğunluğu endeksi hesap

metodolojisi Tüpraş'ın enerji performansının takibinde de kullanılan ana göstergelerden biridir. 2019 yılında hayata geçirilen enerji verimliliği ve modernizasyon çalışmaları Tüpraş'ın enerji yoğunluğu endeksinde olumlu sonuç doğurmuştur. Bu kapsamda 2018 yılında 99,1 olan enerji yoğunluğu endeksi 2019 yılında 98,4'e gerilemiştir.

2019 yılında hayata geçirilen enerji verimliliği ve modernizasyon çalışmaları Tüpraş'ın enerji yoğunluğu endeksinde olumlu sonuç doğurmuştur. Bu kapsamda 2018 yılında 99,1 olan enerji yoğunluğu endeksi 2019 yılında 98,4'e gerilemiştir.

	Enerji Verimliliği Projesi Sayısı	Sağlanan Enerji Tasarrufu (TJ)	Sağlanan Emisyon Tasarrufu (Ton CO ₂ e)
2014	22	1.772	126.442
2015	21	1.031	71.744
2016	18	1.054	77.666
2017	15	830	45.945
2018	21	3.620	243.666
2019	24	473	26.292

Enerji Verimliliği Projeleri

İzmit Rafinerisi 147E-110 By-Pass Vana Açıklığının Azaltılmasıyla Yakıt Tasarrufu

İzmit Rafinerisi plant 147 ünitesinde yer alan 147E-110 eşanjörünün bypass vana açıklığı %40'tan %11'e düşürülmüştür. Bu sayede, 147F-002 fırını giriş sıcaklığı düşürülmüş, 147F-101 fırını giriş sıcaklığı ise yükseltilmiştir. Eylül 2019' da uygulanan proje 2,4 Gcal/saat enerji tasarrufu sağlamıştır.

İzmir Rafinerisi U-1400 Ünitesi PT-1402 Pompası Buhar Türbini-Elektrik Motoru Revizyonu ile Enerji Tasarrufu

Elektrik motorlarına kıyasla buhar türbinleri daha düşük verimli tahrik mekanizmalarıdır. Yüksek verimli elektrik motorları, bakım kolaylığı ve enerji tasarrufu açısından çok daha avantajlıdır. Bu amaçla, İzmir Rafinerisi Baz Yağları Kompleksinde yer alan PT-1402A pompasının tahriği yüksek kademeli buhardan elektrik motoruna çevrilmiştir. Ortalama 3,1 Gcal/saat enerji avantajı sağlayan proje Ağustos 2019'da devreye alınmıştır.

Kırıkkale Rafinerisi Plant-1150 Ünitesi E-1154 Eşanjörünün Yedeklenmesi ile Enerji Tasarrufu

Kırıkkale Rafinerisi izomerizasyon ünitesinde yer alan E-1154 eşanjöründe yüksek basınçlı buhar ile fırına giren LSRN şarjı ısıtılmaktadır. Proje kapsamında bu eşanjöre yedek olarak tesis edilen E-1183 eşanjörü sayesinde ünite duruşu gerekmeden tüm yıl boyunca eşanjörlerin verimli bir şekilde devrede kalması sağlanmıştır. 2019 yılı Haziran ayında devreye alınan projenin enerji getirisi 1,9 Gcal/saat'tir.

Batman Rafinerisi E-1114/E-1115 Eşanjörleri Isıl Entegrasyon Projesi

Batman Rafinerisi ham petrol ünitesi E-1114/E-1115 eşanjörleri ısıl entegrasyon projesi 2019 Mart ayında devreye alınmıştır. Proje kapsamında desalter öncesinde yer alan E-1103 yan reflux eşanjörü E-1105 olarak desalter sonrasına taşınmıştır. Desalter öncesindeki ısıtma ihtiyacı için ise E-1114 eşanjörü ve E-1101 A-E-1102 A/B eşanjörleri tesis edilmiştir. Proje, ham petrol fırın giriş sıcaklığında yaklaşık 25 °C artış sağlamış bu sayede fırında yakıt olarak kullanılan doğalgazın miktarı düşürülmüştür. 3,6 Gcal/saat'lik enerji tasarrufu sağlayan projenin 2019 yılı içerisindeki toplam etkisi ise 18.835 Gcal olarak hesaplanmıştır.

SU YÖNETİMİ

Tüpraş'ın temel yaklaşımı, sınırlı bir kaynak olan suyu maksimum verimlilikle kullanmak, geri kazanım uygulamalarıyla taze su kaynağı tüketimini ve atık su miktarını azaltmak ve atık su deşarjının da yasal izinlerde belirtilen kirlilik yükü düzeylerinde, alıcı ortam biyoçeşitliliğine zarar vermeden yapılmasıdır.

2019 yılında artan üretim ve ham petrol işleme miktarlarına rağmen Tüpraş faaliyetlerinde gerçekleşen toplam su tüketiminde 2018'e kıyasla %1'e yakın bir azaltım sağlayarak 29,6 milyon m³ seviyesine düşürülmüştür. Böylelikle işlenen ham petrol başına su tüketimi de 0,7 m³/Ton düzeyinden 0,6 m³/Ton'a düşmüştür.

Tüpraş rafinerilerinde iki tür su geri kazanımı faaliyeti yürütülmektedir. Bunlardan ilki operasyonlarda kullanılan taze suyun geri kazanılarak üretime döndürülmesidir. Diğeri ise İzmit Rafinerisi'nde yapıldığı gibi kentsel atık suyun ileri geri kazanım tesislerinde işlenerek üretime kullanılabilir hale getirildikten sonra üretime şarj edilmesidir. Bu uygulamayla hem Tüpraş'ın su ihtiyacı geri kazanılmış suyla karşılanmakta hem de kentsel atık su deşarjı yerine tekrar üretime döndürülmektedir. İzmit Rafinerisi Belediye Kentsel Atık Suların Geri Kazanımı Projesi ile 2019 yılında kentsel atık sudan toplam 11,6 milyon m³

Tüpraş'ın 2019 yılı faaliyetlerinde toplamda

20,6

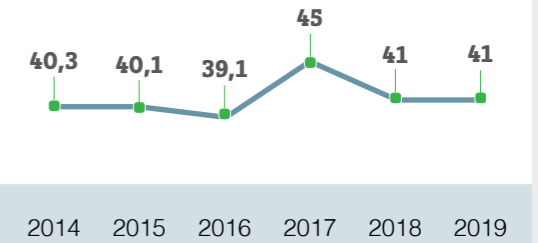
milyon m³ su geri kazanılmıştır.

geri kazanım gerçekleştirilmiş, böylelikle İzmit Rafinerisi'nin evsel kullanım suyu hariç su ihtiyacı %99 oranında geri kazanılan sudan karşılanmıştır. Tüm bu çalışmalar sonucunda Tüpraş'ın 2019 yılı faaliyetlerinde toplamda 20,6 milyon m³ su geri kazanılmıştır.

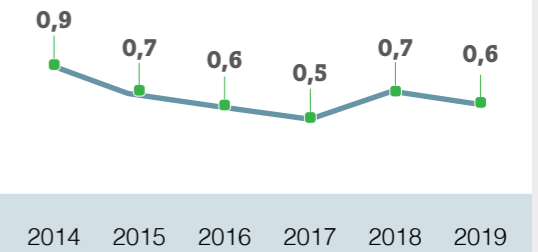
Tüpraş, doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirliğin sağlanması için rafinerilerde tüketilen suyun doğal kaynaklardan karşılanması yerine atık suların geri kazanılarak elde edilmesine öncelik vermektedir. Ancak faaliyet sürecinde kullanılan suyun tümü geri kazanılmadığından atık su oluşmaktadır. Ortaya çıkan atık su, ilgili yasal mevzuat ve izinlerde belirtilen limit değerlerin çok altında kirlilik yüklerine ulaştırılarak doğal alıcı ortama deşarj edilmektedir. Bu sayede, Tüpraş faaliyetleri dolayısıyla su kaynakları ve doğal alıcı ortamın biyoçeşitlilik değeri üzerinde olumsuz bir etki yaratılmamaktadır. Tüpraş rafinerileri 2019 yılında 15 milyon m³ atık suyu yasal izinlerde belirtilen limit değerlere uygun olarak doğal alıcı ortama deşarj etmiştir.

"Su Risklerinin Belirlenmesi" çalışması kapsamında sektörde kullanılmakta olan mevcut risk değerlendirme araçları incelenmiş, rafinerilerde kullanılacak yöntemler belirlenmiştir.

SU İHTİYACININ GERİ KAZANIMLA KARŞILANMA ORANI (%)

İŞLENEN HAM PETROL BAŞINA SU TÜKETİMİ (m³/ton)

ATIK YÖNETİMİ

Tüpraş'ın faaliyetlerinden doğan atıkların yönetiminde takip ettiği ana ilke, atık miktarının öncelikle minimum düzeye indirilmesi, oluşan atıkların kaynağında ayrıştırılarak geri kazanılması, geri kazanılmayan atıkların ise uygun yöntemlerle bertaraf edilmesidir. Yasal gereklilikler çerçevesinde geliştirilen Tüpraş Atık Yönetim Standardı, atık yönetim süreçlerinin yönetiminde temel alınan ilke ve yöntemleri belirler. Atık yönetim süreçlerinin takibi, ilgili yasal mevzuata uyumun kontrolü ve gerekli raporlama çalışmaları Atık Yönetim Programı aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Tüpraş'ın 2019 yılında gerçekleştirdiği faaliyetler sonucunda 22.144 Ton tehlikeli, 12.290 Ton tehlikesiz olmak üzere toplam 34.433 Ton atık oluşmuştur. Bu atıkların %70'e yakını geri dönüştürülmüştür. Döngüsel ekonomi kapsamında endüstriyel simbiyoz çalışmaları hayata geçirilerek atıklarımızın bir kısmı diğer firmalar tarafından hammadde olarak değerlendirilmektedir. Geri kazanılmayan atıklar ise yasal mevzuatlarda belirtilen kural ve yöntemlere uygun olarak lisanslı firmalarca bertaraf edilmiştir.

Döngüsel Ekonomi Yaklaşımıyla Gerçekleştirilen Endüstriyel Simbiyoz Proje Örnekleri

Çamur Susuzlaştırma

• Kanal ve rögar temizliklerinden çıkan çamurlar, tank dibi çamurları ve arıtma tesisi mekanik çamurları su ve yağ içermektedir. Dekantör ile çamurlar içerisindeki yaklaşık %20 yağ geri kazanılmakta ve tanklara gönderilmektedir. Su ise atık su arıtma sistem başına gönderilerek arıtılmakta ve deşarj edilmektedir. Böylece bertarafa gönderilecek çamurların hacmi yaklaşık %90 oranında küçülmekte, bertaraf maliyeti azaltılmakta ve aynı zamanda dekantör sistemiyle tutulan yağlar rafinasyon prosesiyle geri kazanılarak kaynak verimliliğine katkı sağlanmaktadır.

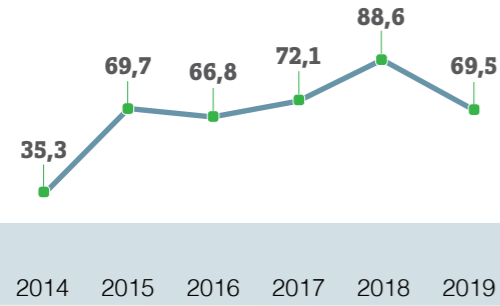
Kumlama Atığı

• Bertarafa gönderilen kumlama atığını çimento tesislerinin ham madde kaynağı olarak kullanılması sağlanarak endüstriyel simbiyoz için örnek bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık 250 ton kumlama atığı kullanılarak kaynak kazanımı yapılmış, ayrıca ekonomik kazanç elde edilmiştir.

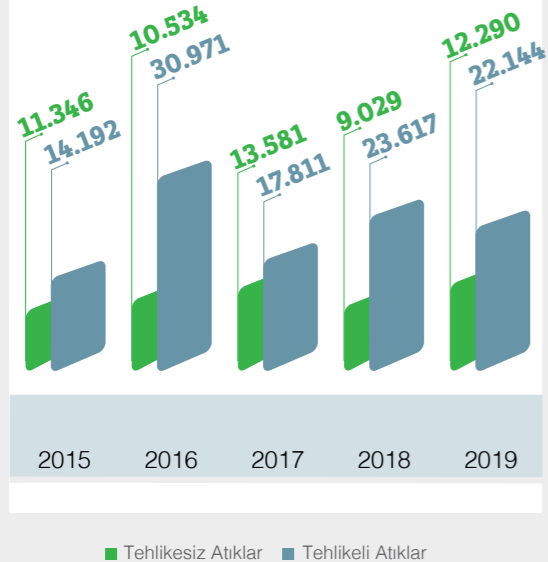
Refrakter Atığı

• Düzenli depolamaya gönderilen katalist ve refrakter atıkların bertarafa gönderilmek yerine ekonomiye kazandırılarak çevresel etkilerinin azaltılması konusundaki çalışma yapılmıştır. Endüstriyel simbiyoz kapsamında bu atıkların refrakter tuğla tesislerinde geri kazanılması sağlanmıştır.

KATI ATIK GERİ KAZANIM ORANI (%)

KATI ATIK MİKTARI (TON)

Atıkların

%70'e yakını geri dönüştürülmüştür.

43,5

Milyon TL
Ar-Ge Yatırımı

33

Uluslararası ve
Ulusal Bilimsel
Yayın

9

Ulusal Patent
Başvurusu

650

Milyon Satır Veri
Büyük Veri Platformu
Projesiyle Günlük
İşlenen Veri Sayısı

100 'den

Fazla Startup ile
Açık İnovasyon
Çalışmaları

80 'den

Fazla Kurum
İçİ Girişimci

AR-GE, İNOVASYON VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Tüpraş, Ar-Ge faaliyetleriyle yenilikçi çözümleri ve projeleri hayata geçirerek kendi teknolojisini üretmeye ve fark yaratmaya devam etmektedir. Teknoloji ve Ar-Ge yatırımlarında Türkiye'nin önde gelen şirketleri arasında yer alan Tüpraş, kurum içi girişimcilik, dijital dönüşüm, Ar-Ge ve açık inovasyon stratejilerini bütünsel bir şekilde yönetmektedir.

SEKTÖRÜNDE ÖNCÜ VE YENİLİKÇİ AR-GE ÇALIŞMALARI

Tüpraş Ar-Ge Merkezi, kurulduğu günden bugüne tüm çalışmalarının merkezinde "Emniyet, İş birliği, Üretkenlik, Şeffaflık, Güven Veren, Adil, Yaratıcı-Yenilikçi, Sorgulayan, Sürekli Gelişen" değerlerini bulundurmaktadır. Bu doğrultuda teknoloji yol haritalarını, risk haritalarını ve teknolojik aksiyon planlarını oluşturan merkez, her bir projeye hem kendi iş süreçlerine hem de Türkiye enerji sektörüne katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Şirket bu hedefler doğrultusunda yürütülen Ar-Ge çalışmalarına 2019 yılında 43,5 milyon TL kaynak aktarmıştır.

Tüpraş Ar-Ge Merkezi, 29'u yüksek lisans ve 9'u doktora mezunu olan 47 araştırmacıyı ve 16 teknisyeni bünyesinde bulundurmaktadır. Ar-Ge Merkezinde 17 araştırmacı da doktora çalışmalarına devam etmektedir. Rafineri ekipleriyle uyumlu ve ortak hedeflerle çalışan 11 ekipten oluşan Ar-Ge Merkezi, tasarım, laboratuvar ve pilot tesis olmak üzere üç binada, 12.950 m²'lik bir alanda 150'den fazla cihaz ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Tüpraş Ar-Ge Merkezi tarafından 2019 yılında yeni proje yönetim sistematiği hayata geçirilmiştir. Bu sistemle değerlendirme yapılırken, projelerin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü, proje planının ve şirket altyapısının yeterliliğiyle proje çıktılarının Tüpraş ve Türkiye için ekonomik fayda üretilebilir olması kriterleri göz önünde bulundurulur. Sonrasında Ar-Ge tarafından belirlenen projeler ilgili birimler ve üst yönetim tarafından da değerlendirilir.

Ar-Ge çalışmalarının odağında; Tüpraş'ı geleceğe hazırlamak üzere, sorumlu üretici kimliğiyle üretim süreçlerinde ve ürünlerde kaynak kullanımının azaltılması, enerji verimliliği sağlanması, dijitalleşme ve IOT, veri analitiği gibi yeni ve inovatif teknolojiler geliştirilmesi yer almaktadır. Ar-Ge Merkezi Tüpraş'ı geleceğe hazırlayacak teknolojiler geliştiriminin yanı sıra, tüketici beklentilerindeki değişimi de yakından takip ederek, gelecek enerji ihtiyacını karşılamak üzere yeni ürün geliştirme çalışmalarına hız kesmeden devam etmektedir.

Merkez, yenilenebilir/alternatif ürün geliştirme/ iyileştirme, yakıt formülasyon ve malzeme geliştirme çalışmaları kapsamında laboratuvar ve pilot ölçekli reaksiyon sistemlerinde reaksiyon testleri ile birlikte hidrokarbon, katalizör ve malzeme karakterizasyon testlerini de kullanarak çalışmalarını yürütmektedir. Enerji verimliliği ve proses iyileştirme çalışmaları kapsamında optimizasyon, modelleme, veri analitiği, sensör ve robotik teknolojileri alanlarında da projeler yürütmektedir. Çevresel tetikleyiciler

Fikri Haklar

Tüpraş Ar-Ge, geliştirdiği teknolojileri patentlerle korumaya büyük önem vermektedir. Tüpraş'ın fikri haklar çalışmaları çerçevesinde 2019 yılında 9 adet ulusal patent ve 1 adet faydalı model başvurusu yapılmıştır. Böylece Ar-Ge Merkezi'nin faaliyete geçmesinden bu yana yapılan toplam patent başvurusu sayısı; 66'sı ulusal, 26'sı uluslararası olmak üzere 92'ye ulaşmıştır.

92 toplam patent başvuru sayısı.

doğrultusunda ise karbon dioksit emisyonlarının azaltımı, temiz hidrojen üretimi, su ve atık yönetimi gibi alanlarda projeler yürütmektedir.

Tüpraş Ar-Ge Merkezi, kuruluşundan bu yana toplam 12 adet UFUK 2020 projesinde yer almış ve toplam 6.02 milyon avro destek almaya hak kazanmıştır. Bu projelerden 3'ü başarı ile tamamlanmış olup, 9 proje ise devam etmektedir. Aldığı destekler toplamı ile 2019 yılı sonunda Türkiye'nin UFUK 2020 programında yer alan en başarılı sanayi kuruluşu olmuştur. 2019 yılında aynı zamanda UFUK 2020 kapsamında, MACBETH - Membranes And Catalysts Beyond Economic and Technological Hurdles, FACTLOG - Energy-aware Factory Analytics for Process Industries, HYDROPTICS - Photonics sensing platform for process optimisation in the oil industry ve MOF4AIR - Metal Organic Frameworks for carbon dioxide Adsorption processes in power production and energy Intensive industries projeleri devreye alınmıştır.

Merkez bünyesinde bugüne kadar toplam **193** proje hayata geçirilmiştir.

Tüpraş, A.SPIRE Platformuna Katılan İlk Türk Şirketi Olma Özelliği Taşıyor

Tüpraş, özel sektörü temsil eden ve proses endüstrisindeki en önemli kuruluşların üye olduğu A.SPIRE (Sustainable Process Industry through Resource and Energy Efficiency) platformuna katılan ilk Türk şirketi olma özelliğini taşımaktadır.

Tüpraş, A.SPIRE platformunda yer alarak, gelecek proses endüstrisinin geleceğini şekillendirme, Ar-Ge ihtiyaçlarını belirleme çalışmalarında yer alma, teknolojik gelişmeleri, hibe programları, Avrupa stratejik ajandaları konusundaki çalışmaları yakından takip etme ve geleceğin teknolojilerini yön veren firmalarla aynı platformda stratejik Ar-Ge iş birlikleri oluşturma fırsatını elde etmektedir.

A.SPIRE platformu, Horizon 2020'den sonra başlayacak olan "Horizon Europe" programına rehberlik etmesi amacıyla, 2018 yılından bu yana çalışmalar yapmaktadır. Tüpraş bu çalışmalarını yakından takip etmektedir. Bu çalışmaların en önemli çıktısı olan SPIRE 2050 Yol Haritası çalışmasına Tüpraş Ar-Ge Merkezi uzmanları da katılmıştır. SPIRE 2050 Yol Haritası, Paris Antlaşması'nın da hedefi olan küresel sıcaklık artışının 2°C'nin altında tutulması için sanayinin 2050 yılına kadar gerçekleştirmesi gereken köklü değişimleri içeren, aynı zamanda teknolojinin güncel durumunu, gereksinimlerini ve geliştirilmesi gereken yönleri de ele alan, birçok farklı sanayi kolundan temsilcinin ortak çalışmaları çerçevesinde oluşturulmuştur. Tüpraş, SPIRE 2050 Yol Haritası dokümanını önemli bir rehber olarak takip etmektedir.

Prof. Dr. Hasan Mandal
TÜBİTAK Başkanı

Uluslararası camia ve Avrupa Araştırma Alanı ile daha güçlü bir entegrasyon hedefi doğrultusunda; çıktı odaklı, büyük bütçeli ve büyük etki yaratacak, stratejik Ar-Ge ve inovasyon iş birliklerine yönelim Ülkemiz açısından büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda, UFUK 2020 Programı, Avrupa Araştırma Alanı ile uyum sürecinde kritik konumdadır. UFUK 2020 Programı'na katılımı artırmak ve programdan elde edilecek kazanımları azami düzeye taşımak için, Tüpraş'ın da bu başarıyı elde ederken başvurduğu ve kullandığı TÜBİTAK UFUK 2020 Destek ve Ödül Programlarımızdan kurum ve kuruluşlarımızın faydalanması gerekmektedir. Bunun yanı sıra araştırmacılarımız TÜBİTAK UFUK 2020 Ulusal Koordinasyon Ofisimizden gerek başvuru öncesinde, gerekse projeleri yürütürken her türlü desteği alabilmektedir. Tüpraş'ın UFUK 2020 Programı'nda en başarılı Türk sanayi kuruluşu olması gurur vericidir. Emeği geçen herkesi tebrik ediyorum.

Enerji Verimliliği Projeleri

Tüpraş, Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, kalite ve performansını düşürmeden mevcut enerji kayıplarının önüne geçerek enerji sarfiyatını en aza indirmeyi, bu sayede sera gazı emisyonlarını düşürmeyi ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na katkı sağlamayı hedeflemektedir. Tüpraş bu amaç ve Teknoloji Yol Haritası ile uyumlu olarak, enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik yenilikçi projeleri hayata geçirmeye devam etmektedir. Tüpraş Ar-Ge Merkezi'nin enerji verimliliğine yönelik çalışmaları arasında iki Avrupa Birliği Ufuk 2020 projesindeki ortaklığı önemli yer tutmaktadır.

Indus3Es

Indus3Es projesi; endüstrilerdeki ısı kayıplarını önemli ölçüde azaltarak, elde edilen enerji verimliliğiyle emisyon azaltımına katkı sağlamak üzere, farklı endüstrilere de adapte edilebilir sistem geliştirilmesini hedeflemektedir.

Tüpraş'ta, endüstriyel süreçlerde ortaya çıkan, düşük sıcaklıktaki atık ısıların geri kazanımı ve yeniden değerlendirilmesi amacıyla Indus3Es Projesi kapsamında yenilikçi bir absorpsiyon ısı dönüştürücü sistemi (Absorption Heat Transformer-AHT) hayata geçirilmiştir. AHT sistemi ile düşük sıcaklıktaki atık ısılar daha yüksek sıcaklığa çıkarılarak endüstride tekrar kullanılabilir, bu sayede atık ısının %50'sinin geri kazanılması sağlanacaktır.

AHT Sistemi 2019 yılında Tüpraş İzmit Rafinerisi Buhar Üretim Ünitesi'nde başarıyla devreye alınmış ve 150 KW enerji geri kazanılmıştır. Önümüzdeki yıllarda bu teknolojinin farklı atık ısı kaynaklarının geri kazanımında da kullanılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

BAMBOO

Tüpraş, enerji verimliliğine yönelik "BAMBOO" projesinin (Boosting new Approaches for flexibility Management By Optimizing process Off-gas and waste use) ortakları arasında yer almaktadır. Tüpraş, bu proje ile Horizon 2020 programında tek seferde en yüksek teşvik miktarını almaya hak kazanan tek Türk sanayi kuruluşu olmuştur.

2018 yılında başlayan ve 2022 yılında tamamlanması planlanan proje kapsamında dört farklı enerji yoğun endüstride (çelik, rafinaj, kağıt ve mineral) atık ısıların değerlendirilmesine yönelik yeni teknolojilerin uygulamaları gerçekleştirilecektir.

Proje kapsamında "Organic Rankine Cycle (ORC)" teknolojisini temel alan 2 MW kapasiteli bir elektrik üretim sistemi İzmir Rafinerisi U-100 Ham Petrol Ünitesi'nde kurulacak ve rafinerideki atık ısı kaynağı kullanılarak elektrik üretimi gerçekleştirilecektir. 2019 yılında ünitenin saha kurulmasına dair hazırlıklar devam etmiştir. Üretilen enerji miktarı U-100 ünitesinin enerji ihtiyacının yaklaşık %50'si kadardır. Proje ile sağlanabilecek sera gazı azaltım miktarı 1,6 ton CO₂e/h olarak belirlenmiştir.

Yenilenebilir Yakıt Teknolojilerine Yönelik Çalışmalar

Tüpraş, iş hedeflerine paralel olarak ve Avrupa Birliği Yenilenebilir Enerji Direktifine (RED II-Renewable Energy Directive) uyum kapsamında yenilenebilir yakıt araştırma ve geliştirme faaliyetleri yürütmektedir.

Bu çalışmalar, fosil ham maddeye olan bağımlılığı azaltmak, ürün yelpazesini genişletmek, tedarik zinciri ve üretimde ortaya çıkan karbon dioksit emisyonlarını düşürme hedeflerine hizmet etmektedir. Yenilenebilir yakıt çalışmaları biyokütle kaynaklarından elde edilen biyoyakıtlar, güneş enerjisi kullanılarak fermentasyon veya fotoelektrokimyasal yöntemlerle elde edilen elektroyakıtlar, elektrik enerjisi kullanılarak elektrokimyasal yöntemlerle elde edilen elektroyakıtlar ve elektroliz ile elde edilen yenilenebilir hidrojen olmak üzere dört temel grubu içermektedir.

Yakıt standartlarına uygun yenilenebilir yakıt üretiminde hidroizlem ve hidrokraking gibi temel rafineri prosesleri de kullanılmaktadır.

Tüpraş, yenilenebilir yakıt üretim teknolojileri konusundaki bilgi ve tecrübesini farklı alanlardaki projeleri ile geliştirmektedir. 2019 yılı içerisinde TÜBİTAK ARDEB 1003 Programı, tek biyo-jet yakıtı projesi olan ve Tüpraş'ın da partner olarak yer aldığı, MİKRO-JET isimli projede, ülkemizin coğrafi üretim koşullarına uygun mikroalg biyokütlesi kullanılarak yüksek verimli yakıt sentez katalizörleri ile sürdürülebilir ve ekonomik biyo-jet yakıtı elde edilmesi amaçlanmaktadır.

Yenilenebilir üretim ve ürün teknolojileri kapsamında 2019 yılı içerisinde Avrupa Birliği Ufuk 2020 programı kapsamında dokuz adet proje başvurusu gerçekleştirilmiştir. Bu projelerden üçü biyoyakıt (havacılık, denizcilik ve kara taşımacılığı yakıtları) üretimini hedef alırken, diğer altısı karbon dioksit ve suyun metanol ve formaldehit gibi platform kimyasallarına ve C1-C4 hidrokarbonlara dönüşümünü hedeflemiştir.

Karbon dioksitin Yakalması, Depolaması ve Değerli Ürünlere Dönüştürülmesine Yönelik Projeler

İklim değişikliği etkilerinin küresel ölçekte yavaşlatılması ve endüstrilerin yakın gelecekte karşılarına çıkabilecek karbon ticareti veya karbon fiyatlandırması yaptırımlarına hazırlık için karbon yakalama ve dönüşüm (Carbon Capture Utilization - CCU) çalışmaları Tüpraş sera gazı azaltım çalışmaları kapsamında yer almaktadır.

Karbon yakalama ve dönüşüm teknolojileri alanında laboratuvar, pilot ve demonstrasyon ölçeğinde olmak üzere farklı teknoloji olgunluk seviyesinde çok sayıda ulusal ve uluslararası çalışma bulunmakla birlikte ticari ölçekte yaygın bir şekilde uygulanan teknolojilerin sayısı oldukça azdır. Bu doğrultuda teknik yetkinlik geliştirme hedefiyle CCU çalışmalarına, Tüpraş öz kaynakları kullanılarak 2017 yılı itibariyle laboratuvar ölçekli karbon dioksit dönüşüm projesi ile başlamıştır.

Rafineri proseslerinden açığa çıkan karbon dioksitin dönüşümünün yanı sıra karbon dioksitin yakalanması alanında da konusunda uzman üniversite ve sanayi kuruluşları ile birlikte ulusal ve uluslararası ortaklı projelerde yer alınması hedeflenmiştir.

Karbon dioksit yakalama ve dönüşüm alanlarında Tüpraş'ın sürdürülebilirlik stratejilerine uyumlu bir şekilde dünyadaki umut vaat eden teknolojilerin takibi Ar-Ge Merkezi çalışmalarının odağına alınarak Avrupa Birliği tarafından fonlanacak proje başvuruları gerçekleştirilmektedir.

Karbon dioksitin değerli kimyasal ve yakıtlara dönüşümünü hedefleyen 9 ülkeden 11 farklı uluslararası kuruluşun ortaklığında COZMOS isimli ve karbon dioksitin baca gazlarından etkin şekilde yakalanmasını hedefleyen 8 ülkeden 14 farklı uluslararası kuruluşun ortaklığında MOF4AIR isimli projelerimiz Avrupa Birliği tarafından teşvik almaya hak kazanmıştır. Projeler 2019 yılı itibariyle başlatılmıştır.

COZMOS

COZMOS (Efficient CO₂ conversion over multisite Zeolite-Metal nanocatalysts to fuels and OlefinS) projesiyle endüstriyel süreçlerden çıkan karbon dioksitin verimli şekilde propan/propilen dönüştürülmesi için yenilikçi katalizörlerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Katalizörlerin performans testlerinin Ar-Ge Merkezi Pilot Tesisler Binası'nda gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Projede geliştirilecek teknolojinin uygulanması ile üretilen her C₃ ton ürün başında en az 1,9 ton CO₂ azaltımını ve 2030 yılı itibariyle en az 0,4 milyon ton CO₂/yıl ve 2034 yılı itibariyle de 2,2 milyon ton CO₂/yıl olmak üzere CO₂ dönüşümünü hedeflemiştir.

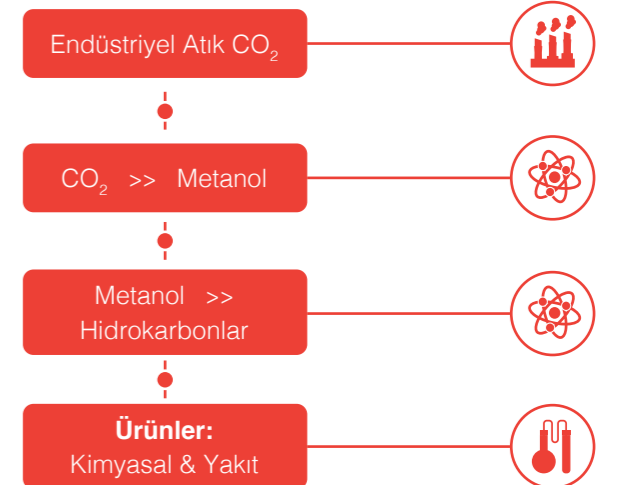
MOF4AIR

Tüpraş'ın ortakları arasında yer aldığı "MOF4AIR" (Metal Organic Frameworks for carbon dioxide Adsorption processes in power production and energy Intensive industries) projesi, "İleri Karbon dioksit Yakalama Teknolojileri" projesi kapsamında, endüstriyel süreçlerden çıkan karbon dioksit gazının verimli şekilde yakalanmasını, bu sayede karbon dioksit salınımının azaltılmasını sağlayacak yenilikçi adsorban malzemelerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Proje kapsamında Tüpraş, baca gazlarındaki atık karbon dioksitin yakalanmasına yönelik olarak teknolojinin geliştirilmesinde rol alacak ve geliştirilecek olan teknolojinin saha testlerini gerçekleştirecektir. Proje kapsamında biri Tüpraş olmak üzere toplam 3 farklı lokasyonda kurulacak olan demo ölçekli CO₂ yakalama tesisi ile projenin toplam süresi içerisindeki minimum 18 ay süreyle devam etmesi hedeflenen demonstrasyon operasyonları boyunca 2 milyon Nm³ baca gazının işlenmesi ve 490 ton CO₂ yakalanması hedeflenmiştir.

Tüpraş, karbon dioksit yakalama ve dönüşüm alanlarında, mevcut durumda, adsorpsiyon ve termokatalitik teknolojileri temel alınarak teknoloji ve malzeme geliştirme, takip ve transfer çalışmalarına devam etmekte olup, bu alanlardaki uluslararası konsorsiyumlarda yer almayı ve projeler geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu alandaki bilgi ve tecrübelerin artması ve uygun teknolojik uygulamaların Tüpraş'ın tüm rafinerilerinde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Enerji problemlerini çözmeye yönelik dögüsel yaklaşım

Robotik Çalışmaları

Tüpraş, dijitalleşme ve otomasyon teknolojileri ile birlikte rafinerilerinde robotik uygulamaların hayata geçmesine ve son kullanıcı perspektifiyle bu teknolojilerin geliştirilmesine öncülük etmeyi ve yön vermeyi hedeflemektedir.

Rafinerilerde gerçekleştirilen tehlikeli, zorlu muayene ve bakım çalışmaları, robotik teknolojiler sayesinde daha güvenli, hızlı ve detaylı yapılabilmektedir. Robotlar, muayene ve bakım maliyetlerini azaltmakta, varlıkların ömrünün uzatılmasında ve tehlikeli kazaların önlenmesinde yardımcı olmaktadır. Robotik çözümler, durum ve risk değerlendirmesi için zengin veriler sağlarken, bu veriler ışığında ekipmanların kalan ömürlerine ve olası arızalarına dair tahminler yapılmasını da mümkün kılmaktadır. Tüpraş'ta rafineri varlıklarının riske dayalı muayene ve bakım çalışmaları rutin olarak yapılmaktadır.

Çalışmalar paralelinde robotik çözüm üreten KOBİ'leri fonlayan ve Avrupa Birliği Ufuk 2020 destekli bir Dijital İnovasyon Hub projesi olan ESMERA kapsamında, Tüpraş tarafından bir problem önerisi sunulmuş ve problemin çözümüne dair proje önerileri toplanmıştır.

Robotik alanında teknoloji geliştiren firmalar, akademik kurumlar ve teknoloji kullanıcıları ile bilgi alışverişini yapmak adına düzenlenen etkinliklere katılım sağlanmaktadır. Avrupa'da robot araştırmalarını, gelişimini ve yeniliğini artırmayı hedefleyen bir dernek olan euRobotics'in Avrupa Yol Haritasını besleyen 3 farklı konu grubuna dâhil olunması planlanmaktadır. Bu tematik alanda gelişen iletişim ağı ile robotik teknolojilerin uygulanması ve geliştirilmesinde Avrupa Birliği projelerinde yer alınması hedeflenmektedir. Bu süreçte karmaşık teknik kontrol muayenelerini bilişsel kabiliyet ile özerk olarak yapabilecek ve ticari olarak uygulanabilir, çoklu robot sürülerinin geliştirilmesini amaçlayan bir Ufuk 2020 projesine de başvuru yapılmıştır.

Veri Analizi ve Dijitalleşme Projeleri

Süreçlerimizde ve rafineri proseslerinde dijitalleşme ile birlikte insanların bilgi birikiminden beslenerek geliştirilen, mevcut verilerle sürekli kendini iyileştiren, çalışanların aldığı kararları destekleyen ve katkılarıyla çalışan yeteneklerini geliştirmeyi amaçlayan 'Yapay Zekâ' kavramı ön plana çıkmıştır. Tüpraş Ar-Ge Merkezinde yapay zekâ alanındaki ilk çalışmalar rafineri ortamına kolay entegre olabilecek uygulama konuları ve sistem geliştirmede yaygın olarak kullanılan tekniklerin araştırılmasıyla başlamıştır. Bu kapsamdaki Ar-Ge projelerimiz aşağıda kısaca özetlenmiştir.

- Rafineri proseslerine "karar destek mekanizması" sağlamayı amaçlayan ve Avrupa Birliği Ufuk 2020 programı kapsamında desteklenen FUDIPO projesi,
- Rafineri proses verilerini kullanarak ileri veri analizi yöntemleri ile rafineri verimliliğini artırmayı amaçlayan ve TÜBİTAK TEYDEB 1501 programı kapsamında desteklenen "Büyük Veri" projesi,
- Rafinerilerdeki eşanjörlerde bakım zamanları tahminini hedefleyen ve özkaynaklar ile yürütülen Ar-Ge Merkezi projesi,
- Rafineride bulunan koklaşma fırınlarında gerekli temizlik zamanının tahmine yönelik özkaynaklar ile yürütülen Ar-Ge Merkezi projesi

Öngörücü bakım hedeflenen projelerimizde, sistemlerin geçmiş verilerinden ve deneyimlerden faydalanan makine öğrenmesi yöntemleri kullanılmaktadır. Bu sayede öngörücü bakım çözümleri ve karar destek sistemlerinin rafinerilerimizde yaygınlaştırılması hedeflenirken, makine öğrenmesi tekniklerinde uzmanlığımız gelişmektedir. Bu doğrultuda membran, reaktör gibi statik ekipmanlarda, ITEA çağırısı altında iki yıl önce başlatılan PIANISM projesi kapsamında pompalarda, öngörücü bakım çalışmaları yürütülmektedir.

Döngüsel Ekonomi Projeleri

Rafineri Atığı Seramik Esaslı Malzemeler

Rafinerilerde kullanılan seramikler, genel olarak mineral esaslı doğal kaynakların çıkarılması, işlenmesi, şekillendirilmesi ve yüksek sıcaklıklarda ($T > 1000^{\circ}\text{C}$ vb.) proses edilmesi sonucunda üretilir. Ancak seramiklerin yüksek erime sıcaklıklarına sahip olmaları nedeniyle, metalik malzemeler gibi ikincil ham madde olarak yeniden kullanımı kolay ve yaygın değildir. Atık haline dönüşen seramikler yüksek bertaraf atıkların döngüsel ekonomiye kazandırılmamasına,

depolama alanlarında yer bulma sıkıntısına ve depolamadan kaynaklı çevre sorunlarına sebep olmaktadır. Proje kapsamında rafineri atığı seramik malzemelerin seramik refrakter malzeme sektöründe yeniden kullanımı ile sürdürülebilir çevre ve döngüsel ekonomiye katkı sağlanması hedeflenmiştir. Bu kapsamda Sıfır Atık Projesine katkıda bulunmuş ve atıkların düzenli depolanmasının önüne geçilerek çevresel açıdan önemli kazanımlar sağlanmıştır.

Ağır Vakum Gaz Yağının Detaylı Aromatik İçerik Analizi (HPNA) Projesi

Motorin ve jet yakıtı üretiminde ham madde olarak kullanılan ağır vakum gaz yağı (AVGY) içerisindeki kimyasallar, istenmeyen safsızlıklara (HPNA) dönüşerek hydrocracker ünitelerinde performans sorunları oluşturmaktadır. 2017 yılından bu yana devam eden proje kapsamında, HPNA oluşturan faktörler incelenerek problemin

çözümü için analiz metodu geliştirilmiştir. Geliştirilen analiz metodu ile alınan sonuçlar doğrultusunda rafineri günlük operasyonları yönetilebilmekte ve hydrocracker ünitesinde verimlilik artırma çalışmaları yürütülmektedir. Metod geliştirme çalışmaları sırasında elde edilen know-how ile birlikte farklı çalışmalar için çeşitli yöntemlerin önü açılmıştır.

Üniversite İş Birlikleri

Tüpraş Ar-Ge Merkezi'nin başarısında önemli etkenlerden biri de iç ve dış paydaşlarla yakın iş birliği halinde çalışmaktır. Bu kapsamda Tüpraş'ın desteğiyle kurulan ve Türkiye'de özel sektör işbirliğiyle kurulan ilk enerji merkezi olması özelliğine sahip Koç Üniversitesi bünyesindeki Tüpraş Enerji

Merkezi (KUTEM) 2019 yılında da çalışmalarına devam etmiştir. Birlikte yürütülen önceki projelerin devamı niteliğinde olan ve rafineri proseslerinden çıkan gazların değerli ürünlere dönüştürülmesi üzerine 2 yeni projenin temelleri atılmıştır. Ayrıca araştırma merkezinin çalışma alanlarının genişletilmesi için belirlenen 4 çalışma alanında ortak çalışmalar yürütülmüştür.

Şirket, akademik uzmanlıkların ve üniversitelerdeki bilgi birikiminin önemli bir kaynak olduğu bilinciyle 2019 yılı içerisinde de çeşitli akademisyen ve üniversitelerle iş birliklerini sürdürmüştür. Bu kapsamda Ufuk 2020 projeleri hariç olmak üzere 14 projede Türkiye'deki ve dünyadaki çeşitli üniversiteler ile projeler yürütülmüştür. 2020 yılı için bu sayının %30 mertebesinde artırılması hedeflenmiştir.

Tüpraş, aynı yaklaşımla çalışanlarının bilimsel gelişmeleri ve etkinlikleri takip etmesini teşvik etmektedir. Bu kapsamda 2019 yılında 33 adet uluslararası ve ulusal bilimsel makale yayınlanmış, böylece Ar-Ge Merkezi faaliyete geçmesinden bu yana hazırlanan bilimsel yayın sayısı 294'e ulaşmıştır. 2020 yılı içinde bilimsel makale ve yayın sayısının artırılması da hedefler arasındadır.

İNOVASYON

Tüpraş'ın inovasyon anlayışının en önemli parçalarından biri dünyada gelişen yeni teknoloji ve iş modellerini değerlendirmek ve operasyonlarında bu yeniliklere uygulama alanı yaratarak değer sağlamaktır. Yeni ürünler, hizmetler, süreçler ve iş modelleri tasarlanırken değer yaratma unsuru faaliyetlerin merkezinde yer alır. Tüpraş inovasyon stratejisi kapsamında kurum içi girişimcilik ve açık inovasyon çalışmalarına ağırlık verilmektedir. Kurum içi girişimcilik ve açık inovasyon çalışmaları üst yönetimin liderliği ve desteğiyle, şirket stratejilerine ve odak alanlarına uyumlu olarak kısa ve uzun vadede ulaşılmak istenen hedefler çerçevesinde yürütülür.

Tüpraş, 2017 yılından bu yana Koç İnovasyon Programı'nda gönüllü olarak yer almaktadır. Program kapsamında inovasyon stratejisi belirlenmiş, strateji ve süreçlerin şirket genelinde yaygınlaştırılması sağlanmıştır. Buna paralel olarak, kültürel dönüşümün desteklenmesi ve yetkinliğin artırılması için şirket içi ve dışı iletişim ve eğitim aktiviteleri gerçekleştirilmiştir.

İnovasyon Gönüllüleri Ekibi

Şirket genelinde yenilikçi düşüncenin kurum kültürünün bir parçası olması ve kurum içi girişimcilik bakış açısının yaygınlaştırılması amacıyla farklı kademedeki çalışanlardan oluşan İnovasyon Gönüllüleri ekipleri oluşturulmuştur. Ekiplere inovasyon, açık inovasyon ve kurumsal girişimcilik konularında özel eğitimler verilmekte ve çalışma programları tasarlanmaktadır. Açık inovasyon çalışmalarına destek olmak ve kurum içi girişimcilik proje takımlarında yer almak isteyen tüm çalışanlar, Fikir Ünitesi portalı üzerinden İnovasyon Gönüllüsü olabilmektedir.

Kurum İçi Girişimcilik Çalışmaları

Kurum içi girişimcilik çalışmalarının amacı yeni iş modellerinin getirdiği fırsatlardan faydalanılan bir gelecek için, büyümeyi ve gelişmeyi destekleyecek, yeni iş modeli fikirlerini desteklemektir. Tüpraş, çalışanlarının yaratıcı ve yenilikçi fikirlerini, startup metodolojileri ile ticarileştirme çalışmalarını yürüttüğü kurum içi girişimcilik programını sürdürmektedir. Yaratılan girişimcilik ekosistemi ile hem Tüpraş'a hem de girişimcilere katma değer sağlanması amaçlanmaktadır.

Tüm rafinerilerde yaratıcılık ve girişimcilik konularında geniş katılımlı bilgilendirme ve farkındalık yaratma etkinlikleri gerçekleştirilmektedir. 2019 yılında, tüm lokasyonlarda odak alanlarına yönelik yenilikçi fikirlerin ortaya çıkmasını desteklemek amacıyla Fikir Üretim Seansları gerçekleştirilmiştir.

Tüpraş, Fikir Ünitesi portalı üzerinden fikirlerini ileten kurum içi girişimcilere, fikir aşamasından hayata geçirme aşamasına kadar tüm adımlarda aktif destek olmaktadır. Kurum içi girişimcilik programları kapsamında bugüne kadar 80'den fazla kurum içi girişimci, fikirlerini startupların çalışma yöntemlerine benzer yöntemler ile çalışma imkanı bulmuştur. Programa dahil olan kurum içi girişimciler, girişimcilik metodolojileri yoğunluklu eğitimler ve girişim mentorluğu desteği almaktadır. Aynı zamanda, projelerin olgunlaştırılması aşamasında üst ve orta yönetim tarafından girişimcilik projeleri yakından takip edilerek sponsorluk desteği verilir.

Tüpraş, kurumlar arası öğrenmenin geliştirilmesi, başarılı uygulamalar hakkında farkındalığın artırılması ve kurum içi girişimciliğin sistematik uygulamalarının yaygınlaşması amacıyla kurulan Türkiye Girişimci Kurumlar Platformu üyesidir. Ayrıca, Türkiye'de girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla kurulan TÜSİAD Girişimcilik Ekosistemi Çalışma Grubu'nda yer almaktadır.

İç Mentorluk Programı

2019 yılı itibarıyla kurum içi girişimciler arasında belirlenen çalışanlar iç mentor olarak projelere destek olmaları için özel eğitim ve gelişim programına dahil edilmiştir. Gelecek dönemlerde yapılacak kurum içi girişimcilik faaliyetlerinde aktif şekilde mentorluk yapabilecek yetkinlikleri kazanmaları hedeflenmiştir. Programa dahil olan girişimciler şirket içi etkinliklere, fikir üretim çalıştaylarına, kurum içi girişimcilik programının tüm süreçlerine dahil olmanın yanında ekosistem etkinliklerine katılım göstermekte, panelist veya konuşmacı olarak da yer almaktadır.

Açık İnovasyon Çalışmaları

Günümüzde, şirketlerin kendi kaynaklarını dış kaynaklarla bütünleşmesi büyük önem taşımaktadır. Farklı ve esnek çalışma kültürlerini yakından tanıma olanağı veren iş birliği mekanizmaları, Tüpraş'ın kurum kültürünü beslemektedir. Tüpraş açık inovasyon çalışmalarını bugünün işlerine ve yarının işlerine yönelik sürdürmektedir.

Bugünün işlerine yönelik olarak, açık inovasyon stratejisi kapsamında Tüpraş, öncelikli olarak şirket içi ihtiyaçlara çözüm aramayı ve oyun bozucu teknolojileri takip ederek yeni büyüme alanları yakalamayı hedefler. İş birimlerinin ihtiyaçları İnovasyon Müdürlüğü tarafından toplanarak yurt içi ve yurt dışı startup ekosisteminden elde edilen çözümler ilgili birimlere ulaştırılır.

Tüpraş içerisindeki inovasyon ve girişimcilik kültürünün, start-uplar ile etkin iş birliklerine dönüştürülebilmesi hedefiyle şirket içerisinde oluşturulan Startup Değerlendirme Ekibi çalışmalarını sürdürmektedir. Tüpraş, belirlenen açık inovasyon alanları çerçevesinde 100'den fazla startup ile aktif iletişim ve iş birliği halindedir.

Aynı zamanda geleceğe yönelik çalışmalar kapsamında, şirkete fırsat ya da tehdit oluşturabilecek yeni teknolojiler ve iş modelleri yurtiçi ve yurtdışı tüm kanallarla start-uplar üzerinden takip edilir. Bu sayede öğrenilen start-up perspektifiyle şirketin stratejik planları desteklenir.

Girişimcilik Ekosistemi Etkinlikleri ve Mentorluk Çalışmaları

Tüpraş; girişimcilik ekosistemi ile entegrasyon çalışmaları kapsamında erken ve ileri aşama start-uplara ve girişimci adaylarına yönelik birçok etkinliğe katılmakta, programlar düzenlemekte ve girişimcilere mentorluk desteği vermektedir.

Üniversite etkinliklerinde girişimcilik, inovasyon ve Tüpraş çalışmaları hakkında paylaşımlar ile 1000'den fazla öğrenci ve girişimciye ulaşılmıştır. Tüpraş, mentorluk çalışmaları ile fikirlerin girişime dönüşme süreçleri ve girişimlerin ölçeklenme çalışmalarını takip etmektedir. Böylelikle, girişimlerin gelişimlerine destek olmanın yanında ekosisteme katkı sağlayarak iş birliği yapabileceği girişimcilere de erişebilmektedir.

Yeni Fikirler Yeni İşler

2018 yılında ODTÜ Teknokent "Yeni Fikirler Yeni İşler Hızlandırma Programı'nın stratejik partneri olan Tüpraş, 2019 yılında da erken aşama girişimcilere destek olarak ve ekosistemin gelişmesine katkı sağlamaya devam ederek programın iş ortakları ve mentörleri arasında yer almıştır. İş ortaklığı kapsamında, fikirlerin girişime dönüşme süreçleri takip edilmiş ve girişimcilere mentorluk desteği verilmiştir. Program vasıtasıyla, iş birliği yapabilecek girişimcilere de erişme fırsatı yakalanmıştır. Etkinlik kapsamında verilen Tüpraş Özel Ödülü'nü akıllı haber analitik platformu UlakFin takımı almıştır.

Tüpraş ile Inowhatif Hızlandırma Programı

"Tüpraş ile Inowhatif" programı, Türkiye'deki girişimciliğin önemli merkezlerinden biri olan KWORKS ile birlikte yürütülmektedir. Büyük bir sanayi şirketinde bugünün ve geleceğin potansiyel ihtiyaçlarına yönelik hazırlanan ve hızlandırma çalışması olma niteliği taşıyan program, girişimlerin ihtiyaç duydukları alanlarda gelişim süreçlerine yardımcı olmaktadır.

"Tüpraş ile Inowhatif" programına başvuranlar arasından seçilen girişimciler gerçek bir problem ile çalışma imkanına sahip olacak, Tüpraş mentorları ile sektörü yakından tanıma fırsatı yakalayacak, iş fikri geliştirme ve yalın girişimcilik metotlarını öğrenme imkanı bulacaklar.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Tüpraş, dijitalleşme alanında dünyadaki gelişmeleri yakından takip eder, dijital teknolojiler ve veri analitiği alanlarında sektöründe öncü çalışmalar yürütür. Tüpraş, dijital dönüşüm yolculuğunda dijital düşünce yapısını kurum kültürüne yaymayı ve Endüstri 4.0'a hazır olmayı amaçlar. Nesnelerin interneti, büyük veri altyapısı ve veri analizi sistemleri, yapay zeka, sanal gerçeklik ve üç

boyutlu yazıcılar, dijital dönüşüm çalışmaları kapsamında gelişmelerin yakından takip edildiği konulardır. Tüpraş bu alanlarda projeler geliştirerek uzmanlık ve bilgi birikimini artırmak üzere çalışır.

Dijitalleşme çalışmaları kapsamında 2018 yılında başlatılan RPA (Robotic Process Automation) projesi kapsamında bugüne kadar 50'nin üzerinde sürecin yazılım robotu tarafından yürütülmesi sağlanmıştır.

Böylelikle insan gücü ve zamandan önemli tasarruf elde edildiği gibi hataların da önüne geçilmiştir.

2019 yılında, Endüstri 4.0 prensipleri çerçevesinde Korozyon İzleme Sistemi gibi IoT cihazlarının kullandığı teknolojiler ile giyilebilir teknolojiler, kablosuz ve mobil çözümlerin saha uygulamaları test edilmiş ve katma değer sağlayacak çözümler devreye alınmıştır.

Tüpraş, dijital dünyanın getirdiği en büyük risklerden biri olan siber güvenlik alanında gelişen teknolojilere yatırım yapmaktadır. Bu doğrultuda, teknik emniyette olduğu gibi siber güvenliğe de en üst seviyede korumayı hedefleyen bir yol haritası ve stratejisi oluşturulmuştur. Bu kapsamda, Operasyonel Teknolojiler (OT) konusunda çalışan özel bir ekip kurulmuş, bu alandaki süreç ve politikaların oluşturulması ve hayata geçirilmesi sağlanmıştır.

Büyük Veri Sistemi Projesi

Rafineriler tonlarca ham petrolün, her gün farklı fiziksel ve kimyasal işlemlerden geçirilerek benzin, dizel, jet yakıtı gibi değerli son ürünlere dönüştürüldüğü büyük ölçekli endüstriyel tesislerdir. Bu gibi büyük tesislerde, ürün kalitesini ve proses güvenliğini izlemek amacıyla ham petrolün ilk girişinden son ürünlere dek geçtiği tüm aşamalarda büyük miktar ve çeşitlilikte saha ve proses verileri üretilmektedir. Bu noktada, çok hızlı büyüyen ve çeşitlenen verinin daha verimli yönetimini ve analiz edilmesini sağlayan "Büyük Veri" teknolojisi global çerçevede önem kazanmaktadır. Endüstriyel sistemlerin daha da fazla veri üretecek şekilde tasarlanması, verilerin öncelikle güvenli ve düzgün bir şekilde depolanabilmesi ve kolaylıkla analiz edilebilmesi ihtiyaçlarını doğurmaktadır.

Tüpraş'ta, üretilen projelerde teknolojinin sunduğu verileri kullanarak daha iyi, uyarlanabilir ve öngörüye dayalı mantıksal kararlar alınması ve elde edilen bilgilerin tüm süreçlerde kullanılabilir hale getirilmesi hedefiyle, 2019 yılında "Büyük Veri Sistemi" kurulmuştur. Bu kapsamda, proses, laboratuvar ve ilgili diğer verilerin sisteme

aktarılması, sistemde bulunan verilerin izlenebilmesi, sistem üzerinde analitik çalışmalar yapılması için gerekli altyapının hazırlanması çalışmaları tamamlanmıştır. Farklı uygulamalar için ihtiyaç duyulan farklı veri kaynaklarının kullanıcılar tarafından tek bir noktadan veriye ulaşmalarını sağlayan Pentaho veri entegrasyon ve raporlama aracından yararlanılmaktadır. Kullanıcılara, Pentaho erişimi sağlanarak kendi çalışmalarını yürütmeleri sağlanmıştır.

Büyük Veri Sistemi Projesi ile geçmişe ve bugüne yönelik raporlama, karşılaştırma veya yorumlama yapan, geleceğe yönelik tahminler ve planlamalar sunan uygulamalara altyapı oluşturulacaktır. Proje kapsamında, doğru ve hızlı analiz sonuçları üreten, tüm sürece destek olan bir veri altyapısı ve analiz sistemi oluşturulmuştur. Proje esnasında, algoritmaların oluşturulması, makine öğrenmesi ve derin öğrenme tekniklerinin doğru ve etkili şekilde uygulanabilmesi, bilgi birikimi aktarımının sağlanması ve güncel gelişmelerin takip edilmesi konularında Gebze Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Öğretim Üyelerinden destek alınmıştır.

Veri Analitiği ve Analitik Tüpraş

Tüpraş 2019 yılında, dijital dönüşüm yolculuğunu gözden geçirerek bu konudaki vizyon ve stratejilerini güncellemiştir. 2015-2018 yıllarında "faydalı alanlarda katma değerli çözümler" üzerine odaklanan, böylece yeni teknolojilerden faydalanan ve şirket kültüründe güven oluşturmaya sağlayan strateji, "veriye dayalı karar verme ve hareket etme kültürü"nü içselleştirme ekseninde doğrultusunda yeniden şekillenmiştir. Tüpraş, yeni dijitalleşme vizyonunun temelini "bağlı olmak" anahtar sözcüğünü oturtmuştur. Tüpraş için bağlılık, "birbirine bağlı" olmak ortak bir hedefe, ortak "veri" ile ilerlemek anlamlarına gelmektedir. Yeni dijitalleşme vizyonu 4 ana odak alanından oluşmaktadır: bağlı çalışanlar, bağlı süreçler, bağlı rafineri, bağlı saha operasyonları.

Tüpraş, "analitik şirket" olma anlayışı doğrultusunda veri analitiği alanında çalışacak nitelikli ve donanımlı çalışanlara ulaşabilmek, teknoloji firmaları ve akademik dünya ile yakın olabilmek amacıyla 2018 yılında İTÜ ve ODTÜ Teknokent'lerinde Veri Analitiği Merkezlerini açmıştır. 2019 yılında bu alanda analistler yetiştirmek üzere Analitik

Tüpraş adı ile kapsamlı bir eğitim programı oluşturulmuştur.

Tüpraş'ta veri analitiği alanında gerçekleştirilen projelerin değerlendirilmesi, destek alınması, yönlendirilmesi amacı ile Genel Müdür Yardımcıları, Dijital Dönüşüm Lideri ve projelerle ilgili yöneticilerin katıldığı aylık üst değerlendirme kurul toplantıları düzenlenmektedir. Rafinerilerde gerçekleştirilen ve her kademedeki çalışanların katıldığı Veri Analitiği çalışmaları ile rafineri genelinde veri analitiği ve yapay zeka konularında bilgilendirme ve bilinçlendirilme sağlanmaktadır.

Veri analitiği alanında, makine öğrenmesi ile geliştirilen yapay zeka projeleri bakım, üretim ve planlama süreçlerinde kullanılarak verimlilik ve karlılık sağlayan projeler hayata geçirilmiştir. Bu projeler sayesinde 2019 yılında 50 milyon TL'nin üzerinde verimlilik elde edilmiştir. Vardiya Optimizasyonu, Laboratuvar Sonuç Tahminlemesi, Hidrojen Optimizasyonu, Gemi Planlama ve Stok Yönetimi bu kapsamda değer zincirinin farklı alanlarında gerçekleştirilen bazı projelerdir.

%80

Yerel Satın Alma

%88

Müşteri Memnuniyeti

%86,5

Tedarikçi Memnuniyeti

%79,2

Yüklenici Memnuniyeti

2.060

Endirekt Ürün ve Hizmet Tedarikçisi

SORUMLU DEĞER ZİNCİRİ YÖNETİMİ

Rafinaj sektörü ürünleri, kullanım alanlarının genişliğinden ötürü ekonomiye itici güç üretir. Bu niteliğinden dolayı Tüpraş faaliyetlerinden doğan değer zincirinin devamlılığı Türk ekonomisi için de stratejik bir öneme sahiptir.

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

Üretim devamlılığının güvence altına alınması adına risk değerlendirme ve performans yönetim sistemleri kullanılmakta, üretim planlamaları yapılmaktadır. Üretim planlamaları yapılırken, piyasa koşulları, ürün talebi, ürün portföy verimliliği projeksiyonları, rafineri konfigürasyonu ve hammadde temini gibi değişkenler göz önünde bulundurulur. Bunun yanında kısa, orta ve uzun vadeli üretim hedefleri farklı senaryolar ışığında değerlendirilerek gerekli yatırım ve uygulamalar hayata geçirilir. Tüpraş aynı zamanda müşterilerinin beklentilerini en yüksek düzeyde karşılamak amacıyla çalışır. Müşteri memnuniyetinin sağlanması Tüpraş'ın öncelikli konuları arasındadır.

Tüpraş, tedarik zincirinden müşterilerine uzanan değer zincirinin devamlılığını ve gelişimini güvence altına almaya, değer zincirinde oluşan etkilerin yönetimine özel önem atfetmektedir. Rafinaj ürünlerinin tedarikinde oluşacak sıkıntılar, ulaşım ve taşımacılık sektörlerinin yanı sıra, bu sektörlerle bağlı diğer pek çok iş kolunu ve bunların tedarik zincirini de olumsuz etkilemektedir. Dolayısı ile Tüpraş yaşanacak bir olağanüstü durum halinde Türkiye genelinde akaryakıt ürünleri ihtiyacının kesintisiz karşılanması amacıyla düzenlemelerde belirtilen miktarlarda ulusal rezerv tutma sorumluluğunu da yerine getirmektedir.

Satın alma faaliyetlerinde yerel tedarik uygulamalarına başvuran Tüpraş, 2019 yılında 2.060 aktif tedarikçiden toplam 2 milyar TL üzerinde satın alma gerçekleştirilmiştir. Raporlama döneminde gerçekleştirilen alımların %80'i yerel tedarikçilerden yapılmıştır.

2019 yılında

2.060

aktif tedarikçiden toplam

2

milyar TL üzerinde satın alma gerçekleştirilmiştir.

*Hampetrol ve petrol ara ürün/ürün tedariki hariçtir.

Tüpraş değer zincirinin ilk evresi olan tedarik yönetimi, ürün ve hizmetlerin türüne göre ham petrol tedariki, ara ürün ve ürün tedariki, endirekt ürün ve hizmetlerin tedariki olmak üzere üç ana sürece ayrılmıştır. Bu süreçler gerçekleştirilirken takip edilmesi gereken sistem, kural ve ilkeler Tüpraş Tedarikçi Yönetimi Politikası gibi kurumsal dokümanlarla tespit edilmiştir.

Rafinerilerin ihtiyacı olan ham petrolün ithal edilmesi ve yerli üreticilerden satın alınması Tüpraş Ham Petrol İkmal Müdürlüğü ile Yerli Ham Petrol ve Operasyon Müdürlüğü faaliyet alanına girmektedir. Rafinerilerin ihtiyaç duydukları ham petrol cinsleri ve miktarları optimizasyon programı ile belirlenmekte ve süreç bu programın çıktılarına uygun olarak ilerletilmektedir. İkmal edilen ham petrolerin bir kısmı üretici ülkeler ile olan yıllık anlaşmalar çerçevesinde karşılanmakta geri kalan miktar ise piyasada aktif olarak ham petrol ticareti yapan firmalardan ihale yöntemi ile satın alınmaktadır.

Rafinerilerin ihtiyacı olan ürün ve ara ürünlerin ithalatını Tüpraş Dış Ticaret Grup Müdürlüğü gerçekleştirilmektedir. Ürün ve ara ürün ihtiyaçları optimizasyon programı ile belirlenmekte ve süreç bu programın çıktılarına uygun olarak ilerletilmektedir. Dünya konjonktürü, şirket stratejileri, global ve yerel piyasada olan tüm etmenler düşünülerek, ticareti yapılan ürünlerin bir kısmı dönemsel anlaşmalar çerçevesinde karşılandığı gibi, tamamı ya da bir kısmı çeşitli firmalardan ihale yöntemi ya da Ticaret Ofisinin birebir görüşmeleriyle yürütülebilmektedir. Ticaret yapılması muhtemel firmaların kayıt süreçlerini tamamlamış olmaları ve Tüpraş Tedarikçiler listesine girmiş olmaları gerekmektedir.

Tüpraş faaliyetlerinde kullanılan tüm endirekt ürün ve hizmetler Tüpraş Sözleşme ve Satın Alma Direktörlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. Tüm ihtiyaçlar SAP SRM sistemi ve SAP ERP sistemi üzerinden bir satın alma talebine dayandırılarak süreç başlatılmaktadır.

Tüm ürün ve hizmet gruplarında yurtdışından yapılan alımların gümrük ve nakliye işlemlerini takip eden ayrı bir birim mevcuttur.

Tüpraş tedarik zincirinde yer alan tüm paydaşların belirli kurallar ve çalışma ilkeleri doğrultusunda faaliyetlerini gerçekleştirmeleri beklenir. Bunlar başta Tedarikçi Davranış İlkeleri olmak üzere çeşitli politika dokümanlarında belirtilir ve ilgili prosedürler takip edilir. Bu ilke ve prosedürlerin işlerliği tedarik zincirinde gerçekleştirilen denetimlerle kontrol edilir.

Ham petrol, ürün ve ara ürün tedarikçisi olmak isteyen tüm paydaşların ticari iş birliğine başlamadan önce tedarikçi portföyüne kayıt olmak için ilgili ticari birimler aracılığıyla başvuru yapmaları gerekmektedir. Kayıt olma için başvuran tüm tedarikçilerden firma detay bilgileri, ticari aktiviteleri ve finansal raporlarına yönelik belgeler talep edilmekte olup bu bilgi ve belgeler ticari uygunluk ve yasal uyumluluk açısından değerlendirilmektedir. Yasal uyumluluk çerçevesinde Thomson Reuters World Check veri tabanı başta olmak üzere farklı kaynaklar üzerinden hem kayıt olmak isteyen firmaların hem de hali hazırda kayıt olmuş firmaların düzenli kontrolleri yapılmaktadır. Yasal uyum kontrolleri için gerekli görülen durumlarda 3. parti şirketlerden de destek alınabilmekte olup, tüm direkt ve endirekt ürün ve hizmet sağlayan tedarikçilerimiz için bu süreç işletilmektedir.

Tüpraş Tedarikçi Portföyüne kayıt olmak için Tüpraş Tedarikçi Portalı'na başvuran veya daha önceden kayıtlı olduğu halde satın alma birimlerince değerlendirilmesi istenilen tedarikçilere "Tedarikçi Ön Değerlendirme Anketi" uygulanır. Anket kapsamında tedarikçi firmalara, sağlık, emniyet ve çevre uygulamaları ile süreçlere yönelik ISO sertifikaları sorulmaktadır. Bu süreçlerini sertifikalandıran firmalar satın alma sürecinde avantaj sağlar.

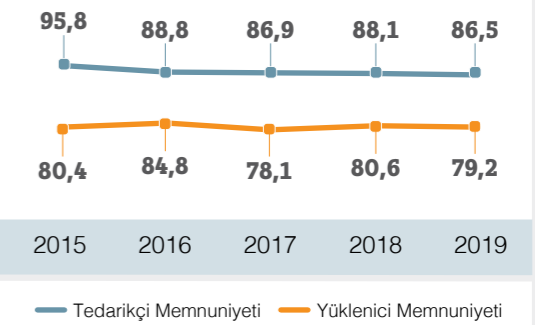
Çalışma kapsamında firmalar Tüpraş Tedarikçi Davranış İlkeleri, Tüpraş Etik Davranış Kuralları, Tüpraş Bilgi Güvenliği Yönetimi Sistemi Politikası, Tüpraş Kişisel Verilerin Korunması ve İşlenmesi Politikası ve Kişisel Verilerin İşlenmesi Aydınlatma Metni gibi kurumsal politikalar hakkında bilgilendirilmekte ve kendilerinden bu kurallara uygun davranma ve uygulama yürütme taahhüdü alınmaktadır.

Satın alma yapılan tedarikçilere yönelik olarak yapılan yıllık plan çerçevesinde iş yeri ziyaretleri gerçekleştirilir. Bu ziyaretlerde tedarikçi davranış ilkelerine uyum, üretim ve malzeme yeterlilikleri, kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği standartlarına uygunluk gibi alanlarda denetimler yapılmaktadır. Tüpraş sahalarında hizmet verecek tedarikçilere ise Yüklenici SEÇ Yönetim Sistemi kapsamında değerlendirme anketleri uygulanır. Raporlama döneminde tüm tedarikçi denetim uygulamaları kapsamında 841 firma kontrolden geçirilmiştir.

Koç Holding'in imzacısı olması nedeniyle Tüpraş için de bağlayıcı olan UN Global Compact İlkelerine ve ILO Sözleşmelerinde yer alan ilgili maddelere tedarikçilerin kendi süreçlerinde de uyumlu davranması beklenmektedir. Tedarikçi Davranış İlkelerinde yer alan bu ilkeler satın alma sözleşmelerinde de yer verilmektedir.

Tedarikçilerle iş birliğini artırmak ve birlikte çalışma sürecini daha verimli hale getirmek üzere her yıl "Tedarikçi Memnuniyeti Anketi" düzenlenmektedir. Tüpraş bu çalışmayı karşılıklı olarak süreçleri iyileştirme, verimliliği artırma ve deneyimlerden öğrenme süreci olarak yönetmektedir.

TEDARİK ZİNCİRİNDE MEMNUNİYET (%)

DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI

Lojistik operasyonlarında emniyetli ve çevreci yöntemleri tercih eden Tüpraş, 2017 yılında Körfez Ulaştırma A.Ş.'nin kurulmasıyla birlikte Türkiye'nin ilk özel demiryolu tren işletmecisi olmuştur.

2018 yılında TCDD'den kiraladığı 5 adet lokomotifle Kırıkkale-İzmit Rafinerileri arasında karşılıklı, günlük 1'er tren ile akaryakıt taşımacılığı yapan şirket, 2019 yılında 5 adet yeni dizel lokomotif satın alarak, aynı hatta karşılıklı ikişer tren ile akaryakıt taşıması yapmayı sürdürmüştür. İzmit-Kırıkkale, İzmit-Batman, Kırıkkale-Batman, Kırıkkale-Mersin ve Batman-Mersin hatlarında çift yönlü olarak hizmet veren şirket, Nisan 2019 itibarıyla de İzmit-Güvercinlik (Marşandiz) arasında Tüpraş akaryakıt müşterilerine terminal teslim satışların nakliyelerine başlamıştır. 2019 yılında 1,83 milyon ton ürün/ ara ürün taşıyan Körfez Ulaştırma, bu miktarın yüzde 50'sini kendi trenleri ile gerçekleştirmiştir.

Şirket, yakın gelecekte Tüpraş dışı taşımalarını da artırmayı ve Türkiye demiryolu yük taşımacılığının %10'luk kısmını tek başına üstlenerek en büyük akaryakıt taşımacısı olmayı hedeflemektedir. Bu hedefe yönelik olarak 2019 yılında teslim alınan veya yatırım kararı verilen lokomotif-vagon yatırımların tutarı 100 milyon \$'ı aşmaktadır.

Daha Çevreci Taşımacılık

Türkiye'de ulaşım sektöründen kaynaklanan sera gazı emisyonunun %92'lik kısmı karayolu taşımacılığından, sadece %0,5'lik kısmı demiryolu taşımacılığından kaynaklanmaktadır. 1 tonluk bir ürünü 1 km taşımak için karayoluna kıyasla demiryolu taşımacılığında %60'a varan oranlarda daha az yakıt tüketilmekte ve dolayısıyla daha az emisyon üretilmektedir. Demiryolu şebekesindeki kapalı hatların faaliyete alınmasıyla birlikte Tüpraş taşımalarında yıllık yaklaşık 8.300 ton CO₂ emisyonunun azaltılması hedeflenmektedir.

Şirket, bu kapsamda çift yakıtlı (dizel/elektrikli modlarında çalışabilen) 7 adet lokomotif için İsviçreli demiryolu araçları üreticisi Stadler ile anlaşma imzalamıştır. Stadler şirketinin İspanya'daki fabrikasında üretilecek lokomotiflerin 2021 yılı içinde teslim alınması planlanmaktadır.

Daha Emniyetli Taşımacılık

Demiryolu taşımacılığı, karayollarına kıyasla çok daha emniyetli bir modeldir. 2018-2019 döneminde, yılda yaklaşık 633.000 ton ürünün karayolundan çekilerek demiryoluyla taşınmasıyla 25 binden fazla tanker seferi trafikten çekilmiş, toplam karayolu taşımacılığı 11 milyon km azaltılmıştır. Diğer taraftan tehlikeli madde yükü de yerleşim yerleri ve diğer araçlardan uzakta seyrettiğinden olası risk ve potansiyel tehlikeler belirgin oranda düşürülerek sosyal fayda yaratılmaktadır. 2019 itibarıyla Tüpraş karayolu taşımalarının yurt içi tehlikeli madde taşımaları içindeki oranını %3 seviyelerine indirmiş olup, önümüzdeki senelerde bu oranın daha da düşürülmesi hedeflenmektedir.

Türkiye'deki ECM standartlarına göre hizmet veren en kapsamlı vagon bakım ve onarım atölyesi olan ve Kırıkkale Rafinerisi'nde yer alan atölyenin yüksek performansı, vagonların maksimum verimlilikte çalışmasını sağlamaktadır. Ayrıca, yine Kırıkkale Rafinerisi içinde, öz mal lokomotiflerin bakım faaliyetlerinin yürütülmesi için bir teknik bakım ekibi oluşturulurken, konudaki yatırımlar halen devam etmektedir.

Daha Ekonomik Taşımacılık

Demiryolu taşımaları karayolu taşımalarından daha düşük maliyettedir. 2019 yılında Tüpraş, demiryolu taşımaları ile büyük oranda tasarruf sağlayarak lojistik verimi artırmıştır.

1. Türkiye'deki taşımacılık faaliyetlerinin sera gazı etkilerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı internet sitesinden ulaşabilirsiniz. Ortalama 25 ton yük taşıyan bir tır, 100 kilometrede 35 litre yakıt tüketmektedir.

2. Yıllara göre kara ve demiryolu kaza istatistiklerine TÜİK internet sitesinden ulaşılabilir.

SORUMLU DENİZ YOLU TAŞIMACILIĞI

Tüpraş'ın lojistik operasyonları içinde ham petrol ve petrol ürünlerinin deniz yolu ile taşınması büyük önem taşımaktadır. Şirketin deniz yolu taşımacılığı, %79,98 hissesine sahip olduğu Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. tarafından yürütülmektedir.

Ditaş, kaliteli, emniyetli ve çevreci hizmet için çalışma alanını ilgilendiren ulusal ve uluslararası mevzuatı sürekli takip etmekte, gerekli uyum çalışmalarını zamanında tamamlamaktadır. Bu kapsamda Ditaş ofisleri, gemileri ve terminalleri için ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi belgeleri mevcuttur. 2020 yılında yürürlüğe girmesi planlanan, IMO'nun (Uluslararası Denizcilik Örgütü) deniz yakıtlarındaki sülfür oranının % 0,5'den az olması kuralına uyum çerçevesinde 2019 yılında, 3 tankere scrubber yatırımı yapılmıştır.

Gemiler ve terminaller için 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde zorunlu eğitimler alınmıştır. Ayrıca risk değerlendirme, acil eylem planları, periyodik sağlık kontrolleri gibi mevzuat gereği yapılması gereken çalışmalar, iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimleri ile birlikte yürütülmektedir.

2019 yılı içerisinde gemilerde siber güvenlik çalışmaları tamamlanmış olup bilgi güvenliği farkındalık eğitimleri verilmiştir. Denizcilik siber güvenlik açısından kritik sektör olarak belirlendiği için konu ile ilgili Kurumsal Siber Olaylara Müdahale Ekibi (SOME) kurulmuştur.

Ditaş; gemiler için ISM (Uluslararası Emniyetli İşletim) koduna, ISPS (Uluslararası Gemi ve Liman Güvenlik Kuralları) koduna ve Gönüllü MLC (Denizcilik Çalışma

Konvansiyonu) Uygunluk sertifikalarına sahiptir. Ditaş, İzmir Terminali'ne kılavuzluk, römorkaj ve palamar hizmetleri için aldığı Uluslararası Pilotaj Organizasyonu Standardı'na Uygunluk Sertifikası (ISPO) ile bu sertifikaya sahip Türkiye'de ilk, dünyada ise 11'inci şirket unvanına sahiptir.

Tanker işletmeciliğinde önemli bir referans olan ve petrol şirketleri tarafından uygulanması talep edilen TMSA 3 uygulama çalışmaları devam etmektedir. Ditaş işletmesinde bulunan gemilerin, OCIMF Sire sistemine üye kuruluşlarca denetimleri yapılmakta, uygunlukları bulunmaktadır.

Dijitalleşme çalışmaları ve Şirket'in çevre politikası kapsamında gemilerde kağıt kullanılması zorunlu olan yayınlar dışında tüm yayınlarda elektroniğe geçilmiştir. Evrak takibi on-line program üzerinden yapılmaya başlanmıştır. Gemi personelinin mesleki yeterliliğinin ve emniyet kültürünün geliştirilmesi amacıyla denizcilik eğitimi dijital eğitimlerde sektörde lider, uluslararası bir firmayla anlaşma sağlanmıştır.

2009 yılında Tüpraş deniz terminallerine gelen ham petrol ve kimyasal ürün gemilerinin operasyonları sırasında emniyeti artırmak amacıyla yük operasyon kaptanlığı hizmeti verilmeye; 2010 yılından itibaren ise gelen gemilerin ulusal, uluslararası kurallara ve Tüpraş standartlarına uygunluğu kontrol edilip raporlanmaya başlanmıştır. Bu kapsamda 2019 yılında İzmit ve İzmir terminallerinde toplam 129 adet gemiye denetim, 206 gemiye loading master (yük operasyon kaptanlığı) hizmeti sunulmuştur.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ

Tüpraş, müşterilerinin beklentilerini en yüksek düzeyde karşılamak amacıyla çalışır. Müşteri memnuniyetinin sağlanması Tüpraş'ın öncelikli konuları arasındadır. Müşteriler ile temas edilen tüm operasyonlar ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Standardı'na uygun olarak yürütülür. Standardın öngördüğü çerçevede iletişim ve denetim faaliyetleri yürütülür.

Müşterilerin ihtiyaç ve beklentilerine uygun yüksek kalitede ürün ve hizmetler sunan Tüpraş, müşterilerle şeffaf ve çift yönlü iletişim kurmayı, müşterilere eşit ve adil davranmayı, ürün ve hizmet süreçlerinde sürekli iyileştirme sağlamayı taahhüt eder.

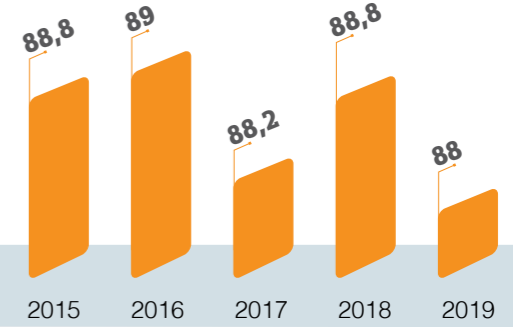
Müşterilerin memnuniyet düzeyinin takibi, geliştirmeye açık noktaların tespit edilmesi ve böylelikle gerekli iyileştirmelerin gerçekleştirilmesi amacıyla her yıl düzenli olarak Müşteri Memnuniyeti Anketi düzenlenmektedir. 2019 yılında yürütülen anket çalışmasında müşterilerin memnuniyet düzeyi %88 olarak belirlenmiştir. Dönem içerisinde, Tüpraş rafinerilerinde, müşterilere yönelik uygulamalardaki farklılıkların tespit edilmesine ve giderilmesine odaklanan bir proje grubu oluşturulmuştur. Bunun yanında, müşterilerin günlük ve hızlı çözümler aradıkları tüm süreçler projelendirilerek Tüpraş Çözüm Merkezi'ne aktarılmıştır.

2018 yılı sonunda yoğun müşteri talebi üzerine tasarlanan ve mobil uygulaması ile kullanıma açılan Tüpraş Müşteri Portalı'nda müşterilerden alınan geri bildirimler kapsamında, dijitalleşme ile müşterilerin günlük süreçlerine kullanım kolaylığı ve hız sağlayacak birçok iyileştirme projelendirilerek hayata geçirilmiştir. Birçok yeni

rapor portal üzerinden online erişime açılmış, böylelikle evrak alışverişi dijital ortama taşınmıştır. Bununla birlikte müşterilere yapılan duyurular analiz edilerek sıklaştırılmış, duyuruların anlık olarak e-posta ve SMS yoluyla tüm kullanıcılara ulaşabilmesi sağlanmıştır.

Yine müşterilerden gelen geri bildirimler ve belirlenen geliştirme alanları doğrultusunda müşteri web sitesi tasarlanmış ve kullanıma açılmıştır. Müşteri web sitesinin müşteriler için bir rehber niteliğinde olmasının yanı sıra müşterilerin şikayetlerini, talep ve önerilerini kolayca iletebileceği bir iletişim kanalı olması hedeflenmektedir.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ

25

Milyon UN Women - HeForShe - Fenerbahçe iş birliği ile ulaşılan kişi sayısı

12.000

Enerjimiz Geleceğe; Kodluyorum, Modelliyorum, Üretiyorum Projesi robotik kodlama eğitimi ile ulaşılan öğrenci sayısı

3.000

Enerjimiz Öğrencilere Projesi fen bilimleri deneyleri ile ulaşılan öğrenci sayısı

TOPLUMSAL GELİŞİM

Tüpraş, sanayideki gücünü, liderliğini ve enerjisini toplumsal gelişimi destekleyecek projelere aktarmayı amaçlamaktadır. Projelerde iş dünyası, kamu ve sivil toplum iş birliği modelini benimseyerek sürdürülebilir katma değer yaratmayı hedeflemektedir. Geliştirdiği ve desteklediği çalışmalarda sürdürülebilir kalkınma anlayışıyla hareket ederken, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını rehber edinmiştir.

TOPLUMSAL SORUMLULUK ANLAYIŞIMIZ

Tüpraş'ın yarattığı ekonomik değerlerin yanı sıra, toplumsal gelişime katkı sağlamak amacıyla kurumsal vatandaş olma sorumluluğuyla, öncelikle faaliyet gösterdiği bölgelerde toplumsal sosyal sorumluluk projeleri yürütmektedir.

Bu anlayışla, projelerinde dünyanın ve insanlığın daha iyi yaşamasını sağlayacak ortamlar yaratılmasına öncülük etmeyi hedeflemektedir. Tüpraş, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını faaliyetlerinde rehber edinerek, bu amaçlara katkı sağlayacak projeler geliştirmektedir.

Tüpraş, eğitim, çevre, kültür-sanat alanlarında hayata geçirdiği kurumsal sosyal sorumluluk projelerinde kamu, sivil toplum kuruluşları ve iş dünyasının iş birliği prensibi ile hareket etmektedir.

Toplumsal projelerin planlanmasında, farklı paydaş gruplarıyla iki yılda bir gerçekleştirilen kurumsal itibar ve algı araştırmalarından faydalanılmaktadır. Tüpraş, 2019 yılında sosyal sorumluluk çalışmaları kapsamında 3,5 milyon TL bağış ve sponsorluk harcaması gerçekleştirmiştir.

TÜPRAŞ'TA KURUMSAL VATANDAŞLIK VE GÖNÜLLÜLÜK

Tüpraş, sorumlu üretici olma hedefiyle çalışırken, kurum kültürü ve değerlerinin ışığında, yürüttüğü kurumsal sosyal sorumluluk projelerine çalışanlarının gönüllü desteğini teşvik etmektedir.

Çalışanlar ve ailelerinden oluşan gönüllüler, yerel ve ulusal sivil toplum kuruluşlarının yürüttüğü projelerinde de yer almakta, tecrübe ve deneyimleriyle katkı sağlamaktadır.

Şirket, çalışanlarının gönüllü katılımıyla 2019 yılında çok sayıda toplumsal sorumluluk projesi gerçekleştirmiştir.

EĞİTİM

Dünyamız internet kullanımının yaygınlaşması ve yeni teknolojik gelişmelerle hızla dijitalleşmiştir. Endüstri 4.0 devriminin başlamasıyla insan emeğinin yerini yapay zeka, otomasyon ve dijital inovasyonların almasını tetiklenmektedir. Yeni iş alanlarıyla, teknolojiyi verimli kullanabilen dijital becerilerle donatılmış bireylere ihtiyaç duyulmaktadır.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından dördüncüsü "Nitelikli Eğitim" ile 2030 yılına kadar çocukların nitelikli eğitime erişiminin artırılması ve fen, teknoloji, mühendislik, matematik bilimleri yetkinliklerine sahip gençlerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Tüpraş, sürdürülebilir kalkınmaya katkı yaklaşımıyla Türkiye'de teknolojiyi üreten yeni nesiller yetiştirilmesi için projeler yürütmektedir.

Enerjimiz Geleceğe; Kodluyorum, Modelliyorum, Üretiyorum Projesi

Robotik kodlama eğitimleri çocuklara, dijital teknolojileri tanıtarak, onların problem çözme, neden-sonuç ilişkisi kurabilme, psiko-motor davranışlarının gelişimi, eleştirel düşünme- sorgulama, kendini ifade edebilme becerilerinin gelişmesini sağlamaktadır. Çocuklar bu eğitimlerle teknolojik dünyayı anlama, yorumlama, yön verme gücüne sahip olmaktadır.

Tüpraş, bu bilgiler ışığında Millî Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü iş birliği ile "Enerjimiz Geleceğe; Kodluyorum, Modelliyorum, Üretiyorum" toplumsal sorumluluk projesini geliştirmiştir.

"Enerjimiz Geleceğe; Kodluyorum, Modelliyorum, Üretiyorum" projesiyle çocukların erken yaşta teknoloji ve dijital eğitime erişiminin artırılmasıyla, araştıran, yenilikçi düşünen, problem çözme ve üretme becerilerine sahip yeni nesiller yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Dr. Cem Gençoğlu

Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürü

"Eğitim dediğimiz zaman sadece okullarda öğretilen yapının çok daha ötesinde inovatif düşüncüyü merkeze alan yapılar akla gelmektedir. Temel inancımız ülkemizin her yerinde Tasarım ve Beceri Atölyelerinin sayısını artırmaktır. Tasarım ve Beceri Atölyeleri öğrencilerin okullarında 'Bu tam da benim için yapılmış.' dediği yatırımlardır. Bu anlamda Tüpraş, Koç Holding yetkililerine ve projeye katkıda bulunanlara şükranlarımı sunarım."

Projesi kapsamında, Şirket rafinerilerinin bulunduğu Batman, Kırıkkale, İzmir ve İzmit illerinde, 30 ortaöğretim okulunda, 7 ve 8'inci sınıflar için robotik kodlama, üç boyutlu modelleme ve üretim beceri sınıfları kurmuştur. Proje, sınıflarının kurulumu ile sınırlı olmayıp; sarf malzemelerin temini, öğrenci ve öğretmen kazanımları için eğitimler sağlanması ile gelişimin ölçülmesi ve raporlanması yaklaşımıyla yürütülmekte, sürekliliği esas alarak farklılaşmayı hedeflemektedir. Proje eğitim içeriği ve donanımları, Milli Eğitim Bakanlığı 7 ve 8'inci sınıfların "Teknoloji ve Tasarım" dersleri müfredatına uyumlu olarak geliştirilmiştir.

Proje kapsamında düzenlenen "eğitmen eğitimi" ile 80 öğretmen, 5 günlük eğitim ve sınavdan sonra Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikalarını almıştır. Eğitici öğretmenlerin bilgilerini meslektaşlarıyla paylaşarak, yeni teknolojileri kullanabilen ve öğretebilen eğitmen sayısının artırılması hedeflenmiştir.

2019-2020 öğretim yılında, 12.000 öğrenciye eğitim verilmiştir. Projenin ölçümleme raporu, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Görevlisi Doç. Dr. Serkan Özel tarafından hazırlanmıştır. Sınıf kurulumları 2020-2021 öğretim yılında da devam edecektir.

2019-2020 öğretim yılında,

12.000

öğrenciye robotik kodlama eğitimi verilmiştir

Ersen Ertaş
Tüpraş Ar-Ge Müdürü

"Çocukların bilimsel gelişimine katkı sağlamak ve dünyalarına çok yönlü değer kazandırmak amacıyla Ar-Ge Gönüllüleri olarak, Kurumsal İletişim ve İnsan Kaynakları Bölümleriyle projemizi geliştirdik. Bir fikirle başlayan yolculuğumuzda binlerce öğrencinin kalbine dokunmaktan dolayı ekibimiz adına çok mutluyum. Ekibimiz daha önce En Başarılı Koçlular yarışmasında teknik kategoride birçok ödül almıştı, ancak Enerjimiz Öğrencilere Projesimizin "Çevreye ve Topluma Değer Katanlar" kategorisinde çok sayıda proje arasından seçilerek, ödüle layık görülmesi bizim için ayrıca motivasyon kaynağı oldu. Tüm ekip arkadaşlarımı gönülden tebrik ediyorum."

Enerjimiz Öğrencilere Projesi

Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) araştırması sonuçlarına göre Türkiye, fen okuryazarlığında 2006'dan beri Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı ülkeleri ortalamasının altındadır yer almaktadır.

Sürdürülebilir kalkınmanın nitelikli eğitime erişim ile mümkün olacağına inancı ve sorumluluğuyla hareket eden Tüpraş, Milli Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle "Enerjimiz Öğrencilere" projesini hayata geçirmiştir. Öğrencilere bilim sevgisi kazandırmayı hedefleyen proje bilim insanı olma yolunda öğrencileri teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Projenin eğitimliğini ve uygulayıcılığını Tüpraş Ar-Ge Merkezi çalışanlarından oluşan 25 kişilik gönüllü bir grup üstlenmiştir. Gönüllüler, bu çalışma için Ankara Araştırmacı Çocuk Merkezi tarafından düzenlenen "eğiticinin eğitimi" programına katılmıştır.

Laboratuvarları olmayan ortaokullarda gönüllü öğretmenler öğrencilerle temini kolay malzemelerle deneyler gerçekleştirmektedir. Öğretmenler bilim dünyasında kadın - erkek bir arada çalışmanın önemi vurgularken, deneyler sırasında oluşabilecek tehlikelere karşı öğrencileri bilgilendirilerek, güvenlik, sağlık ve çevre konularında önemli bilgiler paylaşmaktadır. Proje sosyal etkisinin takibi

adına Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden alınan akademik danışmanlık desteğiyle ölçme ve değerlendirme modeli geliştirilmiştir.

2018-2019 eğitim öğretim döneminin ikinci yarısında başlatılan proje öncelikli olarak Kocaeli ilindeki 4 okulda yürütülmektedir. "Enerjimiz Öğrencilere" Projesi ile bugüne kadar 3.000 öğrenciye ulaşılmış ve 260 deney gerçekleştirilmiştir.

Tüpraş ve Ülkem İçin Geleceği Tasarıyorum

Koç Topluluğu, ülkemizin temel meselelerine odaklanan ve bu yılki teması "Dijital Dönüşüm"e ayrılan "Ülkem İçin" projesi; hızla gelişen teknolojilerin yeni baştan şekillendirdiği dünyamızda bireylerin değişimin gerisinde kalmama, değişime yön verme düşüncesinden yola çıkmıştır.

Tüpraş, bu tema çerçevesinde toplumsal yatırımlarını hayata geçirmekte ve mümkün olan herkesin teknoloji ile güçlenmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu kapsamda, 2019 yılında 877 çalışana "Ülkem İçin, Geleceği Tasarıyorum" eğitim sunumları gerçekleştirilmiştir. Tüpraş, Koç Topluluğu genelinde, en fazla sayıda "Geleceği Tasarıyorum" buluşmasını düzenleyerek, Koç Holding "Ülkem İçin 2019" Ödülüne layık görülmüştür.

KAPSAYICILIK, EŞİTLİK, ÇEŞİTLİLİK

Tüpraş, 2017 yılında Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri'ni (WEPs) imzalayarak enerji sektöründe kapsayıcı ve eşitlikçi iş yeri olma hedefini paydaşlarına duyurmuş, bu konuda şirket içi uygulamalar geliştirirken, toplumda da farkındalık yaratacak ve dönüşümü tetikleyecek öncü projeler geliştirmeye devam etmiştir. Bu yaklaşım ile Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından beşincisi "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği"ne de katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Tüpraş 2018 yılında toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratılmasına yönelik olarak Fenerbahçe Spor Kulübü ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) HeForShe Hareketi ile birlikte küresel iş birliğine başlamıştır. İş birliği, bugüne dek toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda spor alanında yapılan büyük ölçekli tek taahhüt olma özelliğini taşımaktadır.

"Birlikte Eşitiz" ve "Eşitlik için Enerjimiz Bitmez" sloganlarıyla sürdürülen bu farkındalık hareketi kapsamında, Fenerbahçe A Futbol Takımı,

formasının sağ kolunda HeForShe logosunu taşımaya başlamıştır.

Projenin yaygınlaştırılmasına Fenerbahçe Spor Kulübü'nden başlanmıştır. AÇEV (Anne Çocuk Eğitim Vakfı) iş birliğiyle yetiştirilen gönüllü eğitmenler aracılığıyla sporcu ve çalışanlar olmak üzere 1.068 kişiye toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalık eğitimleri verilmiştir. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) tarafından "Fenerbahçe Spor Kulübü ve Bağlı Şirketler Toplumsal Cinsiyet Analizi" gerçekleştirilmiştir.

Fenerbahçe Spor Kulübü, proje kapsamında, toplumsal erişim gücünün de desteğiyle "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İçin 16 Günlük Aktivizm Kampanyası" yürütmüştür. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) HeForShe Hareketi ve Fenerbahçe Spor Kulübü ile 8 Mart 2019 Kadınlar Günü Etkinliği kapsamında eski kadın sporcular ağırlanmış ve kadın sporcuların bu alandaki katkıları kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Simla Türker Bayazit
Fenerbahçe
Spor Kulübü Yönetim
Kurulu Üyesi

"Değerli iş ortağımız Tüpraş ile birlikte daha iyi bir toplum, daha iyi bir gelecek ve aydınlık yarınlar için 'Birlikte Eşitiz!' diyerek 2018 yılında yola çıktığımız HeForShe hareketiyle çok kısa zamanda farkındalık yaratıp, toplumsal bilinç kazandıracak pek çok önemli adımı hayata geçirdik.

Bu süreçte hassasiyetlerimizi paylaştığımız, aynı bakış açısına sahip olduğumuz Tüpraş ile iyiliği içinde barındıran Fenerbahçe Spor Kulübü olarak değerlerimizden aldığımız güçle, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda önce kendi içimizde ve camiamızda gerçekleştirdiğimiz dönüşüm ile farkındalık anlamında ciddi bir etki yaratarak "öncü ve örnek" olma özelliğimizi tüm spor camiasına bir kez daha göstermeyi başardık.

Tüpraş'ın kıymetli desteğiyle gerçekleştirdiğimiz bu farkındalık hamlelerindeki ana mesajımız ve temennimiz; hayatın her anında ve toplumun her bir ucunda kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınlara yönelik şiddetin artık son bulmasıydı.

Oldukça büyük, sağduyulu ve köklü bir camiaya sahibiz. Bu süreç boyunca Türkiye'nin ve dünyanın her bir ucundaki derneklerimizle birlikte koordine olarak gerçekleştirdiğimiz tüm organizasyonlarda etkili bir şekilde çalışma imkanını elde ettik, sporun dışına çıkarak bambaşka bir sosyal farkındalık frekansı yakaladık.

Fenerbahçe Spor Kulübü'nün tüm dinamikleri ve yapısıyla beraber çok değerli olduğuna inandığımız bu iş birliğinin içinde yer alıp, katkı sağladığımız için mutluyuz.

Mutluluğumuzun getirdiği huzur ve yarınlara olan inancımızla birlikte; toplumsal farkındalık ve katkı yaratma anlamında ilkleri gerçekleştirdiğimiz bu özel iş birliğimiz için Tüpraş'a ve tüm çalışanlarına teşekkür ediyor; insan değerlerine dokunduğumuz yeni farkındalık hamlelerimizin yepyeni adımlarla çok daha güçlenmesi için çalışmalarımızın devam edeceğine inanıyoruz."

Zeliha Ünalı
Programlar Yöneticisi, Birleşmiş
Milletler Kadın Birimi (UN
Women) Türkiye

"Türkiye'nin öncü sanayi kuruluşlarından Tüpraş ile Türkiye'de Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından biri olan toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanması yolunda birlikte çalışmaktan mutluluk duyuyoruz. Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri (WEPs) imzacısı Tüpraş, iş hayatında toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik yaptığı çalışmalar ile özel sektörde birçok kurum ve kuruluşa örnek olmaktadır. BM Kadın Birimi (UN Women) olarak yürüttüğümüz HeForShe Hareketi için Tüpraş'ın desteği ile Fenerbahçe Spor Kulübü'yle iş birliği yapıyoruz ve spor alanında toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların güçlenmesi için çalışıyoruz. Bu çalışma sadece Türkiye'de değil uluslararası alanda iki önemli alana hizmet etmektedir; toplumsal cinsiyete erkek katılımı için yenilikçi yaklaşımlar ve bir insan hakları olarak spora ve fiziksel aktiviteye erişimde toplumsal cinsiyet eşitliği. BM Kadın Birimi (UN Women) olarak gelecek nesiller için yaşamı sürdürülebilir biçimde iyileştirmek yolunda, özel sektör ile iş birliğine devam edeceğiz."

KÜLTÜR-SANAT

Tüpraş, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından on birincisi Sürdürülebilir Şehir ve Yaşam Alanları kapsamında, Kültürel Mirasın Korunması alt hedefine katkı sağlamak üzere kültür ve sanatın korunması kapsamında birçok projeye katkı sağlamaktadır.

Enerjimiz Sanata: Arter

Tüpraş, bir Vehbi Koç Vakfı kuruluşu olarak 2010 yılında açılan ve 2019 Eylül ayı itibarıyla Dolapdere'deki yeni binasına taşınan Arter'in 5 yıl süreyle kurumsal sponsorluğunu üstlenmiştir.

Melih Fereli
Arter Kurucu Direktörü

"Tüpraş'ın Arter'in Kurumsal Sponsorluğunu üstlenmiş olduğunu da gurur ve memnuniyetle duyurmak isterim. Arter'in temsil ettiği değerlere kanat gererek onların yaygınlaşması ve yeni nesiller tarafından sanat üzerinden kurulan bir ilişki bağlamında benimsenmesi yolunda Tüpraş bu reformcu yapılanmanın temellerini atıyor. Tüpraş sayesinde 24 yaş ve altındaki gençler, Arter sergilerini her zaman ücretsiz olarak ziyaret edebilecekler."

Bu kapsamda Tüpraş, gençlerin ve çocukların çağdaş sanatla özgürce buluşabileceği bir ortamın mümkün kılınmasına verirken 24 yaş ve altındaki gençlerin Arter sergilerini ücretsiz olarak ziyaret edebilmesini de sağlayacaktır. Eylül ayında kapılarını yeniden ziyaretçilere açan Arter, sanatın tüm disiplinlerini kapsayacak programıyla herkes için erişilebilir, canlı ve sürdürülebilir bir kültür ve yaşam platformu olmayı hedeflemektedir.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık ile Anadolu Uygarlıkları Serisi

Tüpraş, 2019 yılında da Anadolu Uygarlıkları kitap serisine verdiği desteği sürdürmüştür. Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliğiyle bugüne kadar, "Urartu, Doğu'da Değişim", "Frigler: Midas'ın Ülkesinde, Anıtların Gölgesinde", "Hititler Bir Anadolu İmparatorluğu", "Pergamon, Anadolu'da Hellenistik Bir Başkent", "Lukka'dan Likya'ya: Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi", "Persler, Anadolu'da Kudret ve Görkem", "Assurlular, Dicle'den Toroslar'a: Tanrı Assur'un Krallığı" ve "Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Anadolu: Krallar, İmparatorlar Kent Devletleri" isimli eserler okuyucularla buluşmuştur.

Dünya Sahnelerinde Genç Müzisyenler

Tüpraş, 6 yıldır "Dünya Sahnelerinde Genç Müzisyenler" projesine destek vermektedir. Proje, dünyaca tanınmış piyanistlerimiz Güher Süher Pekinel'in 50 yıllık deneyim ve vizyoner birikimlerini gençlere aktarma hedefiyle 2010 yılında hayata geçirilmiştir. Program kapsamında sağlanan burs ile 12-23 yaş aralığındaki yetenekli gençler dünyanın en prestijli müzik okullarında eğitim almaktadır. "Dünya Sahnelerinde Genç Müzisyenler" programında halen 10 öğrencinin eğitimi devam etmekte olup, bugüne kadar 20 üstün yetenekli öğrenciye eğitim imkânı sağlanmıştır.

23. İstanbul Tiyatro Festivali

İKSV tarafından Koç Holding Enerji Grubu Şirketleri katkılarıyla düzenlenen 23. İstanbul Tiyatro Festivali, kapsamında toplamda yirmi üç bin sanatsevere ulaşılmıştır. Öğrencilerin festivale erişimlerini artırmak amacıyla "23. İstanbul Tiyatro Festivali Öğrenci Projesi" ile 7 bin öğrencinin festivale katılımı desteklenmiştir.

16. İstanbul Bienali

İKSV tarafından düzenlenen 16. İstanbul Bienali Koç Holding sponsorluğunda, Tüpraş'ın desteği ile gerçekleştirilmiştir. Bienal, plastik atıkların oluşturduğu yeni bir kıtaya, çevre kirliliğine dikkat çekmek üzere "Yedinci Kıta" temasıyla 451.387 ziyaretçiyi ağırlamıştır.

ÇEVRE

Sorumlu üretici kimliğiyle üretimde enerji verimliliği, doğal kaynakların korunması ve atıkların azaltılması konularına odaklanan Tüpraş, iklim değişikliğiyle mücadele ve çevrenin korunmasına yönelik toplumsal sorumluluk projelerine destek vermektedir.

DTO Fethiye Atık Alım Teknesi

Sürdürülebilir deniz turizmi kapsamında atık alım tekneleriyle yat ve turistik tekne sahiplerinin uğrak yeri olan koylarda mobil olarak hizmet veren TURMEPA, binlerce ton sıvı atık toplayarak deniz turizminin çevresel ayak izini azaltmaya katkı sağlamaktadır. Tüpraş'ın 2016 yılından bu yana sponsorluğunu üstlendiği DTO Fethiye sıvı atık toplama teknesi, 2019 yılında Göcek Körfezi'ndeki çalışmalarında 949 tekneden, 3.318 kişinin günlük ürettiği atık suya eş değer 600.697 litre atık su toplamıştır. Yaklaşık 32.000 adet damacana boyutunda siyah ve gri suyun denize karışması engellenerek 4.805.576 litre deniz suyunun temiz kalması sağlanmıştır.

Tüpraş, 2019 yılında doğanın, denizlerin ve biyo-çeşitliliğinin korunması konusundaki desteğini çalışanlarıyla katıldığı gönüllü etkinliklerle desteklemeye devam etmiştir. Tüpraş gönüllüleri 21 Eylül Uluslararası Kıyı Temizliği (International Coastal Clean up - ICC) Günü'nde TURMEPA öncülüğünde sıfır atık mavi seferberliğine katılmıştır. Etkinlik kapsamında, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 100'den fazla ülkede deniz ve kıyılar gönüllüler tarafından eş zamanlı olarak temizlenmiştir. Etkinlik kapsamında, 300'ü aşkın deniz sever kıyı temizliği için bir araya gelmiş ve bir saat içinde plastik, metal, cam ve sigara izmaritlerinden oluşan yaklaşık 170 kilogram atık toplanmıştır.

YEREL TOPLUMUN GELİŞTİRİLMESİ

Batman Engelliler Spor Kulübü

Tüpraş, 2007-2008 sezonundan bu yana Batman Engelliler Spor Kulübü Derneği'ne destek vermektedir. Türkiye Bedensel Engelliler Tekerlekli Sandalye Basketbol 2. Liginde mücadele eden Batman Engelliler Spor Kulübü Derneği 2019-2020 sezonunda tekerlekli sandalye Basketbol 1. Ligine yükselmiştir. Çatısı altında 42 sporcu bulunduran kulüp, 12 yıldır yüzlerce engelli gence spor yapma olanağı sağlamaktadır.

Batman Tüpraşspor Futbol Kulübü

1995 yılında kurulan Tüpraşspor Futbol Kulübü, rafinerinin bulunduğu Batman ili ve çevresindeki yetenekli gençlere erken yaşta eğitim imkânı sağlayarak, spor alanda meslek sahibi olmalarına katkı vermektedir. Kulüp, Tüpraş çalışanlarından oluşan gönüllüler tarafından Gençlik İl Spor Müdürlüğü, Batman Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu, Türkiye Futbol Federasyonu ve diğer kulüplerin iş birliğiyle yönetilmektedir. Tüpraşspor Futbol Kulübü'nde 10-18 yaş arası 52 lisanslı ve 43 lisanssız olmak üzere toplam 95 sporcu bulunmaktadır.

Alınan Ödüller

2010

- Sanayide Enerji Verimliliği yarışmasında Batman Rafinerisi birincilik, İzmir Rafinerisi üçüncülük ödülü aldı.

2011

- Sanayide Enerji Verimliliği yarışmasında İzmir ve Batman Rafinerileri birincilik ödülü aldı.

2012

- Sanayide Enerji Verimliliği yarışmasında Batman Rafinerisi birincilik ödülü aldı.

2013

- Batman Rafinerisi, Sanayide Enerji Verimliliği Yarışmasında birincilik ödülü aldı.
- İzmir Rafinerisi, Ege Bölgesi Sanayi Odası tarafından Çevre Uygulama Ödülü'nde birincilik aldı.

2014

- Batman Rafinerisi, Sanayide Enerji Verimliliği Yarışmasında birincilik ödülü aldı.

2015

- Avrupa Birliği Çevre Ödülleri Türkiye Programı Süreç Kategorisi birincilik ödülü alındı.
- Sanayide Enerji Verimliliği Yarışmasında Kırıkkale Rafinerisi birincilik, İzmir Rafinerisi ikincilik, İzmir Rafinerisi üçüncülük, Batman Rafinerisi Jüri Özel Ödülü'ne layık görüldü.

2016

- Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışmasında Batman Rafinerisi birincilik, Kırıkkale Rafinerisi ikincilik, İzmir Rafinerisi üçüncülük ödülüne layık görüldü.

2017

- Tüpraş Ar-Ge Merkezi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından petrol ve petrol ürünleri sektöründe En İyi Ar-Ge Merkezi seçildi.
- Batman Rafinerisi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve EPDK desteğiyle düzenlenen ICCI Enerji Ödülleri'nde birincilik ödülünü aldı.
- Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışmasında İzmir Rafinerisi ikincilik, Kırıkkale Rafinerisi üçüncülük ödülü aldı.
- Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın düzenlediği Çevre Ödülü yarışmasında İzmir Rafinerisi ikincilikle ödüllendirildi.

2018

- Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışmasında Kırıkkale Rafinerisi birincilik, İzmir Rafinerisi ikincilik, Batman Rafinerisi üçüncülük ödülüne layık görüldü.
- İzmir Rafinerisi, Sürdürülebilir İş Ödülleri Su Yönetimi Kategorisi'nde birincilik ödülü aldı.
- İzmir Rafinerisi, ISO 2018 Çevre Ödülleri Büyük Ölçekli İşletme Çevre Dostu Uygulama Kategorisi'nde ikincilik ödülü aldı.
- Tüpraş, Türkiye Yatırımcı İlişkileri Derneği'nin 2018 Zirvesi'nde, Sürdürülebilirlik Fonlarının En Fazla Yatırım Yaptığı Şirket kategorisinde ikincilik ödülü aldı.
- PERYÖN İnsana Değer Ödülleri Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kategorisi birinciliği Tüpraş'ın oldu.

2019

- Tüpraş, inovasyon geliştirme programı İnoVALİG kapsamında İnovasyon Stratejisi kategorisinde birincilikle ödüllendirildi.
- Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nda, birincilik ve jüri özel ödülleri de layık görüldü.
- Kırıkkale Rafinerisi Yeni Kuvvet Santrali Projesi, Sürdürülebilir İş Ödülleri "Enerji Yönetimi" kategorisinde birincilik ödülü aldı.
- Kırıkkale Rafinerisi Yeni Kuvvet Santrali projesi, ICCI Uluslararası Enerji ve Çevre Fuarı ve Konferansı'nda "Yılın Projesi" seçildi.
- Kocaeli Sanayi Odası (KSO) Sektörel Performans Ödülleri organizasyonunda Büyük Ölçekli Kuruluşlar Sektör Ödülü Tüpraş'ın oldu.

Kurumsal Üyelikler

KURULUŞ	TEMSİL SEVİYESİ
A.SPIRE SUSTAINABLE PROCESS INDUSTRIES	Üye
AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ (AKİB)	Üye
DEMİRYOLU TAŞIMACILARI DERNEĞİ	Yönetim Kurulu Üyesi
DÜNYA ENERJİ KONSEYİ TÜRK MİLLİ KOMİTESİ(DEK-TMK)	Yönetim Kurulu Üyesi / Temsilci
EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI (EBSO)	Komite / Meclis Üyesi
ENERJİ VERİMLİLİĞİ DERNEĞİ (ENVER)	Üye
ETİK VE İTİBAR DERNEĞİ (TEİD)	Üye
İMEAK - İstanbul ve Marmara, Ege, Akdeniz ve Karadeniz Bölgeleri Deniz Ticaret Odası / ALIĞA ŞUBESİ	Yönetim Kurulu Üyesi - Aliğa Şubesi
KIRIKKALE TİCARET VE SANAYİ ODASI	Yönetim Kurulu Üyesi / Meclis Üyeliği ve Komite Üyeliği / Yüksek İstişare Üyesi
KOCAELİ SANAYİ ODASI (KSO)	Yönetim Kurulu Üyesi / Meclis Üyeliği ve Komite Üyeliği
KURUMSAL İLETİŞİMCİLER DERNEĞİ (KİD)	Üye
TEKNOLOJİ BİLİŞİM YÖNETİM VE DENETİM ENSTİTÜSÜ DERNEĞİ (ISACA-İSTANBUL CHAPTER)	Üye
TSE CEN/TC 19 TECHNICAL COMMITTEE	Üye / Komite üyelikleri
TURKISH BRITISH CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY (TBCCI)	Üye
TÜM AKÜ İTHALATÇILARI VE ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ	Üye
TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞ İNSANLARI DERNEĞİ (TÜSIAD)	Üye / Komite üyelikleri
TÜRKİYE DIŞ TİCARET DERNEĞİ (TURKTRADE)	Üye
TÜRKİYE EĞİTİM VE GELİŞİM PLATFORMU (TEGEP)	Üye
TÜRKİYE GİRİŞİMCİ KURUMLAR PLATFORMU	Üye
TÜRKİYE KALİTE DERNEĞİ (KALDER)	Yönetim Kurulu Üyesi / Üye
TÜRKİYE KOJENARASYON VE TEMİZ ENERJİ TEKNOLOJİLERİ DERNEĞİ - TÜRKOTED	Üye
TÜRKİYE KURUMSAL YÖNETİM DERNEĞİ (TKYD)	Üye
TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB)	Üye / Komite üyelikleri
TÜRKİYE YATIRIMCI İLİŞKİLERİ DERNEĞİ (TÜYİD)	Üye

PERFORMANS TABLOSU

OPERASYONEL PERFORMANS	2008	2015	2016	2017	2018	2019
İşlenen Ham Petrol (bin ton)	24.208	27.559	28.348	28.502	24.540	27.238
Üretim Rafinaj (bin ton)	22.780	27.268	27.928	28.883	25.695	28.112
Satış (bin ton)	25.957	28.739	30.255	31.493	29.830	29.197
Ürün Dış Satımı (bin ton)	6.112	6.494	5.491	5.804	4.191	6.807
Ürün Dış Alımı (bin ton)	2.931	2.999	3.749	4.388	6.252	2.827
Üretimde Beyaz Ürün Oranı (%)	68,6	75,4	76,6	76,3	77,4	79,0
Ham Petrol Kapasite Kullanım Oranı (%)	86,0	98,1	100,9	101,4	87,3	90,8
Yarı Mamül Kapasite Kullanım Oranı (%)	-	102,5	105,3	108,1	95,9	97,8

EKONOMİK VE İDARİ PERFORMANS	2008	2015	2016	2017	2018	2019
Net Satışlar (milyon Amerikan doları)	23.353	13.571	11.547	14.801	18.349	15.804
Faaliyet Karı(milyon Amerikan doları)	984	1.012	781	1.333	1.189	393
Vergi Öncesi Kar (milyon Amerikan doları)	421	819	644	1.227	772	-55
Vergi Sonrası Kar (milyon Amerikan doları)*	331	938	594	1.046	769	93
FAVÖK (milyon Amerikan doları)	1.099	1.397	1.125	1.614	1.846	712
Net Borç (nakit) (milyon Amerikan doları)	215	2.370	1.729	1.657	2.275	1.418
Öz Kaynak Karlılığı (ROE) (%)	11	35,3	21,9	41,3	36,8	4,6
Net Çalışma Sermayesi (milyon Amerikan doları)	202	536	405	786	1.163	-253
Yatırım Harcamaları (milyon Amerikan doları)**	395	344	213	184	138	157
Hisse Başına Kar (TL)	1,73	10,18	7,16	15,22	14,83	2,1
Hisse Başına Temettü Brüt (TL)	2,31	6,5	6,22	13,6	15,15	-
Hisse Başına Temettü Net (TL)	1,97	5,53	5,29	11,56	12,88	-
Vergi ve Benzer Yükümlülük Ödemeleri (milyon TL)	19.975	31.916	37.548	42.430	31.590	31.260
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu	8	9,44	9,42	9,47	9,48	9,50
Fitch Ratings Uzun Vadeli Döviz Notu	BB	BBB-	BBB-	BBB-	BB+	BB-
Fitch Ratings Uzun Vadeli TL Notu	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-	BB+	BB-
Tedarik Operasyonları (milyon TL)	164	1.573	1.921	1.692	1.911	2.017
Yurt İçi	64	1.122	1.200	1.217	1.164	1.608
Özel İmalat	27	12	5	4	13	14
Yurt Dışı	73	439	716	471	734	395
Yerel Alım Oranı (%)	55,49	72,10	62,72	72,16	61,60	80,43
Toplam Endirekt Ürün ve Hizmet Tedarikçi Sayısı	-	2.238	2.266	2.120	2.164	2.060

ÇEVRESEL PERFORMANS	2008	2015	2016	2017	2018	2019
Doğrudan Enerji Tüketimi (TJ)	76.432	90.313	101.639	104.749	91.752	96.528
<i>Doğal Gaz</i>	18.052	36.005	39.085	47.306	45.342	51.039
<i>Fuel Oil</i>	34.138	13.184	15.487	8.581	3.481	2.292
<i>Fuel Gaz</i>	21.232	38.512	44.265	46.164	40.562	41.028
<i>Kok</i>	3.010	2.612	2.802	2.698	2.367	2.169
Dolaylı Enerji Tüketimi - Elektrik (TJ)	221	483	518	315	172	32
Toplam Enerji Tüketimi (TJ)	76.653	90.796	102.156	105.851	91.924	96.560
İşlenen Ham Petrol Başına Enerji Tüketimi (GJ/Ton)	3,2	3,29	3,60	3,71	3,75	3,55
Enerji Yoğunluk Endeksi	119,1	102,3	103,4	102,2	99,1	98,4
Enerji Verimliliği Sağlayan Proje Sayısı	36	21	18	15	21	24
Enerji Verimliliği Sağlanan İlave Tasarruf (TJ)	978	1.031	1.054	830	3.620	473
Enerji Verimliliği Sağlanan Tasarruf (milyon ABD Doları)	-	9,6	9,1	4,9	36,0	3,2
Enerji Verimliliği Projeleriyle Sera Gazı Emisyonunda Sağlanan Azaltım (Ton CO ₂ e)	106.870	71.744	77.666	45.945	243.666	26.292
Toplam Ham Su Tüketimi (milyon m ³)	-	20,1	17,5	15,7	18,2	18,0
Toplam Su Tüketimi (milyon m ³)	24,6	25,7	31,2	31,4	29,9	29,6
<i>Yeraltı Kaynağı</i>	0,8	0	0	0	0	0
<i>Yüzey Kaynağı</i>	23,8	19	16,3	14,4	17,2	17,2
<i>Şebeke</i>	0	1	1,2	1,2	1,1	0,8
<i>Körfez Belediyesi'nden alınan arıtılmış atık su</i>	0	5,7	13,7	15,7	18,2	11,6
Toplam Su Tüketimindeki Değişim (%)	9,41	13,0	-10,1	-5,7	8,2	-0,9
İşlenen Ham Petrol Başına Ham Su Kullanım Oranı (m ³ /Ton)	1,1	0,7	0,6	0,5	0,7	0,6
Toplam Su Gerikazanımı (milyon m ³)	12,0	17,2	20,0	25,7	20,8	20,6
Geri Kazanılmış Suyun Toplam Tüketime Oranı (%)	33,7	40,1	39,1	45,0	41,0	41,0
Toplam Atık Su Deşarjı (milyon m ³)	9,9	11,3	17,1	14,9	14,3	15,5
Toplam Katı Atık Miktarı (ton)	35.588	25.538	41.506	31.392	32.646	34.433
<i>Tehlikeli Atık Miktarı (ton)</i>	29.168	14.192	30.971	17.811	23.617	22.144
<i>Tehlikesiz Atık Miktarı (ton)</i>	6.420	11.346	10.534	13.581	9.029	12.290
Bertaraf Metoduna Göre Katı Atıklar						
<i>Geri Dönüşüm (ton)</i>	20.671	17.812	27.746	22.618	28.934	23.947
<i>Bertaraf (ton)</i>	14.917	7.726	13.759	8.774	3.712	10.486
Katı Atık Geri Kazanım Oranı (%)	58	69,7	66,8	72,1	88,6	69,5
Ağaçlandırma Çalışmalarında Dikilen Fidan (adet)	114.092	223	600	400	920	200
Ağaçlandırma Çalışmalarıyla Giderilen CO ₂ Emisyonu Miktarı (ton CO ₂ e)	44.344	75	200	165	380	83
Çevre Yatırım ve İşletme Harcamaları (milyon TL)	202	208	346	390	150	268
Çevre Eğitimi (kişi x saat)	-	17.787	17.331	16.012	10.391	14.127
<i>Tüpraş Çalışanları</i>	-	7.438	4.310	4.010	4.168	4.200
<i>Müteahhit Çalışanı</i>	-	10.121	13.021	11.971	6.223	9.927
<i>Toplum</i>	-	228	-	31	-	-

SOSYAL PERFORMANS	2008	2015	2016	2017	2018	2019
Toplam Eğitim (kişisaat)	251.121	234.311	284.878	233.034	384.405	238.168
<i>Kadın</i>	-	31.140	21.827	35.601	34.968	40.919
<i>Erkek</i>	-	203.171	263.051	197.434	349.437	197.249
<i>Aylık Ücretli Çalışanlar</i>	77.090	98.314	68.836	103.864	103.164	125.107
<i>Saat Ücretli Çalışanlar</i>	174.031	135.997	216.042	129.170	281.241	113.061
Toplam Eğitim (kişi başı ortalama saat)	58	49	59	45	70	44
<i>Kadın</i>	-	79	55	79	70	80
<i>Erkek</i>	-	46	59	42	71	40
<i>Aylık Ücretli Çalışanlar</i>	96	93	65	91	82	98
<i>Saat Ücretli Çalışanlar</i>	49	36	57	32	67	27
Toplam İSG Eğitim Saati (kişi x saat)	46.708	104.091	135.951	141.729	165.038	201.813
<i>Tüpraş Çalışanları</i>	-	63.596	85.609	83.381	87.805	108.026
<i>İş Ortağı Çalışanları</i>	-	40.495	50.342	58.348	77.233	93.787
Kaza Sıklık Oranı (kaza adedi x 1.000.000/kişi x saat) 2 Gün	-	2,8	2,9	3,7	4,8	4,2
Kaza Şiddet Oranı (kayıp iş günü x 1.000.000/kişi x saat) 2 Gün	-	320,0	365,0	1.135,0	300,0	56,8
Kaza Sıklık Oranı (kaza adedi x 1.000.000/kişi x saat) 4 Gün	-	2,5	1,9	2,7	3,2	3,1
Kaza Şiddet Oranı (kayıp iş günü x 1.000.000/kişi x saat) 4 Gün	-	315	354	1.132	292	54
LTI Frequency - OSHA (LTI fr= Loss time injury per 1 million manhour = LTI*1M/mh)	-	0,6	0,47	0,71	0,69	0,7
LTI Severerity - OSHA (LTI Sev= Days of LTI per 1 million manhour = Days*1M/mh)	-	27,93	47,57	36,06	27,75	25,79
Ölümlü Kaza Sayısı	0	1	1	1	1	0
Çalışan Bağlılığı (%)	57	50	53	61	57,2	35,8
Müşteri Memnuniyeti (%)	86,2	88,8	89	88,2	88,8	88
Tedarikçi Memnuniyeti (%)	97,1	95,8	88,8	86,9	88,1	86,5
Yüklenici Memnuniyeti (%)	-	80,4	84,8	78,1	80,6	79,2
Bağış ve Sponsorluklar (milyon TL)	13,67	17,3	24,4	30	40,6	3,5
Toplam Stajyer Sayısı	1.485	1.076	962	874	884	479
Koç Holding Emeklilik Fonu Yükümlülükleri (milyon TL)	4,9	63,9	77,4	89,0	103,9	122,00
Minimum Başlangıç Ücretinin Asgari Ücrete Oranı						
<i>Aylık Ücretli Çalışanlar</i>	3,8	4,1	3,3	3,3	3,2	3,0
<i>Saat Ücretli Çalışanlar</i>	2,6	2,6	2	2,2	2,2	1,9

Çalışan Demografisi	2016	2017	2018	2019
Toplam Çalışan Sayısı	4.979	5.185	5.458	5.442
<i>Kadın</i>	412	453	500	510
<i>Erkek</i>	4.567	4.732	4.958	4.932
Müteahhit Firma Çalışanları	601	584	630	650
<i>Kadın</i>	179	184	198	213
<i>Erkek</i>	422	400	432	437
Sözleşme Türüne Göre Çalışan Sayısı				
<i>Belirsiz Süreli İş Akdi İle Çalışanlar</i>	4.977	5.182	5.454	5.437
<i>Kadın</i>	412	453	498	508
<i>Erkek</i>	4.565	4.729	4.956	4.929
<i>Geçici İş Akdi İle Çalışanlar</i>	2	3	4	5
Kategoriye Göre Çalışanlar				
<i>Saat Ücretli</i>	3.899	4.042	4.199	4.158
<i>Kadın</i>	136	136	142	146
<i>Erkek</i>	3.763	3.906	4.057	4.012
<i>Aylık Ücretli</i>	1.080	1.143	1.259	1.284
<i>Kadın</i>	276	317	358	364
<i>Erkek</i>	804	826	901	920
İstihdam Türüne Göre Çalışanlar				
<i>Tam Zamanlı</i>	4.979	5.185	5.455	5.438
<i>Kadın</i>	412	453	498	508
<i>Erkek</i>	4.567	4.732	4.957	4.930
<i>Yarı Zamanlı</i>	0	0	3	4
Yaş Gruplarına Göre Çalışanlar				
<i>30 yaş altı</i>	1.435	1.633	1.784	1.632
<i>30 - 50 yaş arası</i>	2.979	3.036	3.201	3.400
<i>50 yaş üstü</i>	565	516	473	410

GRI İÇERİK İNDEKSİ

Açıklamalar/Konular	Beyan ve Sayfa Numaraları	Hariç Tutulan
GRI 101: Temel 2016		
GRI 102: Genel Açıklamalar 2016		
Kurumsal Profil		
102-1	İletişim (s.98)	-
102-2	http://www.tupras.com.tr/urunler	-
102-3	İletişim (s.98)	-
102-4	İletişim (s.98)	-
102-5	Tüpraş 2019 Faaliyet Raporu (s.125)	-
102-6	Tüpraş 2019 Faaliyet Raporu (s.71)	-
102-7	Tüpraş 2019 Faaliyet Raporu (s.14-15, 56, 68)	-
102-8	Performans Verileri (s.95)	-
102-9	Sorumlu Değer Zinciri Yönetimi (s.74-75)	-
102-10	https://www.tupras.com.tr/ozel-durum-aciklamalari	-
102-11	Risk Yönetimi (s.24-26), İç Denetim ve Kontrol (s.27), Afet ve Acil Durum Hazırlığı (s.43)	-
102-12	Sürdürülebilirlik Yolculuğu (s.16-17), Kalite Yönetimi (s.31), https://www.tupras.com.tr/etik-kurallar	-
102-13	Kurumsal Üyelikler (s.91)	-
Strateji		
102-14	Genel Müdür'ün Mesajı (s.6-7)	-
102-15	Genel Müdür'ün Mesajı (s.6-7), Risk Yönetimi (s.24-26), İç Denetim ve Kontrol (s.27), Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.28)	-
Etik ve Dürüstlük		
102-16	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.27-28), https://www.tupras.com.tr/etik-kurallar	-
Yönetişim		
102-18	Kurumsal Yönetim Yaklaşımı (s.24), Çalışan Demografisi (s.95)	-
Paydaş Katılımı (s.9-10)		
102-40	Paydaş Katılımı (s.29)	-
102-41	Çalışan Hakları (s.34)	-
102-42	Paydaş Katılımı (s.29)	-
102-43	Paydaş Katılımı (s.29)	-
102-44	Müşteri Memnuniyeti (s.79)	-
Raporlama Uygulaması		
102-45	Rapor Hakkında (s.5), Tüpraş 2019 Faaliyet Raporu (s.125)	-
102-46	Rapor Hakkında (s.5), Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.28)	-
102-47	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.28)	-
102-48	Rapor Hakkında (s.5)	-
102-49	Rapor Hakkında (s.5)	-
102-50	Rapor Hakkında (s.5)	-
102-51	Rapor Hakkında (s.5)	-
102-52	Rapor Hakkında (s.5)	-
102-53	İletişim (s.98)	-
102-54	Rapor Hakkında (s.5)	-
102-55	GRI İçerik İndeksi (s.96-97)	-
102-56	Yasal Uyarı (s.98)	-

"GRI Hizmetler Birimi, Materiality Disclosures Service kapsamında, GRI İçerik İndeksi'nin açıkça sunulduğunu ve 102-40 ve 102-49 arası "Açıklamaların" raporun uygun bölümlerinde yer aldığını değerlendirmiştir. Bu hizmet, raporun Türkçe versiyonu üzerinden gerçekleştirilmiştir."

GRI-102-55

Standart	Açıklamalar	Beyan ve Sayfa Numaraları	Dahil Edilmeyen	
Öncelikli Konular				
Çevre ve İklim				
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli konunun açıklaması ve bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.28), Sorumlu Üretim (s.46-52)	-	
	103-2 Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sorumlu Üretim (s.46-52)	-	
	103-3 Yönetim yaklaşımı değerlendirmesi	Sorumlu Üretim (s.46-52)	-	
GRI 301: Materyaller 2016	301-1 Kullanılan materyallerin ağırlık ya da hacmi	Rakamlarla Tüpraş (s.8-11), Performans Verileri (s.92)	-	
	GRI 302: Enerji 2016	302-1 Organizasyonun enerji tüketimi	Performans Verileri (s.93)	-
		302-3 Enerji yoğunluğu	Sorumlu Üretim (s.48), Performans Verileri (s.93)	-
GRI 303: Su ve Kirlenimler 2018	302-4 Enerji tüketiminin azaltılması	Sorumlu Üretim (s.48), Performans Verileri (s.93)	-	
	303-3 Kaynak bazında su tüketimi	Sorumlu Üretim (s.50-51), Performans Verileri (s.93)	-	
GRI 305: Emisyonlar 2016	303-4 Atık su deşarjı	Sorumlu Üretim (s.50-51), Performans Verileri (s.93)	-	
	305-5 Sera gazı emisyonlarının azaltılması	Sorumlu Üretim (s.49), Performans Verileri (s.93)	-	
GRI 306: Atıklar 2020	306-3 Tortaya Çıkan Atıklar	Sorumlu Üretim (s.52), Performans Verileri (s.93)	-	
GRI 307: Çevre Yasalarına Uyum 2016	307-1 Çevre yasa ve düzenlemelerine karşı uyumsuzluk durumları	Sorumlu Üretim (s.46-47), Performans Verileri (s.93)	-	
İnovasyon, Ar-Ge ve Dijitalleşme				
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli konunun açıklaması ve bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.28), Ar-Ge, İnovasyon ve Dijital Dönüşüm (s.56-71)	-	
	103-2 Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Ar-Ge, İnovasyon ve Dijital Dönüşüm (s.56-71)	-	
	103-3 Yönetim yaklaşımı değerlendirmesi	Ar-Ge, İnovasyon ve Dijital Dönüşüm (s.56-71)	-	
GRI 203: Dolaylı Ekonomik Etkiler 2016	203-1 Altyapı yatırımları ve desteklenen hizmetler	Ar-Ge, İnovasyon ve Dijital Dönüşüm (s.56-71)	-	
	203-2 Belirgin dolaylı ekonomik etkiler	Ar-Ge, İnovasyon ve Dijital Dönüşüm (s.56-71)	-	
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli konunun açıklaması ve bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.28), Eşitlik İçin Enerji-miz Bitmez (s.18-21), Toplumsal Gelişim (s.86-87)	-	
	103-2 Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Eşitlik İçin Enerjimiz Bitmez (s.18-21), Toplumsal Gelişim (s.86-87)	-	
	103-3 Yönetim yaklaşımı değerlendirmesi	Eşitlik İçin Enerjimiz Bitmez (s.18-21), Toplumsal Gelişim (s.86-87)	-	
GRI 401: İstihdam 2016	401-1 Yeni işe alım ve çalışan sirkülasyonu	Yetenek Yönetimi (s.34)	-	
GRI 404: Eğitim 2016	404-1 Çalışan başına eğitim saati	Yetenek Yönetimi (s.37), Performans Verileri (s.94)	-	
GRI 405: Çeşitlilik ve Eşit Olanaklar 2016	405-1 Çalışanlarda ve yönetim organlarında çeşitlilik	Kurumsal Yönetim Yaklaşımı (s.24)	-	
GRI 406: Ayrımcılık Karşıtlığı 2016	406-1 Ayrımcılık vakaları ve alınan düzeltici tedbirler	Bu türden bir vaka gerçekleşmemiştir.	-	
İş Sağlığı ve Güvenliği				
GRI 403: İş Sağlığı ve Emniyeti 2018	403-1 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.28), Yetenek Yönetimi (s.40-43)	-	
	403-2 Hasar Tanımlaması, Risk Değerlendirmesi ve Vaka İncelemesi	Yetenek Yönetimi (s.40-43)	-	
	403-3 İş Sağlığı Hizmetleri	Yetenek Yönetimi (s.40-43)	-	
	403-4 İSG Süreçlerine İşçi Katılımı, Danışma ve İletişim Yöntemleri	Yetenek Yönetimi (s.40-43)	-	
	403-5 Çalışan İSG Eğitimleri	Yetenek Yönetimi (s.40-43), Performans Verileri (s.94)	-	
	403-6 İş Sağlığının Desteklenmesi	Yetenek Yönetimi (s.40-43)	-	
	403-7 İş İlişkilerinden Doğan İSG Etkilerinden Korunma ve Önleme	Yetenek Yönetimi (s.40-43)	-	
	403-9 İş Yaralanmaları	Yetenek Yönetimi (s.40-43), Performans Verileri (s.94)	-	
	403-10 İş Hastalıkları	Yetenek Yönetimi (s.40-43), Performans Verileri (s.94)	-	

GRI-102-55

İLETİŞİM

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. Sürdürülebilirlik Raporu hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek, görüş ve önerilerinizi iletmek için:

Kurumsal İletişim Müdürlüğü
kurumsal.iletisim@tupras.com.tr

TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. Genel Müdürlüğü 41790 Körfez Kocaeli

T: 0262 316 30 00
F: 0262 316 30 10-11
www.tupras.com.tr

RAPORLAMA DANIŞMANI & TASARIM:

KIYMET-i
harbiye

www.kiymetiharbiye.com

YASAL UYARI:

Sürdürülebilirlik Raporu (Rapor), Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş") tarafından GRI (Global Reporting Initiative) Standartları'na uygun olarak hazırlanmıştır. Bu raporda yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgiler ve görüşler Tüpraş tarafından temin edilmiş ve bu raporun amacı için bağımsız olarak doğrulanmamıştır. Bu rapor sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturma amacı taşımaz. Bu raporda yer alan bilgiler Tüpraş hisselerinin satımına ait herhangi bir teklif ya da tebli bir parçasını ya da bu tür bir satış sürecine davet teşkil etmez ve bu raporun yayımlanması ile bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz. Bu raporun hazırlanma zamanı itibarıyla yer alan tüm bilgiler ve ilişkili belgelerin doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler iyi niyetle açıklanmış ve güvenilir kaynaklara dayanmaktadır. Ancak Tüpraş bu bilgilere ilişkin herhangi bir beyan, garanti veya taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak, Tüpraş veya bağlı hiçbir şirketi ya da onların yönetim kurulu üyeleri, danışmanları veya çalışanları bu rapor kapsamında iletilen herhangi bir bilgi veya iletişimden veya bu raporda yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde bir kişinin doğrudan veya dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zarardan sorumlu değildir.

Bu raporun hazırlık ve baskı süreçlerinden doğan karbon ayak izi hesaplanarak Gold Standard sertifikalı projelerden sağlanan emisyon kredileriyle denkleştirilmiştir.

Bizi Takip Edin

/tupras

/tupras

/tupras

company/
tupras